

Projekt

Strategia Rozwoju Gminy

Małkinia Górna

na lata 2016-2022- aktualizacja nr 1

Spis treści

Wstęp	3
Metodologia opracowania Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022	4
1. Diagnoza stanu wyjściowego	4
1.1. Ogólne informacje o gminie	4
1.2. Środowisko naturalne.....	5
1.3. Środowisko kulturowe	9
1.4 Społeczeństwo.....	15
1.5 Gospodarka	22
1.6 Infrastruktura techniczna	24
1.7 Gospodarka wodno – ściekowa	29
1.8 Gospodarka odpadami stałymi.....	31
1.9 Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa	32
1.10 Rolnictwo.....	33
1.11 Infrastruktura społeczna	34
1.12 Infrastruktura kultury	37
1.13 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej.....	37
1.14 Infrastruktura turystyczna	39
1.16 Wyniki ankiety sondażowej	52
2. Strategiczny program rozwoju gminy.....	76
2.1 Analiza uwarunkowań rozwojowych gminy.....	76
2.2 Misja Strategii Rozwoju Gminy	80
2.3 Wizja Gminy	80
2.4 Cele Strategiczne	81
2.5 Programy Strategiczne i zadania realizacyjne	82
2.6 Zadania priorytetowe	93
2.7 Spójność strategii z dokumentami wyższego szczebla	95
2.8 Finansowanie	97
2.9 System wdrażania i monitoringu	98
2.10 Rekomendowane mierniki realizacji Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016 – 2022.....	100
Bibliografia	102
Źródła internetowe:.....	102

Wstęp

Strategia Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022 jest podstawowym i najważniejszym dokumentem samorządu lokalnego, określającym obszary, cele i kierunki interwencji polityki rozwoju, prowadzonej w przestrzeni gminy.

Niniejszy dokument stanowi wynik dyskusji podjętej przez reprezentantów zarówno środowiska społeczno-gospodarczego jak i sektora publicznego nad strategicznymi kierunkami rozwoju gminy Małkinia Górna na najbliższe lata.

Przed uczestnikami szeroko zakrojonych prac strategicznych postawiono kluczowe pytania:

- w jakim kierunku zmierzać by stworzyć optymalne warunki dla rozwoju gminy?
- co zrobić, by osiągnąć założone cele oraz lepiej wykorzystać zasoby gminy?

Opracowany dokument w swoim założeniu ma nie tylko porządkować i upowszechniać plany rozwojowe gminy, ale ma przede wszystkim służyć za praktyczny instrument zarządzania lokalnym rozwojem. Przyjmując takie założenie Strategia pozwala na określenie i wybór optymalnych metod realizacji założonych celów.

Zasadnicza przesłanka formalno-prawna uzasadniająca potrzebę weryfikacji dokumentów strategicznych JST wynika z aktualizacji dokumentów europejskich (Europa 2020), krajowych (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r., Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r.) i regionalnych – (Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020), a także Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 oraz Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). W związku z aktualizacją dokumentów wyższego szczebla, na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim istnieje potrzeba spójnego horyzontu czasowego strategii rozwoju gminy do roku 2022. Bezpośrednim uzasadnieniem tego działania jest przyjęcie horyzontu obejmującego w całości kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej (tj. 2014-2020) oraz przyjęcie horyzontu zbieżnego z horyzontem krajowej i regionalnej strategii rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022 oprócz wyznaczenia kierunków rozwoju gminy i celów jakie chcemy osiągnąć jest też wyrazem naszych aspiracji jako wspólnoty samorządowej.

Metodologia opracowania Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022

W celu prawidłowej realizacji niniejszego zadania powołano Zespół ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022.

W skład zespołu weszli przedstawiciele kierownictwa Urzędu Gminy, referatów i jednostek organizacyjnych, radni Rady Gminy przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedstawiciele służby zdrowia, straży pożarnej i przedsiębiorców.

Niniejszy dokument powstał w sposób partycypacyjny m.in. z wykorzystaniem konsultacji społecznych.

Rozwój większości gmin w Polsce, w tym również Gminy Małkinia Górna jest uzależniony od wielu czynników wewnętrznych, ale również od bardzo istotnych czynników zewnętrznych.

W opracowanym dokumencie została przedstawiona charakterystyka najważniejszych pozytywnych i negatywnych zjawisk, które mogą mieć wpływ na rozwój gminy.

Opracowana strategia zawiera dwie części: diagnostyczną oraz planistyczną.

Część diagnostyczna to rozpoznanie stanu w jakim znajduje się obecnie Gmina Małkinia Górna.

Część planistyczna z kolei koncentruje się na analizie uwarunkowań rozwojowych

W części diagnostycznej dokonano analizy stanu gminy w takich kategoriach jak: przestrzeń i środowisko, sfera społeczna i gospodarcza, infrastruktura techniczna i społeczna. Analizę oparto na najbardziej aktualnych danych opublikowanych w Banku Danych Lokalnych, GUS oraz danych własnych urzędu gminy. Starano się opisać zachodzące trendy i zjawiska w układzie graficznym na przestrzeni lat. Niektóre dane porównano ze średnimi wartościami w województwie i powiecie.

Część planistyczna z kolei koncentruje się na analizie uwarunkowań rozwojowych.

W tej części dokonano analizy SWOT. Przeprowadzone w niej podsumowanie przeprowadzonych badań analitycznych stanowił podstawę sformułowania diagnozy strategicznej, która z kolei posłużyła do określenia wizji i misji gminy oraz strategicznego programu rozwoju poprzez zdefiniowanie celów strategicznych, programów operacyjnych i zadań realizacyjnych.

W tej części określone zostały też zadania priorytetowe, system wdrażania, finansowania, monitorowania, ewaluacji i aktualizacji Strategii.

1. Diagnoza stanu wyjściowego

1.1. Ogólne informacje o gminie

Gmina Małkinia Górna jest jedną z 10 gmin powiatu ostrowskiego, położoną we wschodniej części województwa mazowieckiego, o powierzchni 13 431 ha. Gmina Małkinia Górna sąsiaduje z 3 gminami powiatu ostrowskiego takimi jak Gmina Ostrów Mazowiecka, Gmina Brok i Gmina Zaręby Kościelne. Teren Gminy zamieszkuje 12 022 osób (stan na 02.11.2015.r.). Sama siedziba

władz gminnych - Małkinia Górna to blisko 6 tys. mieszkańców. Jest to jedna z największych wsi w Polsce, położona w odległości 90 km od Warszawy.

Rys. 1. Położenie Gminy Małkinia Górna na tle powiatu ostrowskiego (źródło: Urząd Statystyczny w Warszawie)

Na powierzchnię administracyjną gminy składają się użytki rolne – 8192 ha, grunty leśne 3934 ha, grunty pod wodami 355 ha, grunty zabudowane 826 ha, nieużytki 118 ha, tereny pozostałe 6 ha.

Gmina Małkinia Górna jest gminą o charakterze rolniczo - przemysłowym z wyjątkowymi walorami krajobrazowymi. Na terenie gminy rozwija się rolnictwo, przetwórstwo, przemysł, handel i usługi. Dysponuje dobrze rozwiniętą infrastrukturą techniczną w postaci: sieci energetycznych oraz systemem telekomunikacyjnym. Istotne jest, że gmina posiada zmodernizowaną oczyszczalnię ścieków, nie ma żadnych problemów z utylizacją odpadów stałych, dlatego m.in. atutem gminy jest ekologicznie czyste powietrze, a położenie gminy w obszarze "Zielonych Płuc Polski" sprawia, że płody rolne tu wytwarzane są najwyższej, jakości.

1.2. Środowisko naturalne

Gmina Małkinia Górna znajduje się w północno-wschodniej części Polski, w pasie Nizin Mazowiecko-Podlaskich. Pod względem fizyczno-geograficznym (J. Kondracki) gmina położona jest na pograniczu dwóch makroregionów: Niziny Północnomazowieckiej i Niziny

Środkowomazowieckiej i mezoregionów: Międzyrzecze Łomżyńskie i Równina Wołomińska, które oddzielone są od siebie Doliną Dolnego Bugu. Od wschodniej strony gminy znajduje się mezoregion Podlaski Przełom Bugu.

W obrębie gminy wyróżnia się: wysoczyznę plejstocенską, wysoki poziom erozyjny doliny Bugu, dolinę rzeki Bug.

Gmina Małkinia Górna znajduje się między dopływami Bugu, czyli między rzekami: Broczysko (Brok), Treblinka i Wielącz.

Średnia wysokość terenu gminy wynosi 110-120 m n. p. m. Najwyższy punkt w części północnej znajduje się na terenie wału krawędzi ostrowskiej w okolicy miejscowości Żachy Pawły i położony jest na wysokości 128,4 m n.p.m. W części południowej gminy punkt ten znajduje się na jej południowo-wschodnim krańcu w sołectwie Poniatowo i położony jest na wysokości 137,2 m n.p.m. Najniżej położony punkt gminy Małkinia Górna zlokalizowany jest w okolicach miejscowości Kielczew, w dolinie rzeki Bug, na wysokości ok. 97 m n.p.m. Zróżnicowanie wysokości terenu w obrębie gminy wynosi 40 m.

Obszar gminy znajduje się na Platformie Wschodnioeuropejskiej na pograniczu dwóch jednostek tektonicznych – Wyniesienia Mazursko-Suwalskiego i Obniżenia Podlaskiego. W budowie geologicznej terenu gminy biorą udział utwory czwartorzędowe (plejstocенskie i holocенskie), których szacunkowa miąższość wynosi od około 95 m (część południowa) do 160 m (część północna). Podłoże podczwartorzędowe zbudowane jest z osadów trzeciorzędowych wykształconych w postaci pliocенskich iłów zwięzłych i pylastych. Miąższość trzeciorzędu przekracza tu 50 m i pod nim zalega seria margli i wapieni górnokredowych.

Według regionalizacji klimatycznej Polski (R. Gumiński) gmina Małkinia Górna znajduje się w Dzielnicy Podlaskiej.

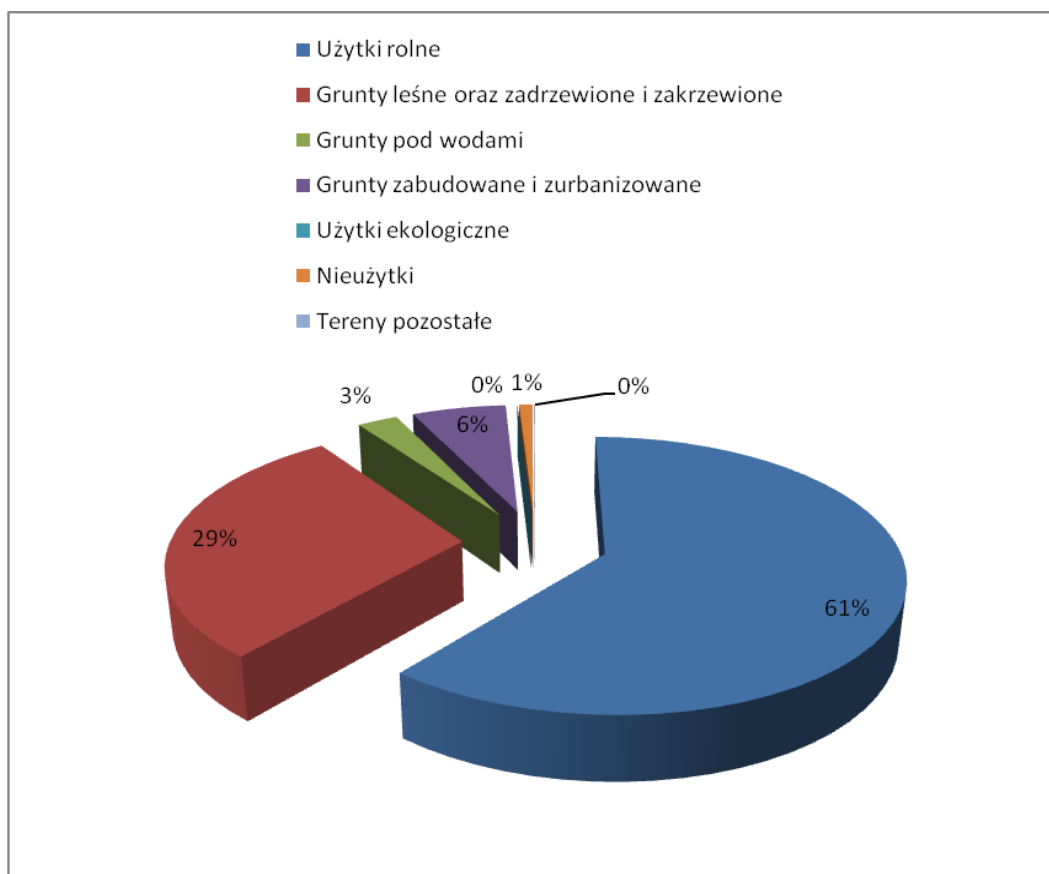
Średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy wynosi około 7,1°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (18,2°C), a najchłodniejszym styczeń (- 3,6°C). Średnia amplituda roczna wynosi około 22°C, a okres wegetacyjny trwa 200-210 dni. Liczba dni ciepłych ze średnią dobową temperaturą powyżej 15°C wynosi 80-90, natomiast średnioroczna liczba dni przymrozkowych 122. Liczba dni mroźnych w ciągu roku wynosi około 50, z czego połowę stanowią dni bardzo mroźne z temperaturą poniżej – 10°C. Średnie opady roczne wahają się w granicach 550 mm.

Największe powierzchnie zajmują użytki rolne, których powierzchnia wynosi 8192 ha. Najbardziej korzystne dla rozwoju gospodarki rolnej są grunty mineralne klas bonitacyjnych II i III, na których znajdują się kompleksy pszenne dobre, pszenne wadliwe, a także kompleks żytni bardzo dobry. Na glebach klasy IV uzyskuje się nieco słabsze plony, a ich zbiór uzależniony jest od warunków atmosferycznych panujących w danym roku. Występują tutaj gleby kompleksu żytniego dobrego i żytniego słabego. Gleby najniższych klas bonitacyjnych, tj. V i VI występują głównie we wschodniej, środkowo-północnej i wschodnio-północnej części gminy oraz w niektórych fragmentach dolin rzecznych. Są gleby kompleksu żytniego słabego, zbożowo-pastewnego mocnego i zbożowo-pastewnego słabego.

Spośród użytków zielonych, na terenie gminy, korzystniejsze warunki dla rozwoju funkcji rolniczej wykazują gleby klasy III i IV, zaliczane do użytków zielonych średnich. Obejmują one tereny łąk i pastwisk występujących w obrębie dolin, obniżen i zagłębień terenowych o średniej wartości użytkowej.

Rodzaj gruntów	Powierzchnia (ha)	(%)
Użytki rolne	8192	60,9
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	3934	29,2
Grunty pod wodami	355	2,6
Grunty zabudowane i zurbanizowane	826	6,1
Użytki ekologiczne	0	0
Nieuzytki	118	0,9
Tereny pozostałe	6	0,01
Łącznie	13431	100,0

Tab. nr 1. Stan gruntów Gminy Malkinia Górna (źródło: BDL, GUS, 2014)

Wykres nr 1. Stan gruntów Gminy Małkinia Górna (źródło: BDL, GUS, 2014)

Pod względem hydrograficznym gmina Małkinia Górna leży w dorzeczu Bugu. Rzeka Bug przepływa przez gminę równoleżnikowo ze wschodu na zachód szeroką doliną (do około 5 km), w obrębie której obserwuje się występowanie starorzeczy częściowo wypełnionych wodą i podmokłych. Jest to rzeka o nieuregulowanym korycie, stąd też zarówno szerokość jak i głębokość koryta jest bardzo zmienna i na poszczególnych odcinkach wykazuje znaczne zróżnicowanie.

Obszar gminy jest średnio zasobny w czwartorzędowe wody gruntowe. Są to wody porowe. Występują na terenie gminy utwory trzeciorzędowe.

Lasy zajmują 29% ogólnej powierzchni gminy. Głównym gatunkiem drzew jest sosna zwyczajna. Na siedliskach wilgotniejszych głównym gatunkiem jest olsza, w domieszkach występuje dąb, brzoza, świerk, grab, lipa, jawor, topola. Dominują siedliska borowe, przy czym decydujący udział ma bór świeży.

Na terenie gminy Małkinia Górna występują surowce ilaste oraz surowce okruchowe zaliczane do surowców mineralnych. Surowce ilaste – to m.in.: gliny zwałowe oraz iły zastoiskowe, natomiast surowce okruchowe są to głównie piaski oraz lokalnie żwiry.

1.3. Środowisko kulturowe

Istnieje kilka wersji dotyczących pochodzenia nazwy miejscowości Małkinia. Za najbardziej prawdopodobny przekaz z tradycji ustnej dotyczy Małej Kini, czyli małej księżniczki, która w ówczesnych latach władała plemieniem zamieszkującym ziemię dzisiejszej gminy.

Po raz pierwszy nazwa Małkinia pojawia się w dokumencie z 1203 roku wydanego biskupom płockim przez księcia Konrada Mazowieckiego. Notatka głosiła, że wieś Małkinia znajduje się w składzie należącym do Broku, jako grodu obronnego - będącego składową częścią tzw. "klucza złotoryjskiego", należącego do biskupów płockich. Małkinia należała do parafii brockiej i diecezji płockiej - powstałej w 1076 roku.

Kolejną wzmiankę o Małkini notuje się z dnia 26 marca 1501 roku, która pochodzi z Kamieńczykowskiej Księgi Sądów Bartnych.

Dzięki usytuowaniu wsi Małkinia na ważnym szlaku handlowym, a mianowicie z pierwszej stolicy Polski - Gniezna, przez Płock, Wyszogród i dalej wzdłuż rzeki Bug przez Małkinię, Nur, Drohiczyn, Brześć, Pińsk, Turów do Kijowa - stolicy Rusi Kijowskiej, miejscowość miała możliwość kontaktu z cywilizowanym światem.

W 1560 roku została zakończona przez biskupa Andrzeja Nosakowskiego budowa murowanej świątyni w Broku.

W czasie "Potopu" szwedzkiego trwającego w latach 1655-1660 została zniszczona wieś Małkinia i wiele okolicznych miejscowości.

Na terenach opustoszałych po „Potopie” szwedzkim biskupi płoccy przeprowadzili w latach 1730 - 1790 akcję osiedleńczą, sprowadzając do Małkini Górnej i Małkini Dolnej Kurpiów z Puszczy Zielonej.

W XVII wieku Małkinia Górna była jedną z największych wsi czynszowych nad Bugiem.

Przywilejem biskupów płockich z 1751 roku, Małkinia, Błędnica i Sumiężne otrzymały prawo wybierania wójtów, sprzedawania własności, kurdunku boru na łąkę i grunta, wybierania barci, polowania.

Pruski zaborca po zaborach Polski odebrał przywileje nadane Małkini i wieś włączył do dóbr rządowych.

W latach 1851-1852 Małkinię Górną i Małkinię Dolną połączono w jedną wieś.

15 sierpnia 1862 r. uruchomiono drugą linię kolejową, warszawsko-petersburską. 18 września 1862 r. przejechał po tej linii kolejowej pierwszy pociąg.

Ważne wydarzenie miało miejsce 23 stycznia 1863 roku, kiedy to powstańcy styczniowi uderzyli na pociąg, którym przejeżdżali oficerowie carscy. Zniszczono most na rzece Bug, przerwana została komunikacja kolejowa pomiędzy Warszawą, a Petersburgiem - ówczesną stolicą imperium rosyjskiego.

Od połowy XVIII wieku Małkinia należała do powiatu ostrowskiego.

W czasie I Wojny Światowej w Małkini istniała jednostka szkoleniowa artylerii wojsk rosyjskich (poligon) oraz magazyny zbożowe. Głównym celem działań wojennych stała się stacja kolejowa w Małkini, którą usiłowano zniszczyć poprzez bombardowania. Bomby spadły na pobliskie zabudowania przy ulicy Piaski.

Na początku sierpnia 1920 roku wojska Rosji sowieckiej dotarły w rejon Małkini. Natarcie bolszewików udało się powstrzymać w rejonie Małkini przez 3 dni (2-4 VIII 1920 r). Żołnierze polegli w czasie walk pod Małkinią w 1920 roku spoczywają na cmentarzu Żołnierzy Polskich w Małkini Górnej przy ulicy Leśnej, który był również cmentarzem „inwalidzkim”.

W okresie międzywojennym utworzone zostało województwo białostockie, w skład którego wchodził powiat ostrowski wraz z gminą Orło i wsią Małkinia.

W czasie II Wojny Światowej małkiński węzeł kolejowy i sama miejscowość były celem silnych bombardowań lotnictwa niemieckiego.

28 września 1939 roku do Małkini dotarły wojska ZSRR - 6 Korpusu Konnego ze składu 10 Armii Frontu Białoruskiego. W układzie o przyjaźni i granicy z dnia 28.09.39r, pomiędzy Niemcami i ZSRR przesunięto linię graniczną na wschód. Wojska ZSRR wstrzymały swój marsz i cofnęły się z Małkini do pobliskiej wsi nad Bugiem - Podgórze, gdyż granica miała przebiegać wzdłuż rzeki Bug i do Małkini, a dalej od Małkini wzdłuż linii kolejowej do Ostrołki i rzeki Narew.

W latach okupacji niemieckiej 1939 -1944 na zajętych przez siebie terenach okupant utworzył Generalne Gubernatorstwo. Wówczas po raz pierwszy pojawiła się nazwa Gminy Małkinia - powstała z części Gminy Orło, w skład, której weszły wsie: Borowe, Biel, Błędnica, Daniłowo, Daniłowo Parcele, Daniłowka II, Glina, Klukowo, Kańkowo, Kaczkowo Stare, Kaczkowo Nowe, Małkinia Górna, Małkinia Dolna, Niegowiec, Orło, Sumiężne, Żachy Pawły.

W okresie okupacji hitlerowskiej przez Małkinię przechodziły dziesiątki transportów więźniów narodowości żydowskiej z Polski i wielu krajów Europy, kierowanych do pobliskiego obozu zagłady w Treblince, jednego z czterech największych obozów koncentracyjnych w Europie, gdzie zginęło około 800 tys. osób, głównie osób narodowości żydowskiej. Obóz w Treblince jest uznawany za jedno z największych miejsc holokaustu osób narodowości żydowskiej w Polsce. Przez Małkinię przechodziły również transporty jeńców radzieckich do obozów w Grądach i Komorowie. Przy drodze do Ostrowi Mazowieckiej w okolicach tzw. „Malinówki” był usytuowany „Obóz przejściowy”.

23sierpnia 1944 roku 48 Armia I Frontu Białoruskiego zdobyła Małkinię i okoliczne wsie, Małkinia została wyzwolona z pod okupacji hitlerowskiej.

Po II wojnie światowej przywrócono podział administracyjny z 1939 roku, z tą różnicą, że powiat ostrowski wraz z gminą Orło (w skład której wchodziła Małkinia) znalazł się w województwie warszawskim. W 1954 roku utworzono z gminy Orło Gromadę Małkinia Górna.

Gminę Małkinia Górna w obecnym kształcie utworzono 1 stycznia 1973 roku, a w jej skład weszło 24 sołectwa. W 1975 roku po reformie administracyjnej kraju - gmina Małkinia znalazła się w województwie ostrołęckim.

Na dzień dzisiejszy w skład gminy Małkinia Górna wchodzi 29 sołectw tj. Sołectwo Borowe, Błędnica, Daniłowo, Daniłowka Pierwsza, Daniłowo Parcele, Glina, Grądy, Kańkowo, Kielczew, Klukowo, Małkinia Dolna, Małkinia Górna, Niegowiec, Orło, Małkinia Mała - Przewóz, Prostyń, Podgórze Gazdy, Poniatowo, Rostki Piotrowice, Rostki Wielkie, Sumiężne, Treblinka, Zawisty Nadbużne, Zawisty Podleśne, Żachy Pawły. W obrębie gminy położonych jest 27 miejscowości. Gmina w obecnym kształcie podzielona jest rzeką Bug.

Zabytki znajdujące się na terenie Gminy

1. Kapliczka żeliwna nagrobna z końca XIX wieku wraz z płytą generała Kuczyńskiego w miejscowości Orło.

Na trasie Małkinia Górna - Ostrów Mazowiecka w miejscowości Orło, w okolicach mostu na rzece Brok znajduje się grobowiec w formie żeliwnej altany. Ma postać krypty zbudowanej na planie kwadratu o boku około 3 metrów, zwężającej się górą w formie piramidy schodkowej. Górną część grobowca pokrywa odlana z żeliwa sześciokątna płyta, z powtarzającym się motywem rozetek i kreskowań zamkniętych w sześć kwadratów. Żeliwną nadbudowę tworzy sześć ozdobnych kolumnienek połączonych ażurowymi łukami, które podtrzymują arabskie zadaszenie w formie cebulastych kopulek rozdzielonych sześcioboczną latarnią. Obiekt łączy w sobie elementy sztuki bizantyjskiej i mauretańskiej.

Z relacji mieszkańców wsi wynika, że obiekt ten kryje szczątki generała Kuczyńskiego, który za zasługi w zwalczaniu "buntowników" otrzymał od cara majątek Orło.

2. Ślady osady późnolateńskiej

W miejscowości Orło spotykamy się z kolejnym zabytkiem. Znajdują się tu ślady osady z I wieku p.n.e., która leżała na lewym brzegu rzeki Brok na zachód od drogi Ostrów Mazowiecka - Małkinia Górna.

Osada jest cennym pomnikiem archeologicznym, wpisanym jako dobro kultury do rejestru zabytków.

3. Sanktuarium Trójcy Świętej w Prostyni

Prostyń jest jedną z dwóch miejscowości w Polsce, gdzie objawiła się Św. Anna. Nie jest to legenda czy podanie ludowe. Opis objawienia podają archiwalne dokumenty Biskupów diecezji łuckiej (Łuck na Wołyniu), pochodzące z XVI w. oraz Księga Cudów. Wynika z tych źródeł, że Św. Anna objawiła się w Prostyni w 1510 r.

Wieść o objawieniach obiegła Rzeczpospolitą, skąd zaczęli napływać liczni pielgrzymi. W 1547 r. do nadbużańskiej wioski przybyła królowa Bona Sfora, żona Zygmunta Starego. Od momentu objawień zaczęły się cudowne uzdrowienia.

W Prostyni było sześć kościołów, cztery parafialne i dwa kościoły św. Anny. Po zburzeniu ostatniego podczas II wojny światowej nowy kościół wybudowany został staraniem ks. Józef Rucińskiego. Przez lata był on upiększany i restaurowany. Poświęcenia świątyni dokonał ks. bp Antoni Dydycz w 1995 r. Obecnie proboszczem jest ks. kan. Ryszard Zalewski. W pobliżu kościoła znajduje się **klasyczna dzwonnica z lat 1858 - 1860 oraz kaplica cmentarna z XVIII wieku.**

W kościele, w ołtarzu głównym znajduje się **późnogotycka rzeźba Świętej Trójcy**, zwana **cudowną statua**, która ma 125 cm wysokości i jest wyrzeźbiona z drzewa lipowego. Przedstawia Boga Ojca siedzącego na tronie trzymającego ukrzyżowanego Jezusa Chrystusa. Nad krzyżem znajduje się gołębicą - znak Ducha Świętego. Jest to szczególne przedstawienie tajemnicy Trójcy Przenajświętszej w formie Tronu Łaski.

Rzeźba została wykonana prawdopodobnie przez Wita Stwosza lub jego uczniów na przełomie XV i XVI w. Na to wskazuje chociażby korona cierniowa podobna do tej, która jest na głowie Zbawiciela w Kościele Mariackim w Krakowie. Na warsztat Wita Stwosza wskazują również podobne rysy twarzy, udrapowanie szat, a nawet czarne ciżmy postaci Boga Ojca. W mistrzowski sposób zostały w tej Statule ukazane ostatnie chwile życia ziemskiego Jezusa Chrystusa.

W Prostyni również możemy zobaczyć obiekty ludowej sztuki sakralnej, m.in.: **murowaną kaplicę z rzeźbą Chrystusa Ukrzyżowanego z 1835 roku, kaplicę z figurą Chrystusa Frasobliwego z XIX wieku oraz kaplicę Św. Anny - XIX wiek.** Warto poznać zabytki małej miejscowości Prostyni o sławie której świadczy chociażby fakt umieszczenia wsi w najstarszej mapie Polski wydanej około 1562 roku w Bolonii.

4. TREBLINKA - Muzeum Walki i Męczeństwa

Miejsce upamiętniające hitlerowskie obozy zagłady: Treblinka I gdzie zamordowano ponad 6500 polskich rolników uchylających się od oddawania zbiorów (kontyngentów), Treblinka II - hitlerowcy zamordowali 800 tysięcy Żydów z całej Europy.

W pobliżu masowych grobów więźniów Treblinki I wzniesiono w 1964 roku pomnik z różowego piaskowca projektu Franciszka Strynkiewicza w kształcie kamiennego muru.

10 maja 1964 roku na terenie Treblinki II odsłonięto Pomnik Mauzoleum autorstwa architekta Adama Haupta i rzeźbiarza Franciszka Duszenki. W Treblince można zobaczyć betonowe podkłady

symbolizujące rampę, na którą wieźdzały transporty więźniów. W pobliżu znajduje się 10 granitowych słupów z nazwami państw z których Żydzi zginęli męczeńską śmiercią. Wokół 8 metrowego pomnika z granitu rozciąga się symboliczny cmentarz 17 tysięcy głazów. W Treblince II zginął m.in. znany lekarz, pedagog i przyjaciel dzieci - Janusz Korczak, ku czci którego 31 maja 1978 roku odsłonięto na terenie obozu pamiątkową tablicę z okazji 100 rocznicy Jego urodzin.

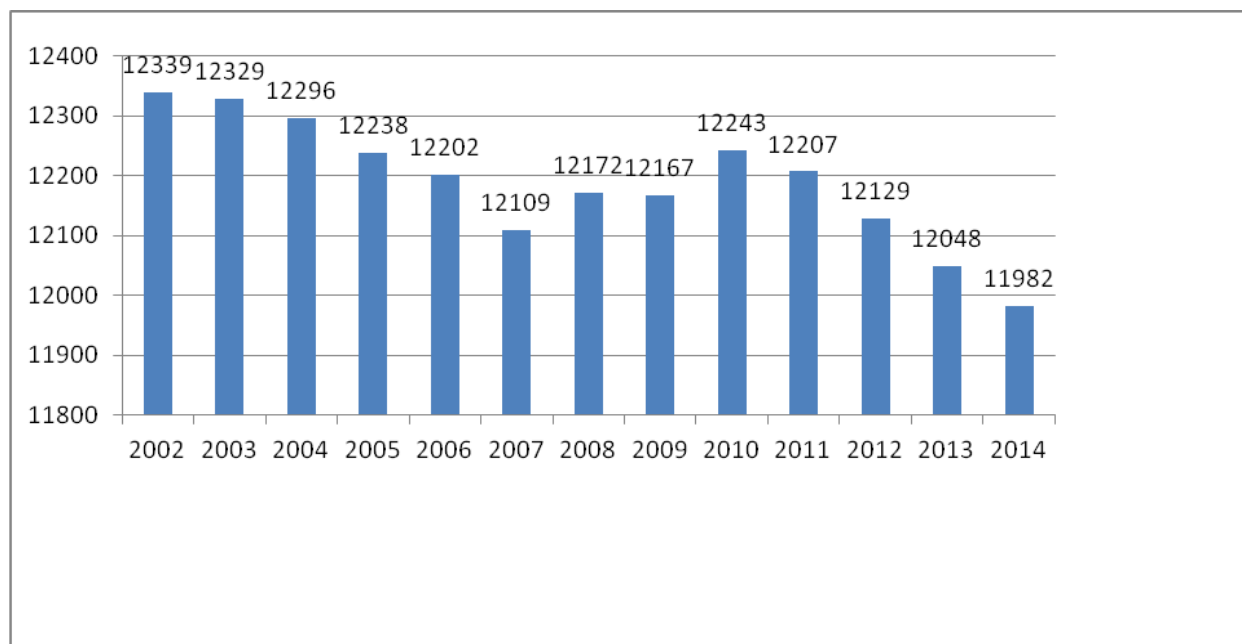
Sam teren obozu znajduje się poza granicami gminy.

W Treblince warto zatrzymać się również na chwilę przy **drewnianym młynie wodnym (XIX wiek)**, który otacza interesujący drzewostan.

5. Za zabytek gminy uznać można neogotycki **kościół murowany** znajdujący się **przy ulicy Kościelnej pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Małkini Górnej**.
6. Na terenie gminy Małkinia Górna, we wsi Podgórze Gazdy na samej skarpie nad rzeką Bug możemy podziwiać przepiękne pomniki przyrody - **6 topoli białych**. Obwody topoli są imponujące i wynoszą: 427, 325, 330, 645, 273 i 462 cm, wysokość ok. 30 m.

1.4 Społeczeństwo

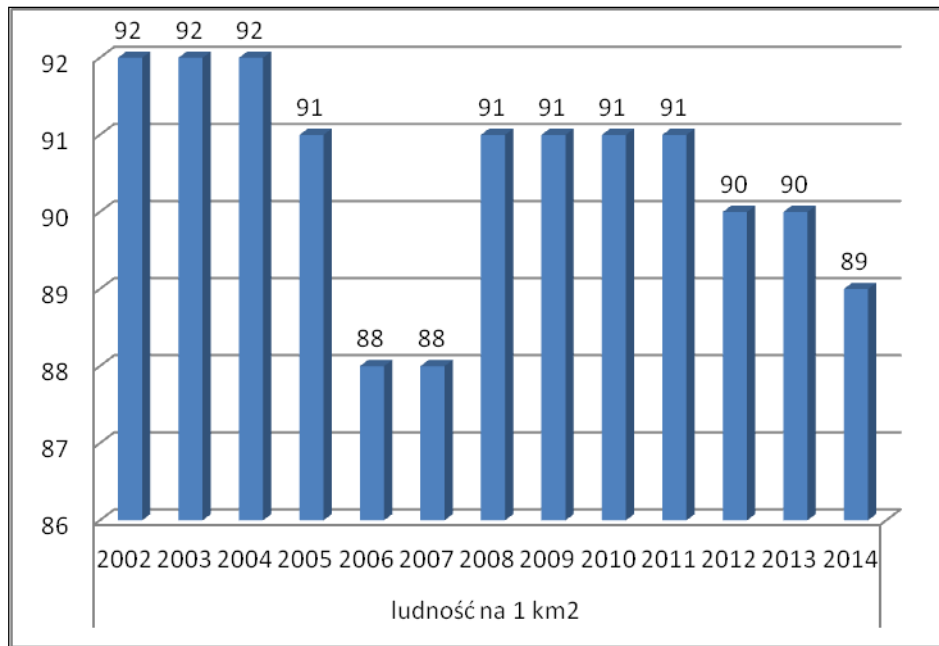
W Gminie Małkinia Górna liczba ludności wynosi 11 982 osoby według Banku Danych Lokalnych (stan na 31.12.2014 r.), co stanowi 16,2 % ludności powiatu ostrowskiego. Według danych ewidencji ludności Urzędu Gminy Małkinia Górna stan na dzień 02.11.2015 roku liczba osób zamieszkujących gminę wyniosła 12 022 osoby.

Wykres nr 2. Liczba ludności w Gminie Małkinia Górna w latach 2002-2014(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

Analizując wykres liczby ludności gminy odznacza się tendencja spadkowa w latach 2002-2007, natomiast w latach 2008-2010 widoczny jest wzrost liczby ludności. W latach 2011-2014 obserwowana jest ewidentna tendencja spadkowa liczby ludności Gminy Małkinia Górna. Na przestrzeni 12 lat liczba ludności zmalała o około 3%.

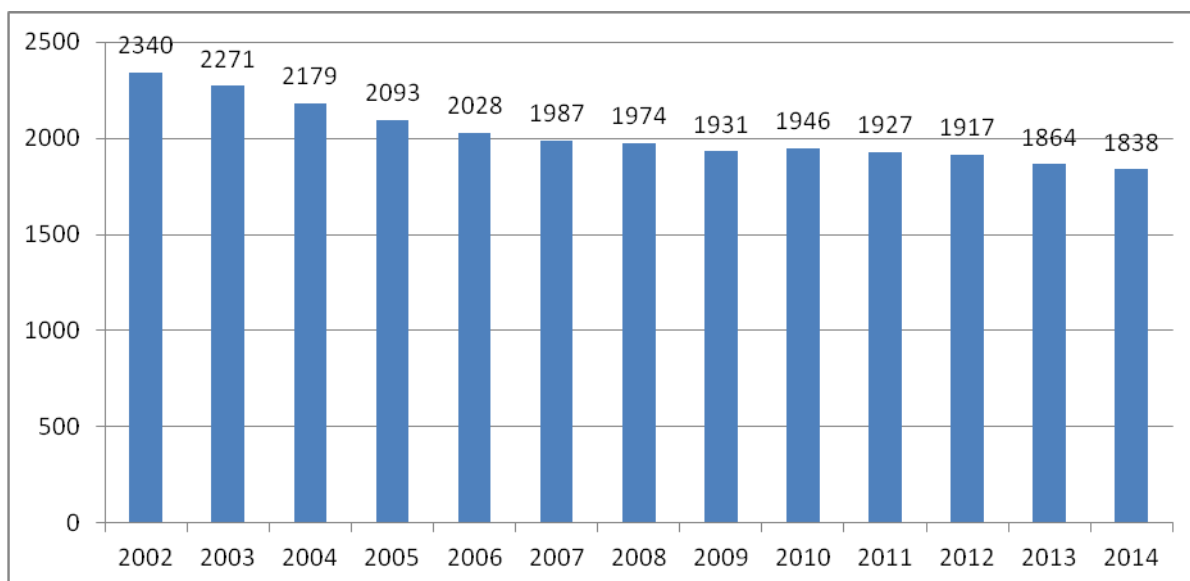
Adekwatnie do zmian liczby ludności Gminy Małkinia Górna odnotowanych w latach 2002-2014 zmieniała się gęstość zaludnienia.

Wykres nr 3. Gęstość zaludnienia w Gminie Małkinia Górna w latach 2002-2014(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

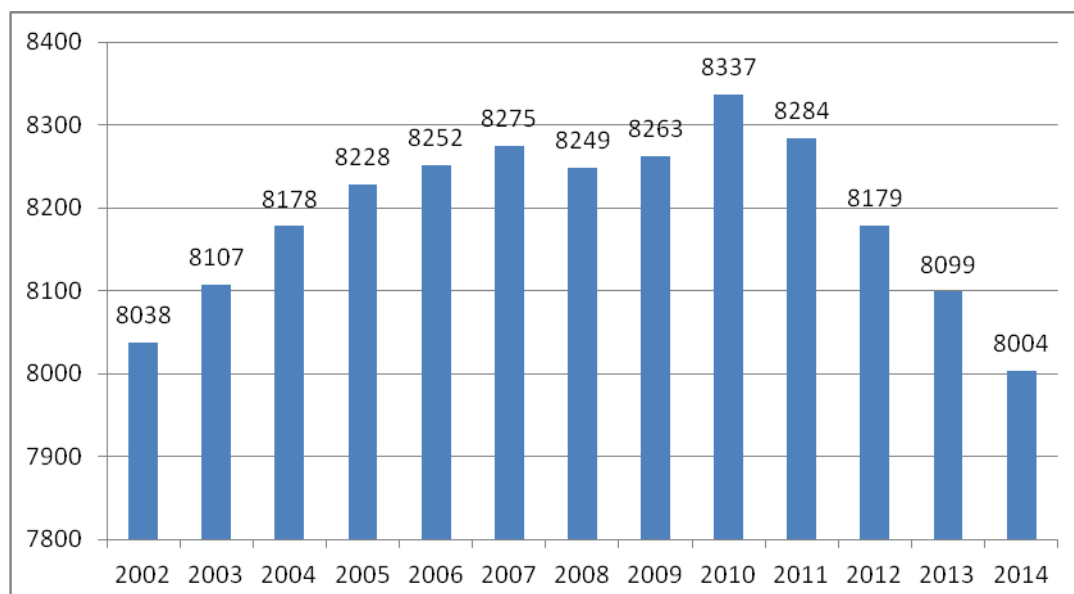
W latach 2002 – 2004 gęstość zaludnienia utrzymywała się na stałym poziomie 92 osób/km². Od 2005 roku odnotowano spadek gęstości zaludnienia, który utrzymywał się do roku 2007. Po czym nastąpił delikatny wzrost i gęstość zaludnienia utrzymywała się na poziomie 91osób/ km² w latach 2008-2011. Od tego czasu odnotowuje się tendencję spadkową. Stan gęstości zaludnienia dla Gminy Małkinia Górna na koniec 2014 roku wyniósł 89 osób / km², przy czym w powiecie ostrowskim wyniósł 61 osób/km² (wg danych Banku Danych Lokalnych – stan na 31.12.2014 r.).

Na terenie gminy osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią 1 838, co wynosi 15,3% ogółu społeczeństwa (wg danych Banku Danych Lokalnych – stan na 31.12.2014 r.). Systematycznie od 2002 roku odnotowuje się spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym w gminie co obrazuje poniższy wykres.

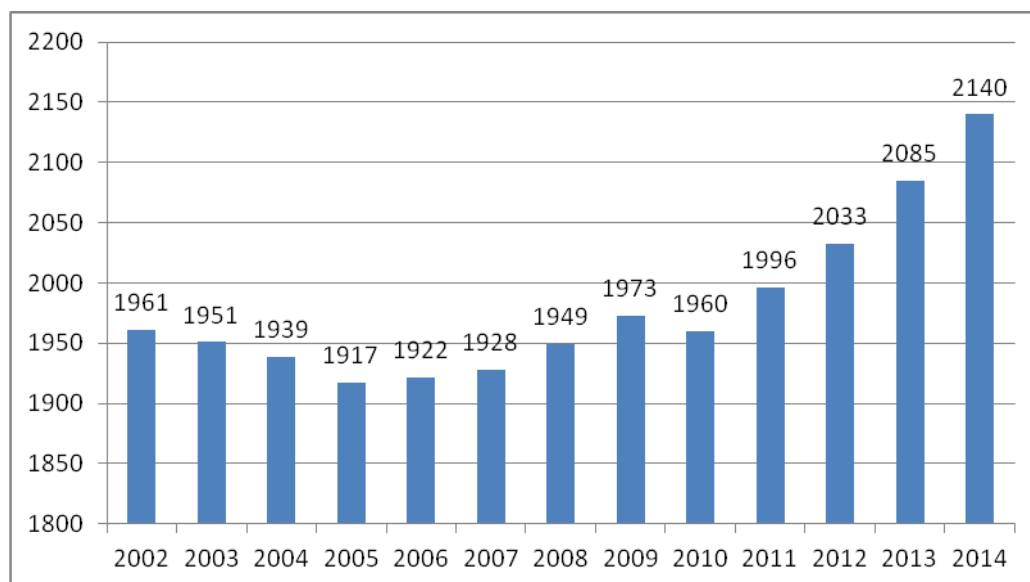
Wykres nr 4. Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym w Gminie Małkinia Górna w latach 2002-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

Odnosząc się do danych uzyskanych z Banku Danych Lokalnych liczba ludności w wieku produkcyjnym na terenie Gminy Małkinia Górna wyniosła na dzień 31.12.2014 r. 8 004 osoby, co stanowi 66,8% ogółu społeczeństwa. W okresie między 2002 a 2010 rokiem zanotowano systematyczny wzrost liczby osób w omawianej grupie wiekowej. Po 2010 roku po dzisiejszy dzień można zaobserwować dość duży spadek liczby osób w wieku produkcyjnym.

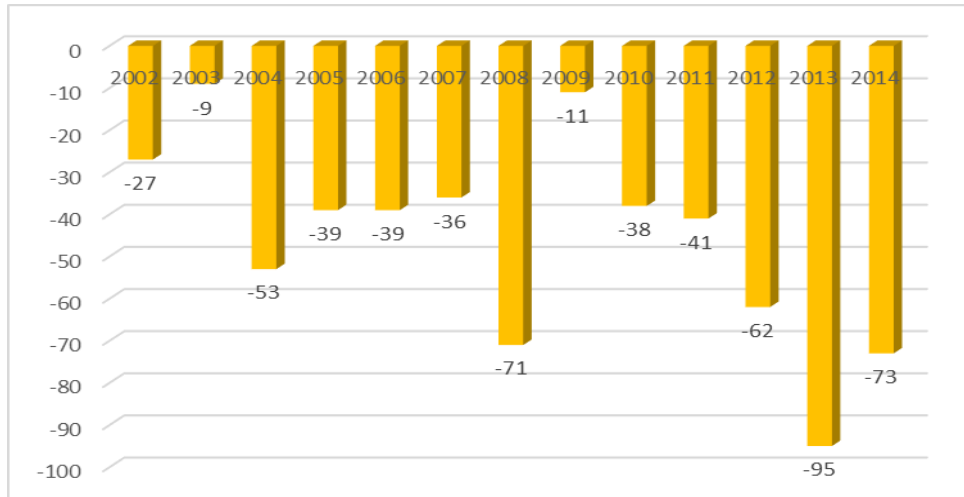
Wykres nr 5. Liczba ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Małkinia Górna w latach 2002-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

W obrębie Gminy Małkinia Górna liczba osób w wieku poprodukcyjnym na koniec 2014 roku wyniosła 2 140, co stanowi 17,9% ogółu społeczeństwa. Przedstawione na poniższym wykresie dane odnoszące się do omawianej grupy wiekowej pokazują, iż liczba ludności sukcesywnie wzrasta. Grupa osób w wieku poprodukcyjnym stanowi drugą co do wielkości, po grupie osób w wieku produkcyjnym grupę społeczeństwa w Gminie Małkinia Górna.

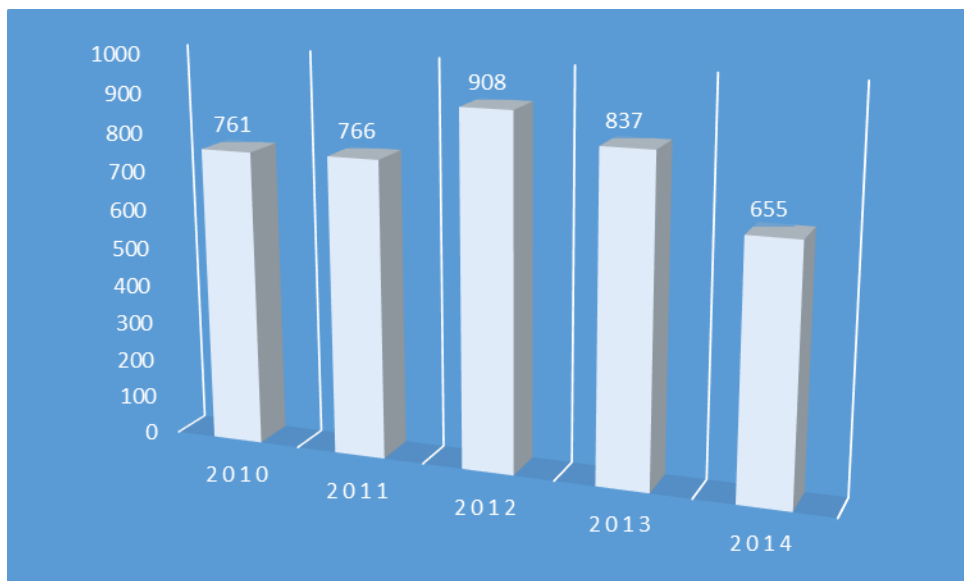
Wykres nr 6. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w Gminie Małkinia Górna w latach 2002-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych).

Saldo migracji wewnętrznych na koniec 2014 roku wyniosło -73 osoby. Na przestrzeni lat można zaobserwować zmienną wartość salda migracji. A dokładniej analizując, lata 2002-2003 odnotowywano spadek salda migracji, natomiast roku 2004 nastąpił spory wzrost omawianej wartości, po czym sukcesywnie spadało aż do roku 2008, gdzie wartość salda migracji wynosiła 71 osób, po roku 2008 nastąpił znaczący wzrost. W latach 2009 - 2013 zauważalna jest tendencja spadkowa aż do wartości -95 osób. Po roku 2013 nastąpił wzrost salda migracji wewnętrznej i osiągnęła wartość 73 osoby.

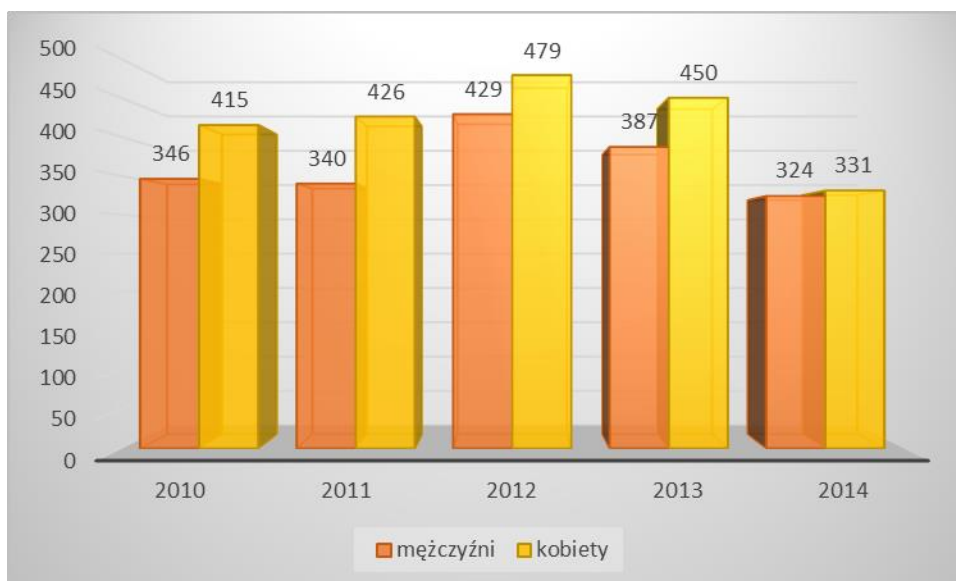
Wykres nr 7. Saldo migracji wewnętrznych w Gminie Małkinia Górna w latach 2002-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych).

Na terenie Gminy Małkinia Górna w roku 2014 było zarejestrowanych 655 osób bezrobotnych. Porównując lata 2010 – 2012 liczba osób bezrobotnych systematycznie rosła, natomiast w latach 2012 – 2014 wskaźnik ten zaczął znacznie spadać. Można stwierdzić, iż na terenie gminy występuje pozytywne zjawisko zmniejszającej się liczby osób bezrobotnych.

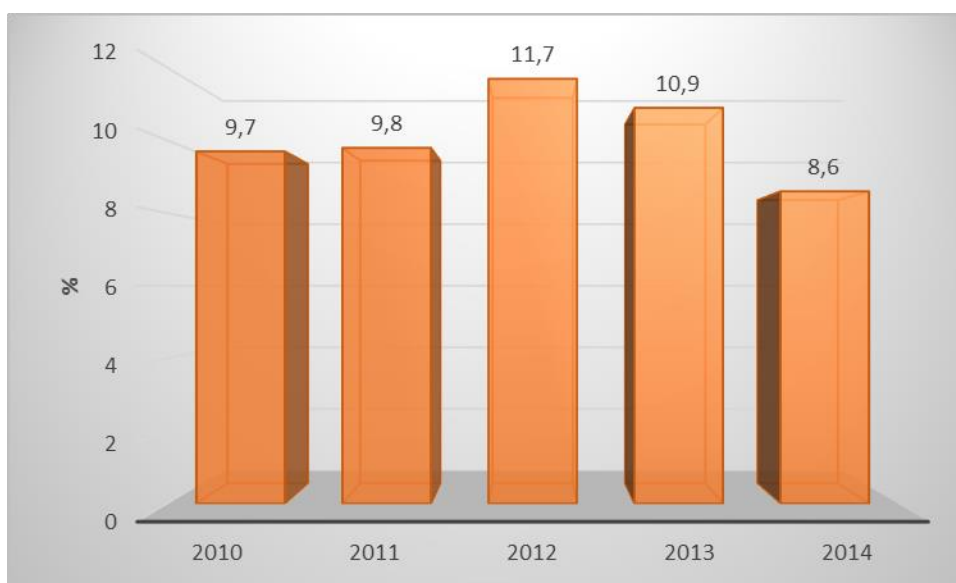
Wyk. nr 8. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Małkinia Górna w latach 2010-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych).

Jak pokazuje wykres nr 8 w latach 2010 – 2014 zjawisko bezrobocia w większym stopniu dotyka kobiet niż mężczyzn.

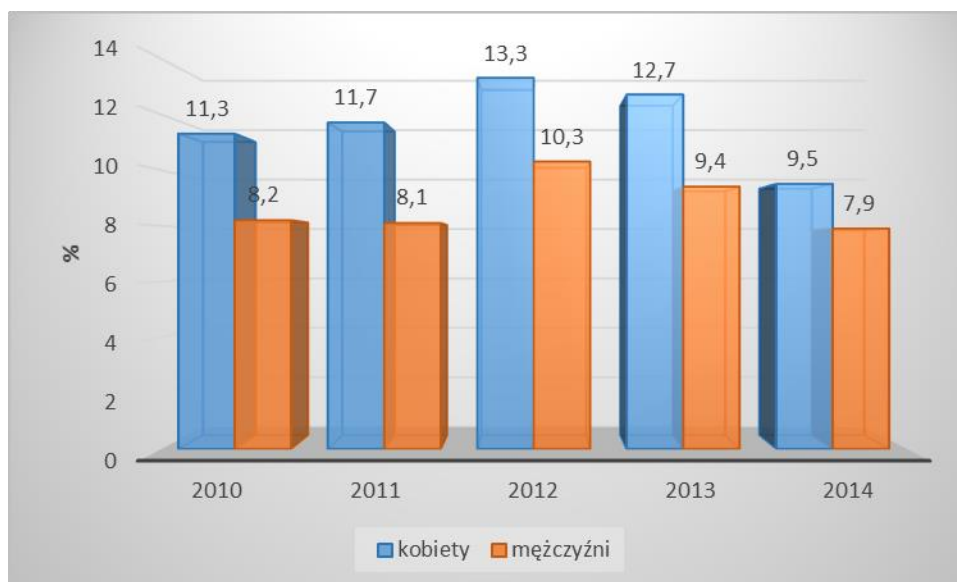
Wyk. nr 9. Liczba osób bezrobotnych według podziału na płeć w Gminie Małkinia Górna w latach 2010-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych).

Na terenie Gminy Małkinia Górna na koniec 2014 roku stopa bezrobocia wyniosła 8,6%. Stopa bezrobocia jest stosunkiem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych, do liczby osób aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym. Porównując stopę bezrobocia kraju i województwa mazowieckiego, które wyniosły odpowiednio 11,5% i 9,8%, Gmina Małkinia Górna odznacza się znacznie niższą stopą bezrobocia. Adekwatnie do wzrostu liczby osób bezrobotnych w latach 2010 – 2012 rosła stopa bezrobocia, natomiast po roku 2012 wraz z zmniejszającą się liczbą osób bezrobotnych stopa bezrobocia malała.

Wyk. Nr 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Gminie Małkinia Górna w latach 2010-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych).

W związku z tym, że zjawisko bezrobocia w większym stopniu dotyka kobiet niż mężczyzn, mają one większy udział we wskaźniku jakim jest stopień bezrobocia.

Wyk. nr 11. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według podziału na płeć w Gminie Małkinia Górna w latach 2010-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych).

1.5 Gospodarka

Działalność gospodarcza w Gminie Małkinia Górna przedstawiona została według Polskiej Klasyfikacji Działalności

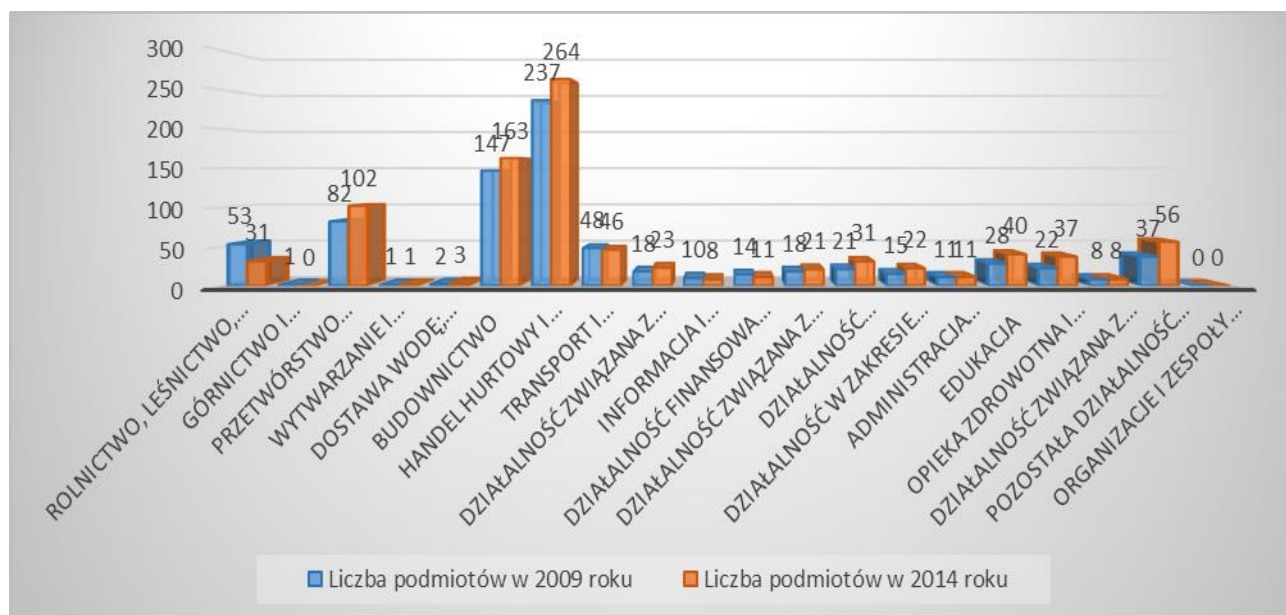
Sekcja wg PKD	Opis	Liczba podmiotów w 2009 roku	Liczba podmiotów w 2014 roku
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo	53	31
B	Górnictwo i wydobywanie	1	0
C	Przetwórstwo przemysłowe	82	102
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	1	1
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	3
F	Budownictwo	147	163
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	237	264
H	Transport i gospodarka magazynowa	48	46
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	18	23
J	Informacja i komunikacja	10	8
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	14	11
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	18	21
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21	31
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	15	22
O	Administracja publiczna i ochrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11	11
P	Edukacja	28	40
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22	37
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	8	8
S i T	Pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	37	56
U	Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0

Tab. Nr 2 Liczba podmiotów działających na terenie Gminy Małkinia Górna w roku 2014
(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

W wykazie wszystkich działalności gospodarczych dominują 3 sekcje: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo oraz handel hurtowy i detaliczny. Liczba podmiotów gospodarczych w tych sekcjach w 2014 roku wynosiła odpowiednio 102, 163, 264. Zarejestrowany był jeden podmiot

zaklasyfikowany do tych związanych z wytwarzaniem i zaopatrywaniem w energię oraz 3 podmioty związane z dostawą wody i gospodarką ściekami. Brak w gminie organizacji i zespołów eksterytorialnych.

W porównaniu lat 2009 i 2014 widoczny jest spadek liczby podmiotów funkcjonujących w rolnictwie, leśnictwie i łowiectwie. W 2014 roku działalność w tym zakresie prowadziło 31 podmiotów gospodarczych o 22 mniej niż w 2009 roku. Niewielki spadek nastąpił także w przypadku działalności związanej z finansami i ubezpieczeniami, co obrazuje poniższy wykres.

Wyk. nr 12. Porównanie liczby podmiotów gospodarczych na terenie gminy Małkinia Górna w latach 2009-2014 (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

Na terenie gminy dominuje sektor prywatny, w 2014 roku było 847 podmiotów prywatnych. Pozostałe 31 podmiotów należy do sektora publicznego, w którym znajduje się administracja publiczna, edukacja, opieka zdrowotna oraz działalność związana z kulturą i rozrywką.

Gmina poprzez dogodne klimaty inwestycyjne przyciąga kapitał zagraniczny. Na terenie „Suwalskiej Podstrefy Ekonomicznej” znajdującej się przy ulicy Jana III Sobieskiego w Małkini Górnej prowadzą działalność prężnie rozwijające się firmy takie jak: Rockwool Polska Sp. z o.o., Ajinomoto Poland Sp. z o.o., Amerigas Sp. z o.o., B.D. Art. Sp. K.

Do inwestowania na terenie naszej gminy przekonują życzliwe klimaty i warunki dla rozwoju biznesu oraz takie atuty jak:

- położenie - bliskość metropolii i międzynarodowego lotniska,
- potencjał intelektualny mieszkańców - wykwalifikowane środowisko,
- znaczny i stale rosnący potencjał gospodarczy,

- rozwój usług turystycznych i agroturystycznych.

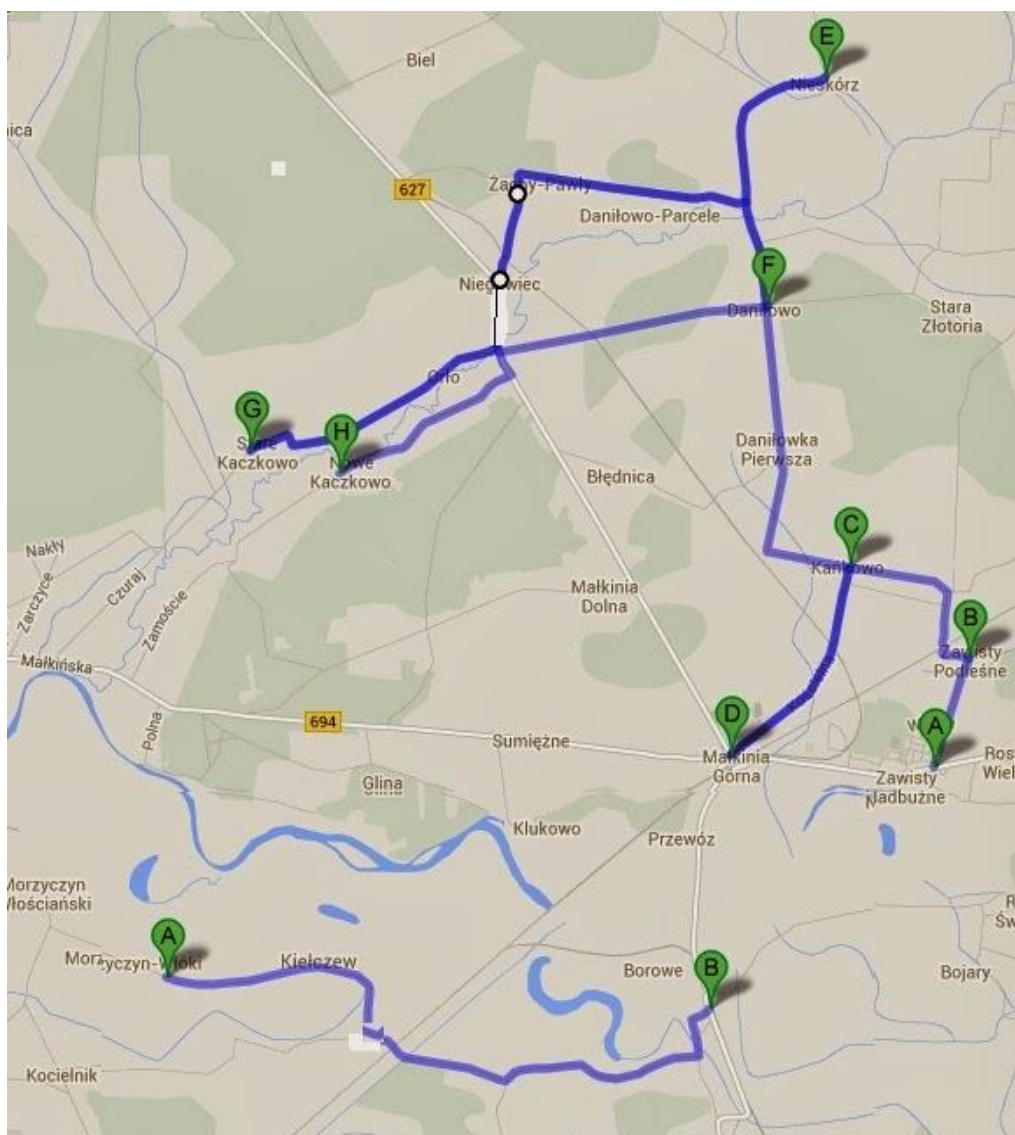
Gmina posiada wolne powierzchnie do zagospodarowania, oferuje tereny pod budownictwo handlowo - usługowe, rekreacyjne i mieszkaniowe. Inwestorzy branży turystycznej i rekreacyjnej mogą znaleźć tu przepiękne miejsca pod budowę obiektów wypoczynkowych. Inwestycyjna polityka władz samorządowych nastawiona jest na wspieranie i promocję działalności gospodarczych, dlatego do każdego przedsiębiorcy podchodzi w sposób indywidualny. Gmina jest otwarta na wszelkie inicjatywy gospodarcze, zapewnia o swej gościnności i życzliwości.

1.6 Infrastruktura techniczna

Układ komunikacyjny

Mimo ograniczeń związanych z funkcjonowaniem obsługi komunikacyjnej – istniejący układ dróg ponadlokalnych zapewnia połączenie pomiędzy poszczególnymi miejscowościami gminy. Na sieć komunikacyjną gminy składają się drogi wojewódzkie, drogi powiatowe i drogi gminne. Droga wojewódzka nr 694 łącząca drogę wojewódzką S8 w miejscowości Poręba Kocęby z Ciechanowcem przebiegająca przez Porębę, Brok, Małkinie Górna, Zuzelę i Nur. Droga wojewódzka nr 627 Ostrołęka – Sokołów Podlaski przebiegająca przez Rzekuń, Czerwin, Ostrów Mazowiecką, Małkinie Górna, Kosów Lacki.

W skład infrastruktury komunikacyjnej gminy wchodzi w skład drogi powiatowe nr 28511 relacji Małkinia Górna – Kańkowo przez ulicę Kościelną, nr 28507 relacji Jasienica – Nieskórz – Daniłowo – Zawisty Podleśne oraz droga powiatowa nr 2636W relacji Morzyczyn – Kielczew – Prostyń – Treblinka.

<http://3.bp.blogspot.com>

W układzie komunikacyjnym gminy należy wymienić linię kolejową Nr 6 Zielonka –Kuźnica Białostocka (fragment trasy RailBaltica).

Na terenie gminy występują drogi gminne o nawierzchni asfaltowej, z kostki brukowej, płyt i podkładów betonowych oraz o nawierzchni żwirowej.

Ogółem długość dróg gminnych wynosi 91,5 km, w tym:

- o nawierzchni asfaltowej 37,4 km
- z kostki brukowej 0,2 km
- z płyt i podkładów betonowych 3,8 km
- o nawierzchni żwirowej 50,1 km.

Długość dróg posiadające status drogi publicznej (gminnej) to 66,8 km , pozostałe 24,7 km to drogi wewnętrzne.

Gminne drogi publiczne

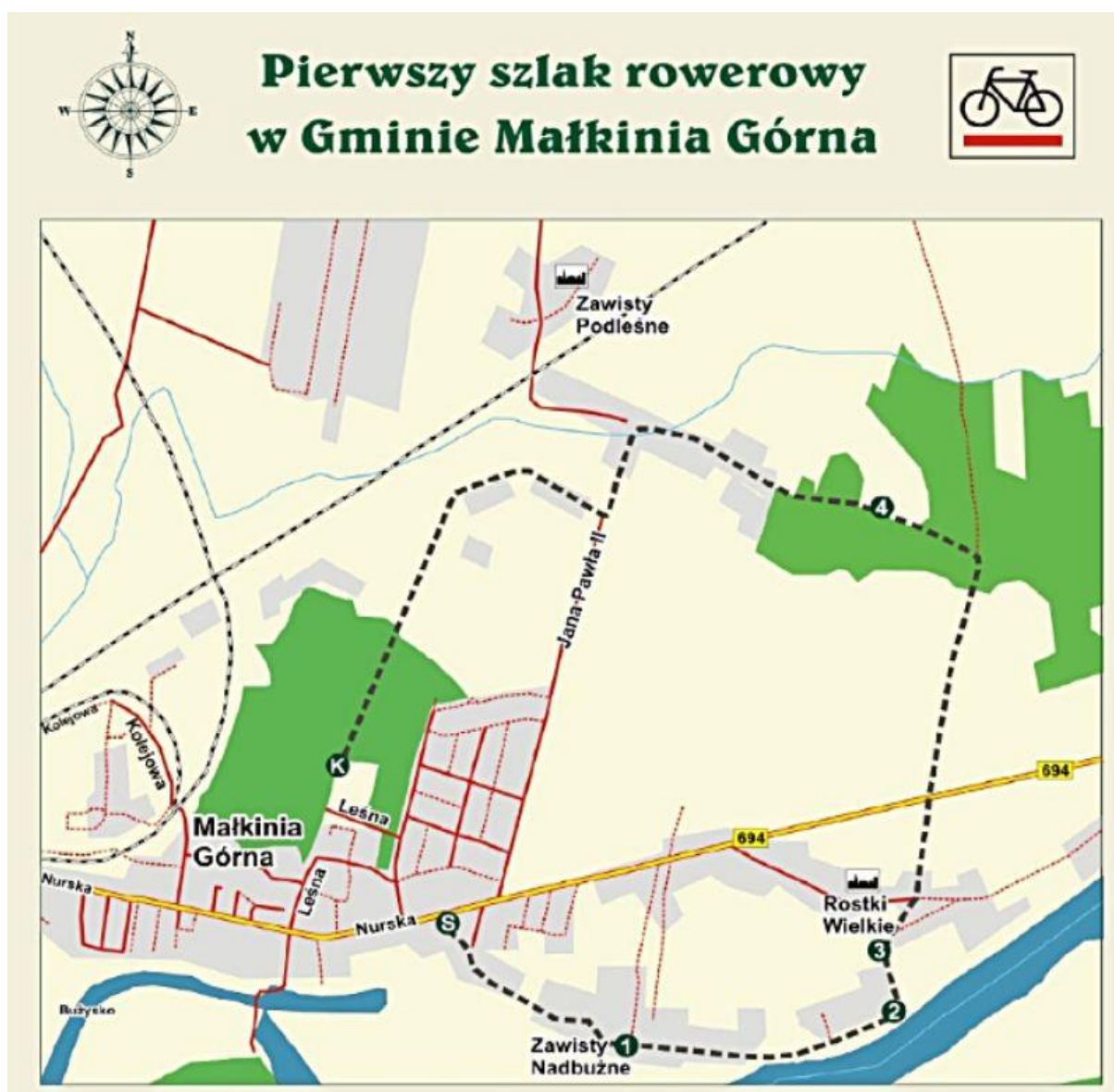
Numer drogi	Lokalizacja drogi	Długość drogi w metrach
260402W	Dr. powiatowa nr 2656W – Żachy Pawły – Bardychowo – gr. Gminy – dr. Powiatowa nr 2653W	2150
260402W	Dr. powiatowa nr 2657W – Daniłówka II – gr. Gminy Złotoria Nowa	3300
260403W	Dr. powiatowa nr 2657W – Niegowiec – Daniłówka II – dr. gminna nr 260402W	2750
260404W	Dr. wojewódzka nr 627 – Błędnica – dr. gminna nr 260409W	2100
260405W	Dr. powiatowa nr 2635W – Kańkowo – gr. gminy – Niemiry	2100
260406W	Dr. powiatowa nr 28507W – Kępina – Rostki Wielkie , – dr. wojewódzka nr 694	4900
260407W	Dr. wojewódzka nr 694 – Zawisty Nadb. – Rostki Wielkie – Rostki Piotrowice – dr. wojewódzka nr 694	3300
260408W	Dr. wojewódzka nr 694 – Podgórze Gazdy – gr. gminy – Kępiste Borowe	2500
260409W	Dr. wojewódzka nr 694 – Sumiężne – Małkinia Dolna – Daniłówka I – dr. powiatowa nr 2652W	6900
260410W	Dr. gminna nr 260409W – Sumiężne – gr. gminy	1200
260411W	Dr. wojewódzka nr 694- Głina – Głina Bielawy – Głina Nadbużna – gr. Gminy – Zamoście	2500
260412 W	Dr. gminna nr 260411W – Głina – dr Gminna nr 260413W	1900
260413W	Dr. wojewódzka nr 694 – Klukowo – Klukowo Morgi	1700
260414W	Dr. wojewódzka nr 627W- Przewóz	1100
260415W	Dr. wojewódzka nr 627 – Boreczek – gr. gminy – Rytele Święckie	1800
260416W	Dr. powiatowa nr 2636W – Treblinka- Borowe	2400
260417W	Dr. powiatowa nr 2636W – Prostyń (Karczemka)- dr. wojewódzka nr 677	900
26418W	Dr. powiatowa nr 2636W – Prostyń- gr. Gminy – Złotki	800
260419W	Dr. wojewódzka nr 627- Grądy – gr. Gminy - Złotki	2600
260420W	Dr. powiatowa nr 2636W – Kiełczew – gr Gminy- Kocielnik	3400
260421W	Dr. wojewódzka nr 694 do ulicy Jana Kochanowskiego	150
260422W	Małkinia Górna – (ul. Lipowa)	150
260423W	Małkinia Górna – (ul. Sienkiewicza)	150
260424W	Małkinia Górna – (ul. bez nazwy i Mickiewicza)	160
260425W	Małkinia Górna – (ul Witosa)	420
260426W	Małkinia Górna – (ul. Żeromskiego)	400
260427W	Małkinia Górna – (ul. Wyspiańskiego)	380
260428W	Małkinia Górna – (ul. Kardynała Stefana Wyszyńskiego)	450
260429W	Małkinia Górna – (ul. Chopina)	120

26430W	Małkinia Górna – (ul. Słowackiego)	380
260431W	Małkinia Górna – (ul. M.C. Skłodowskiej)	160
260432W	Małkinia Górna – (ul. Jana Kochanowskiego)	570
260433W	Małkinia Górna – (ul. M. Konopnickiej)	380
260434W	Małkinia Górna – (ul. M. Konopnickiej)	150
260435W	Małkinia Górna – (ul. Konstytucji 3 Maja)	390
260436W	Małkinia Górna – (ul. 1 Maja)	650
260437W	Małkinia Górna – (ul. Przedszkolna)	660
260438W	Małkinia Górna – (ul. Biegańskiego)	180
260439W	Małkinia Górna – (ul. Piaski)	270
260440W	Małkinia Górna – (ul. Wilczyńskiego)	160
260441W	Małkinia Górna – (ul. bez nazwy łącząca ulicę Nurską z Komisariatem Policji)	80
260442W	Małkinia Górna – (ul. Jana III Sobieskiego od dr. powiatowej nr 2635 W do dr. powiatowej 2653W)	1400
260443W	Małkinia Górna – (ul. Leśna)	1000
260444W	Dr. powiatowa 2636W – dr. powiatowa 2636W- Kielczew	1050
260445W	Dr. powiatowa nr 2653W – gr. Gminy – wieś Daniłówka I	1080
260446W	Dr. gminna nr 260419W do końca zabudowań - Grądy	1200
260447W	Dr. gminna nr 260415W – Treblinka do końca zabudowań wsi Treblinka Góry	1330
260448W	Dr. gminna nr 260420 W – dr. powiatowa nr 2636W - Kielczew	480
260449W	Dr. powiatowa nr 2653W – do końca zabudowań wsi Daniłówka I – Kolonia	2550
		66 800

Tab. nr 3. Wykaz dróg gminnych Gminy Małkinia Górna (Dane Urząd Gminy Małkinia Górna)

Szlaki i ścieżki rowerowe

Na terenie gminy istnieje szlak rowerowy rekreacyjno – turystyczny, który powstał w 2009 roku. Jego długość wynosi 7 km i przebiega przez tereny o wysokich walorach przyrodniczych. Szlak ma swój początek w Zawistach Nabużnych przy ulicy Nadbużnej biegnie do Rostek Wielkich, następnie przecina drogę wojewódzką i dalej biegnie leśnymi drogami do Zawist Podleśnych, a stamtąd, drogą przez pola i las, do szkoły przy ulicy Leśnej w Małkini Górnej.

www.gok.malkinia.pl

LEGENDA: S – początek szlaku ul. Nadbużna, 1 – punkt wypoczynkowy (parking przed wjazdem na łąg), 2 – punkt widokowy “na skarpie”, 3 – punkt wypoczynkowy - Park Rostki Wielkie, 4 – punkt wypoczynkowy, K – koniec szlaku ul. Leśna przy Publicznym Gimnazjum nr 2.

Proponowane są również dwa kolejne szlaki rowerowe. Pierwszy z nich rozpoczyna się przy drodze wojewódzkiej nr 694 w miejscowości Małkinia Górna, zjazd z ulicy Brokowskiej i przebiega przez malownicze tereny miejscowości Klukowo, Głina, następnie przez Sumiężne, lasy nadleśnictwa Orło i drogi w Małkini Dolnej i Malinówce kończy się przy drodze wojewódzkiej nr 627 w okolicach olszynek przed Szkołą Podstawową nr 1 w Małkini Górnej. Szlak ma długość od 16 do 18 km w zależności od wybranej trasy przejazdu. Natomiast drugi przebiegał będzie przez tereny Gminy Małkinia Górna, Sadowne i Brok i połączy się z już istniejącym szlakiem rowerowym, który rozpoczyna się w Ostrowi Mazowieckiej przy ulicy 63-roku i przebiega przez lasy Starej Grabownicy i kończy się przy drodze wojewódzkiej 694 (ulica Małkińska w Broku). Jego długość to ok. 19 km.

Przez teren gminy przebiega linia kolejowa nr 6 Zielonka – Kuźnica Białostocka (Warszawa – Białystok) o znaczeniu międzynarodowym – fragment trasy RailBaltica. Stacja Małkinia jest węzłem kolejowym o rozbudowanym układzie torowym. Odbywa się tu ruch pasażerski i towarowy. Na tym odcinku prowadzona jest naprawa i modernizacja istniejącej infrastruktury kolejowej.

Druga linia kolejowa nr 34 relacji Ostrołęka – Siedlce jest przejezdna tylko na odcinku Ostrołęka – Małkinia, odbywa się tu ruch towarowy.

1.7 Gospodarka wodno – ściekowa

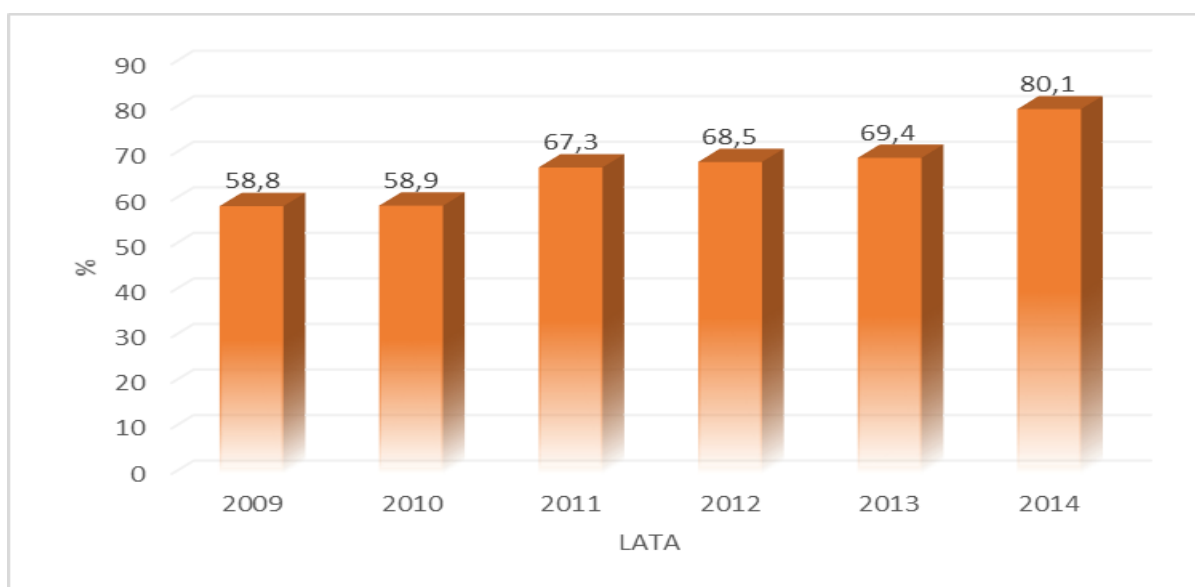
Gospodarka wodno – ściekowa na terenie gminy jest systematycznie rozbudowywana. Miejscowości na terenie gminy zaopatrywane są w wodę w 80,1% z wodociągów sieciowych, natomiast pozostałe gospodarstwa korzystają z prywatnych przydomowych studni. Na koniec 2014 roku długość czynnej sieci wodociągowej wynosiła 50,9 km. W roku 2015 została oddana do użytku sieć wodociągowa relacji Sumiężne, Małkinia Dolna, Błędnica o długości blisko 6,5 km. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągów na przestrzeni lat 2009-2014 przedstawia tabelka nr 4.

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągów w km	46,8	46,8	46,8	50,9	50,9	50,9

Tab. nr 4. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągów w latach 2009-2014 na terenie Gminy Małkinia Górna(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

Wraz ze zmieniającą się długością czynnej sieci wodociągowej na przestrzeni lat 2009-2014 zmienił się udział procentowy ogółu ludności korzystającej z instalacji wodociągowej, co graficznie

przedstawia wykres nr 13.

Wyk. nr 13. Korzystający z instalacji wodociągowej w % ogółu ludności w latach 2009-2014 na terenie Gminy Małkinia Górna (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

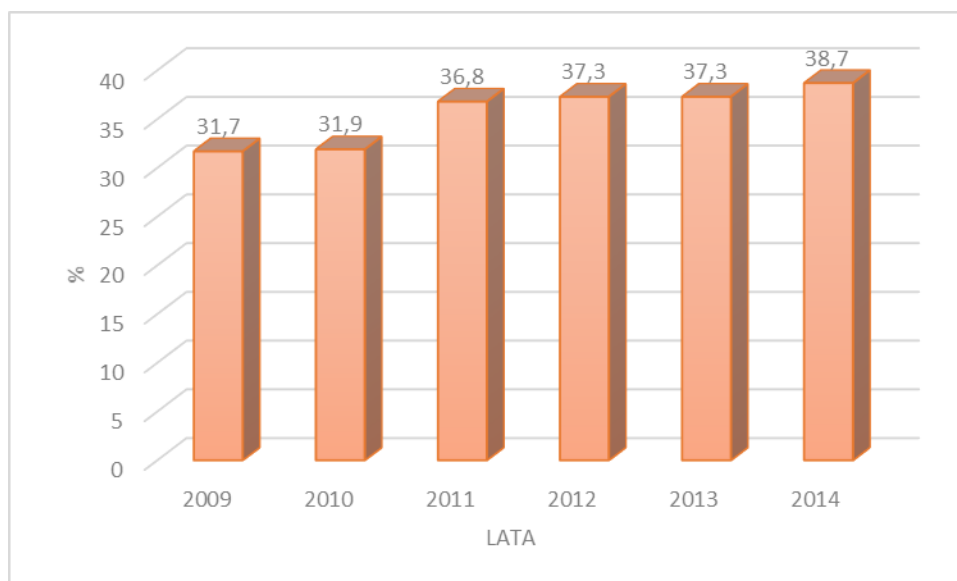
W gminie znajdują się trzy duże ujęcia wody w postaci studni głębinowych w miejscowościach Rostki Wielkie, Małkinia Górna, Kańkowo. Przy wszystkich ujęciach istnieją stacje uzdatniania składające się tylko z odżelaziaczy.

Gmina Małkinia Górna odznacza się niskim poziomem skanalizowania. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi tylko 9,7 km (stan na koniec 2014 r.).

Lata	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w km	8,4	8,4	8,4	8,4	8,4	9,7

Tab. nr 5. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej w latach 2009-2014 na terenie Gminy Małkinia Górna (Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

Procent ogółu korzystających z instalacji kanalizacyjnej ogółu ludności Gminy Małkinia Górna w 2014 roku wyniósł 38,7. Analizując wykres nr 14 w latach 2009-2014 widoczna jest niewielka tendencja wzrostowa osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej. W perspektywie najbliższych lat planowana jest dalsza rozbudowa sieci kanalizacyjnej.

Wyk. nr 14. Korzystający z instalacji kanalizacyjnej w % ogółu ludności w latach 2009-2014 na terenie Gminy Małkinia Górna(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

Na terenie gminy znajduje się komunalna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana w Małkini Górnej przy ulicy Nurskiej, która została zmodernizowana i oddana do użytku w 2013 roku. Jest to oczyszczalnia biologiczna.

W obrębie gminy znajduje się także przemysłowa oczyszczalnia ścieków zakładu Rockwool Polska Sp. z o.o. znajdująca się przy ulicy Jana III Sobieskiego w Małkini Górnej. Jest to oczyszczalnia mechaniczna.

1.8 Gospodarka odpadami stałymi

Na terenie gminy w 2008 r. zostało zamknięte gminne składowisko odpadów. Część zamkniętego składowiska została wdzierżawiona przez Platformę Usług Środowiskowych Sp. z o.o. Celem dzierżawy jest prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie zagospodarowania i przetwarzania odpadów.

Obecnie w Małkini Górnej funkcjonuje Gminny Punkt Segregacji odpadów. Punkt ma na celu pod segregację odpadów w celu ponownego ich wykorzystania.

Na terenie gminy odbywa się segregacja „u źródła”, w gospodarstwach domowych, instytucjach i firmach.

Odpady posegregowane trafiają do recyklerów w celu ponownego przetworzenia. Natomiast odpady zmieszane są przewożone do składowiska w gminie Rzekuń.

1.9 Infrastruktura elektroenergetyczna i gazowa

Zasilanie gminy w energię elektryczną odbywa się z Głównego Punktu Zasilania 110/15V zlokalizowanego w Małkini Górnej. Główny Punkt Zasilania zasilany jest przelotowo przez cztery linie napowietrzne 110kV z kierunków GPZ Wyszaków, Węgrów, Ostrów Mazowiecka i Czyżew. Z Głównego Punktu Zasilania Małkini Górnej wyprowadzone są promieniowo linie napowietrzne średniego napięcia SN-15kV w kierunku poszczególnych miejscowości gminy.

Na terenie gminy występują słupowe stacje transformatorowe. Jest również zlokalizowana duża ilość stacji transformatorowych z transformatorami małej mocy, co jest związane ze specyfiką budownictwa wiejskiego – rozproszonego.

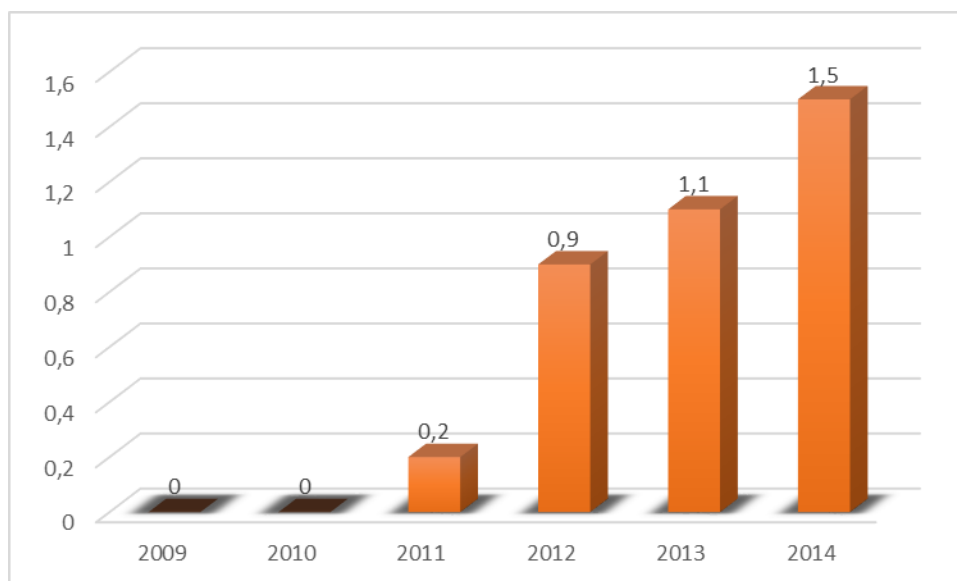
W ostatnich kilku latach na terenie gminy prowadzone są prace związane z budową sieci gazowej średniego ciśnienia. Część mieszkańców może już korzystać z oddanej do użytku sieci gazowej średniego ciśnienia.

Na przestrzeni lat długość czynnej sieci gazowej zmieniała się i na koniec 2013 roku wyniosła 24 790 metrów. Podział na poszczególne lata i typy sieci gazowej przedstawia tabela nr 6.

Lata	2009	2010	2011	2012	2013
Długość czynnej sieci gazowej ogółem w metrach	24 762	24 790	24 790	24 790	24 790
Długość czynnej sieci gazowej przemysłowej w metrach	23 579	23 579	23 579	23 579	23 579
Długość czynnej sieci gazowej rozdzielczej w metrach	1 183	1 211	8 077	11 841	11 841

Tab. nr 6. Długość sieci gazowej w latach 2009-2013 na terenie Gminy Małkinia Górna(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

Procent ogółu ludności korzystającej z instalacji gazowej systematycznie rośnie i tak na koniec 2014 roku wyniósł 1,5%. Podział na poszczególne lata przedstawia wykres nr 15.

Wyk. nr 15. Korzystający z instalacji gazowej w % ogółu ludności w latach 2009-2014 na terenie Gminy Małkinia Górna(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

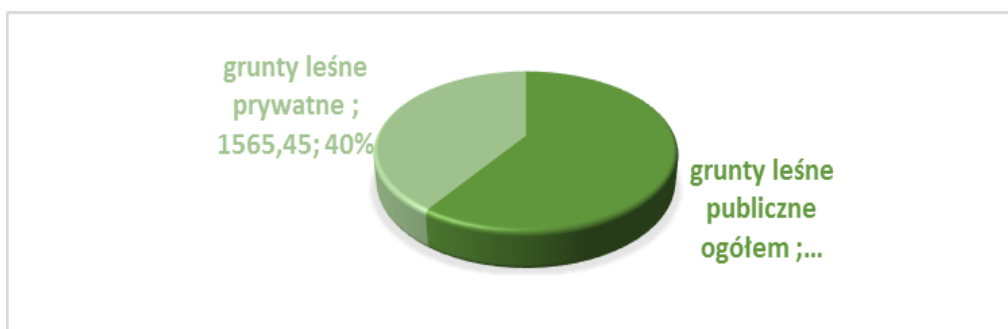
1.10 Rolnictwo

Duży udział w gospodarce Gminy Małkinia Górna stanowi rolnictwo. Naturalne zasoby środowiska przyrodniczego gminy tworzą dobry potencjał produkcyjny dla rolnictwa, jednakże w różnych częściach gminy występuje zróżnicowanie rodzajów gleb i intensywności produkcji rolnej. W strukturze zasiewów dominuje uprawa zbóż (żyto, owies, pszenica jara i ozima, pszenżyto, jęczmień jary i ozimy), ziemniaków i roślin pastewnych, występuje też uprawa pod osłonami. Głównym kierunkiem produkcji zwierzęcej jest hodowla bydła mlecznego i opasowego oraz chów trzody chlewnej. Jest to region obszarów wiejskich o dominacji małych gospodarstw rolnych.

W gminie jest około 1700 gospodarstw o zróżnicowanym potencjale gospodarczym i obszarowym. Przeważają małe obszarowo gospodarstwa. Najwięcej gospodarstw posiada od 1 do 5 ha ziemi, w następnej obszarowo kolejności mieszczą się gospodarstwa od 5 do 10 ha. Gospodarstw dużych. Mających ponad 15 ha jest w gminie zdecydowana mniejszość.

Występuje też znaczna liczba gospodarstw rolnych prowadzących działalność pozarolniczą. Na terenie gminy występują gospodarstwa ekologiczne, agroedukacyjne oraz agroturystyczne.

Lasy i tereny leśne zajmują powierzchnię 3 876,42 ha (stan na koniec 2014 roku). Wartość lesistości wyniosła 28,4. Szczegółowy podział na grunty leśne prywatne i publiczne przedstawia wykres nr 16.

Wyk. nr 16. Podział na grunty leśne prywatne i publiczne na terenie Gminy Małkinia Górna w 2014 roku
(Opracowane na podstawie: Bank Danych Lokalnych)

1.11 Infrastruktura społeczna

Infrastruktura społeczna jest to zespół instytucji i obiektów publicznych zaspokajających potrzeby socjalne, oświatowe i kulturalne ludności. Do infrastruktury społecznej zaliczamy infrastrukturę z zakresu oświaty i wychowania, kultury fizycznej oraz bezpieczeństwa. Od stanu infrastruktury społecznej zależy jakość życia mieszkańców i ich szanse rozwoju.

Infrastruktura edukacyjna

Na terenie gminy funkcjonuje jedna szkoła średnia: Zespół Szkół im. Stanisława Staszica. Szkoła kształci w następujących kierunkach: Hotelarstwo i Gastronomia, Informatyka, Samochodowy.

Uczniowie z gminy uczęszczają do 7 szkół podstawowych zlokalizowanych w następujących miejscowościach: 2 szkoły w Małkini Górnej, Orło, Głina, Kańkowo, Kiełczew, Prostyń, oraz 3 gimnazjów: 2 w Małkini Górnej i Prostyni.

Przy szkołach podstawowych działa 6 oddziałów przedszkolnych.

W systemie edukacyjnym funkcjonuje jedno przedszkole samorządowe i jedno centrum opiekuńczo – edukacyjne, które pełni opiekę nad dziećmi na poziomie żłobkowym i przedszkolnym.

W roku szkolnym 2014/2015 do szkół na terenie Gminy Małkini Górnej uczęszczało 1450 uczniów i wychowanków. Do szkół podstawowych uczęszczało 783 uczniów, do gimnazjów 358, do oddziałów zerowych 201, jak również 108 wychowanków przedszkola samorządowego i punktu przedszkolnego. Udział poszczególnych szkół w ogólnej liczbie uczniów gminy przedstawia tabela nr 7.

Placówki oświatowe	Liczba oddziałów „0”	Liczba wychowanków	Liczba klas w szkole	Liczba uczniów w szkole
SP w Kańkowie	1	11	6	34
SP w Orle	1	8	6	50
SP w Glinie	1	16	6	61
SP w Kiełczewie	1	15	6	74
SP nr 1 w Małkini Górnej	2	27	6	100
SP nr 2 w Małkini Górnej			14	348
SP w Prostyni	1	21	7	116
Przedszkole w Małkini Górnej	4	103		
Razem SP	11	201	51	783
PG nr 1 w Małkini Górnej			6	117
PG nr 2 w Małkini Górnej			6	154
PG w Prostyni			4	87
Razem PG			16	358
Ogółem	11	201	67	1141

Tab. nr 7. Liczba uczniów w poszczególnych oddziałach w roku szkolnym 2014/2015(Opracowane na podstawie danych: SIO 31.03.2015r.)

Infrastruktura sportowa

Baza sportowa gminy jest systematycznie modernizowana. Na terenie gminy funkcjonują dwie duże sale gimnastyczne przy Zespole Szkół Gminnych nr 2 w Małkini Górnej i Zespole Szkół Gminnych w Prostyni oraz dwie mniejsze sale gimnastyczne przy Zespole Szkół Gminnych w Małkini Górnej i przy Szkole Podstawowej w Kańkowie. Dla chętnych uczniów odbywają się pozalekcyjne zajęcia sportowe, np. piłka ręczna czy piłka nożna.

Przy szkołach gminnych usytuowane są boiska sportowe przeznaczone do zajęć sportowych i rekreacyjnych, wykorzystywane w godzinach zajęć lekcyjnych jak również w godzinach i dniach wolnych od zajęć edukacyjnych.

L.p.	Szkoła	Rodzaj urządzenia	Liczba urządzeń
1.	Szkoła Podstawowa w Kańkowie	Plac zabaw	1
		Boisko do piłki nożnej (trawiaste)	1
2.	Szkoła Podstawowa w Orle	Boisko do piłki nożnej (trawiaste)	1
		Boisko do piłki siatkowej (trawiaste)	1
3.	Szkoła Podstawowa w Glinie	Boisko do piłki siatkowej i koszykówki	1
		Boisko do piłki nożnej (trawiaste)	1
		Plac zabaw	1
4.	Szkoła Podstawowa w Kiełczewie	Boisko do piłki ręcznej	1
		Bieżnia (60m)	1
		Boisko do piłki siatkowej	1
5.	Zespół Szkół Gminnych Nr 2 w Małkini Górnej	Boisko wielofunkcyjne	1
		Ogród przyrodniczo – dydaktyczny, rekreacyjny	1
		Boisko do piłki siatkowej i koszykówki (asfaltowe)	1
		Plac zabaw	1
		Bieżnia prosta	1
		Rzutnia	1
		Boisko do piłki ręcznej	1
6.	Zespół Szkół Gminnych w Małkini Górnej	Plac zabaw	1
		Boisko do piłki ręcznej (asfaltowe)	1
		Boisko do piłki nożnej	1
7.	Zespół Szkół Gminnych w Prostyni	Boisko trawiaste pełnometrażowe do piłki nożnej	1
		Boisko trawiaste do mini piłki nożnej	2
		Boisko betonowe do piłki ręcznej i siatkowej lub 2 betonowe do piłki koszykowe	1
		Skocznia do skoku w dal	1
8.	Przedszkole Samorządowe	Plac zabaw	1

Tab. nr 8. Urządzenia rekreacyjno – sportowe w Szkołach Podstawowych, Zespólach Szkół i Przedszkolu Samorządowym w Gminie Małkinia Górna.

Poza boiskami szkolnymi funkcjonuje jeden duży gminny stadion sportowy, na którym odbywają się treningi Małkińskiego Klubu Sportowego jak również mecze ligowe i towarzyskie. Stadion służy również jako miejsce do organizacji różnego rodzaju imprez kulturalnych, między innymi Dożynek Gminnych.

W gminie działają kluby sportowe, takie jak Małkiński Klub Sportowy, Uczniowski Klub Sportowy „Dwójka”, Małkiński Klub Biegacza „TEAM”, które mają za zadanie krzewienie zajęć sportowo – rekreacyjnych wśród mieszkańców gminy poprzez organizowanie różnego rodzaju zawodów i imprez, do których można zaliczyć: biegi przełajowe, rozgrywki piłki nożnej i ręcznej, festyny sportowo – rekreacyjne.

Uczniowski Klub Sportowy "Dwójka", który zajmuje się szkoleniem piłki ręcznej dziewcząt, wywalczył wicemistrzostwo województwa mazowieckiego w rozgrywkach ligowych. Dwukrotnie brał udział w rozgrywkach ćwierćfinałowych mistrzostw Polski. Zawodniczki z klubu „Dwójka” grały w mistrzostwach Polski, były w kadrze Mazowsza a następnie grały w drużynach I i II ligowych.

1.12 Infrastruktura kultury

Głównym inicjatorem i organizatorem życia kulturalnego gminy jest Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Małkini Górnej. Funkcjonują koła zainteresowań takie jak muzyczne, plastyczne, kulinarne oraz ekologiczno – geograficzne. W Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu organizowane są również liczne recitale, projekcje filmów, wieczory poetyckie oraz uroczystości upamiętniające ważne wydarzenia patriotyczne i religijne.

Uzupełnieniem dla życia kulturalnego gminy jest działalność Gminnej Biblioteki Publicznej. Biblioteka prowadzi różne formy pracy z dziećmi i młodzieżą, między innymi konkursy czytelnicze, zajęcia plastyczne, zajęcia z czytelnikiem dziecięcym, Narodowe czytania.

Gminna Biblioteka Publiczna ma swoją filię w Prostyni.

Działalność kulturowo – rozrywkową prowadzą także:

- Muzeum Etnograficzne w Prostyni
- Klub Seniora
- Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Prostynskiej
- Stowarzyszenie Małkiński Krąg.

Na terenie gminy działa również zespół ludowy „Małkinianka”, który powstał w 1985 roku oraz chór Cantilena.

1.13 Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Na terenie Gminy Małkinia Górna funkcjonują dwa Ośrodki Zdrowia: Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MAK-MED” w Małkini Górnej i Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej – Praktyka Lekarza Anna Bielik-Szuladzińska w Prostyni, które świadczą podstawową opiekę medyczną prowadzoną przez lekarzy pierwszego kontaktu, oraz zadania z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

Funkcjonuje też poradnia stomatologiczna „Pro-dentus”.

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej, do którego obowiązków należy:

- prowadzenie diagnostyki jednostkowej i środowiskowej;
- bezpośrednie i pośrednie udzielanie świadczeń;
- współpraca z organizacjami i instytucjami, a zwłaszcza z samorządem lokalnym;
- aktywizowanie środowiska lokalnego.

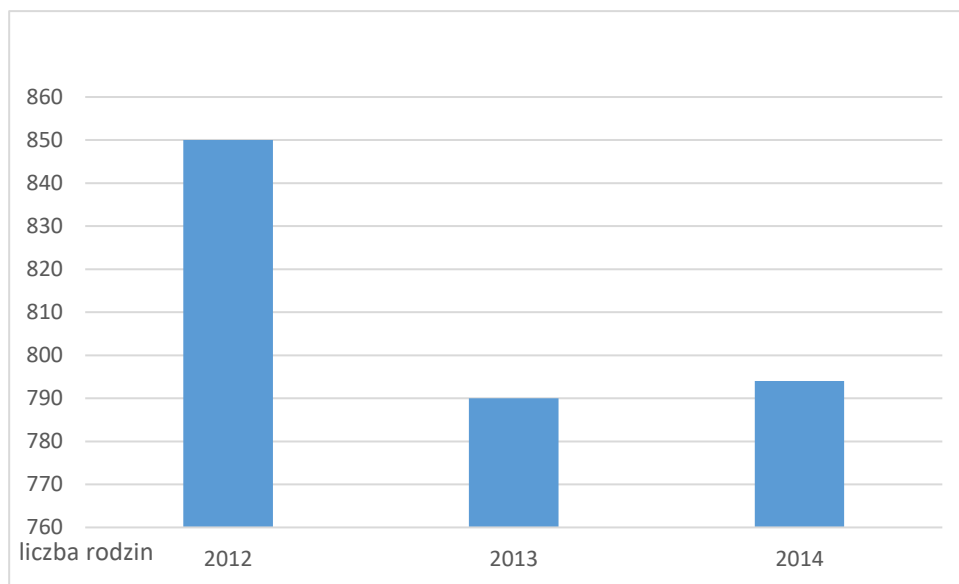
Ośrodek Pomocy Społecznej udziela pomocy osobom i rodzinom znajdujących się w trudnej sytuacji w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- alkoholizmu lub narkomani;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;

- klęski żywiołowej.

Główną formą pomocy świadczoną przez Małkiński OPS jest wypłata świadczeń rodzinnych, pielęgnacyjnych i jednorazowych celowych świadczeń pieniężnych.

W roku 2014 ze świadczeń rodzinnych korzystały 794 rodziny, ze świadczeń pielęgnacyjnych 464, natomiast zasiłki stałe pobierało 107 osób.

Wyk. nr 17 liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych w latach 2012-2014

1.14 Infrastruktura turystyczna

Na terenie gminy Małkinia Górna znajduje się wiele atrakcyjnych zabytków kultury i sztuki. Na pewno warto zobaczyć neogotycki kościół murowany pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa (1905 – 1911) projektu architekta Karola Jankowskiego i Franciszka Lipopa wraz z zabytkową plebanią w Małkini Górnej, klasycystyczną fasadę budynku Poczty z 1862 roku w Małkini Górnej oraz Cmentarz Żołnierzy Polskich z 1920 roku przy ul. Leśnej w Małkini, ponadto monolit Marszałka Józefa Piłsudskiego przy ulicy Nurskiej.

Zdjęcie nr 1. Kościół p.w. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Malkini Górnej przy ul. Kościelnej.

Zdjęcie nr 2. Budynek Poczty w Malkini Górnej wybudowany w 1862 roku.

Zdjęcie nr 3. Cmentarz Żoliborza z 1920 roku znajdujący się przy ulicy Leśnej.

Zdjęcie nr 4. Monolit Marszałka Józefa Piłsudskiego przy ulicy Nurskiej.

Zdjęcie nr 5. Pomnik Papieża Jana Pawła II w Małkini Górnej.

Interesujący jest również nowoczesny kościół pw. Nawrócenia Świętego Pawła Apostoła, który mieści się przy drodze wojewódzkiej w kierunku Ciechanowca.

Zdjęcie nr 6. Kościół pw. Nawrócenia Św. Pawła Apostoła w Malkini Górnej przy ulicy Nurskiej

Wiele ciekawostek kryje miejscowość Prostyń, gdzie znajduje się Sanktuarium Trójcy Przenajświętszej i Świętej Anny (1945 – 1954) wg. projektu Bogdana Pniewskiego wraz z cennymi zabytkami sztuki sakralnej. W Sanktuarium tym znajduje się m.in. późnogotycka statua Trójcy Świętej, która prawdopodobnie została wykonana przez Wita Stwosza lub też jego ucznia na przełomie XV i XVI w. Rzeźba ta przedstawia Boga Ojca siedzącego na tronie i trzymającego ukrzyżowanego Jezusa Chrystusa, nad krzyżem znajduje się gołębica znak Ducha Świętego. Jest to najcenniejszy zabytek gminy Małkinia. Innymi cennymi zabytkami Sanktuarium są: figura Świętej Anny z XIX w., kopia obrazu Murillo Bartolome Estebana „Matka Boża z Dzieciątkiem” wykonana we Florencji przez Alfonsa Boschi w latach 1615 – 1649 oraz Księga Cudów z 1791 roku tłumaczona z języka łacińskiego przez cudownie uzdrowionego kleryka ks. Gabriela Tchórznickiego. W pobliżu kościoła mieści się klasycystyczna dzwonnica z lat 1858 – 1860 oraz kaplica cmentarna z XVIII w. W Prostyni napotkamy również inne obiekty sztuki sakralnej, m.in.: murowaną kaplicę z rzeźbą Chrystusa Ukrzyżowanego z 1835 r., kaplicę z figurą Chrystusa Frasobliwego – XIX w. oraz kaplicę Św. Anny.

Niebywałą atrakcją Prostyni jest prywatne muzeum etnograficzne Pana Andrzeja Kongiela, artysty ludowego, pasjonata, który przepięknie rzeźbi oraz kolekcjonuje przedmioty związane z kulturą i tradycją wsi. W 150-letniej stodole można zobaczyć różne sprzęty rolnicze i gospodarskie związane z dawnym życiem ludności wiejskiej oraz wysłuchać pasjonujących opowieści o tradycjach i zwyczajach miejscowej ludności.

Należy dodać, że Prostyń słynie z wypieku figurek kóz prostyńskich, które wytwarzane są z ciasta i są symbolem miejscowości. Tradycja głosi, że figurka ta powstała na cześć legendy o kozach, które na swych rogach uratowały cudowną statuę Trójcy Św. podczas „wielkiej wody”. W niedalekiej

odległości od Prostyni we wsi Treblinka można zobaczyć piękny drewniany młyn wodny z XIX w., otoczony ciekawym drzewostanem.

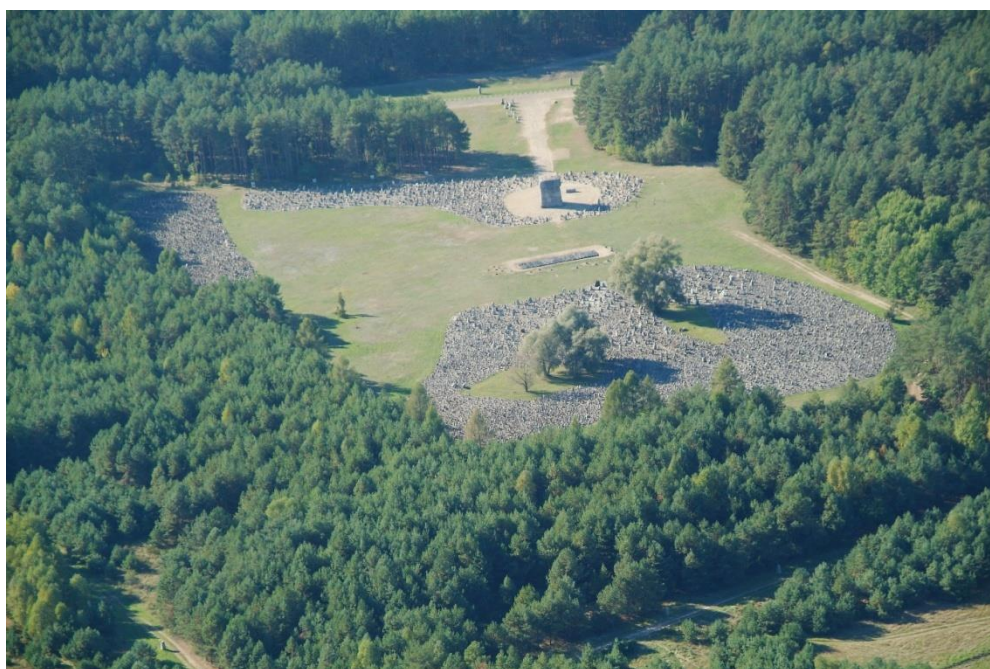
Zdjęcie nr 7. Sanktuarium Trójcy Przenajświętszej i Świętej Anny w Prostyni wraz z dzwonnica.

W prawobrzeżnej części gminy, w miejscowości Orło wartą uwagi jest żeliwna kapliczka nagrobna z końca XIX w. Jest to grobowiec w formie żeliwnej altany, łączący w sobie elementy sztuki bizantyjskiej i mauretańskiej. Z relacji najstarszych mieszkańców wsi wynika, że w grobowcu tym był pochowany generał Kuczyński, który za zasługi w „zwalczaniu buntowników” otrzymał od jednego z carów majątek Orło.

Zdjęcie nr 8. Żeliwna kapliczka nagrobna z końca XIX w. w miejscowości Orło.

Kilka kilometrów poza granicami gminy znajduje się Muzeum Walki i Męczeństwa w Treblince – jeden z czterech największych obozów koncentracyjnych świata. Muzeum powstało w 1964 r. Obejmuje: były Obóz Zagłady, były Karny Obóz Pracy, kopalnia żwiru, Miejsce Straceń i tzw. „Czarna Droga”. Zespół obiektów Muzeum tworzą m.in.: założenie pomnikowo-przestrzenne z symbolicznym cmentarzem żydowskim utworzonym z 17 tysięcy głazów i centralnym pomnikiem oraz pomnik ofiar więźniów Karnego Obozu Pracy.

Zdjęcie nr 9. Muzeum Walki i Męczeństwa w Treblince

Zdjęcie nr 10. Muzeum Walki i Męczeństwa w Treblince

Do atrakcji turystycznych gminy można z pewnością zaliczyć Gospodarstwo Agroedukacyjne w miejscowości Glina. Gospodarstwo oferuje organizację zielonych lekcji, kuligów i pikników, posiada również miejsca wypoczynkowe i biwakowe. W związku z hodowlą kóz w gospodarstwie można nabyć świeży nabiał, np. sery, jogurty.

Gmina Małkinia Górna jest jedną z 13 gmin uczestniczących w Sieci Ekoturystycznej „Między Bugiem a Narwią”. Sieć ta powstała w roku 2010 w wyniku działań, które przez półtora roku prowadził Społeczny Instytut Ekologiczny.

W wyniku wspólnej pracy zawiązała się grupa lokalnych przedsiębiorców, gospodarzy, artystów, działaczy społecznych, którzy zdecydowali się na działania w duchu ekoturystyki. Do sieci należy obecnie 26 różnych obiektów, a 8 z nich uzyskało Polski Certyfikat Ekoturystyczny, przyznawany przez Społeczny Instytut Ekologiczny i zarządzany wspólnie przez SIE oraz dwa stowarzyszenia: Mazowiecko-Podlaskie Stowarzyszenie Agroturystyczne i Stowarzyszenie gospodarstw agro i ekoturystycznych „Mazowieckie Wierzby”.

Na terenie naszej Gminy do sieci przystąpiły 4 obiekty: Hodowla Kóz. Gospodarstwo Agroedukacyjne Zofii i Jerzego Kolanowski w Glinie, Prywatne Muzeum Andrzeja Kongiela w Prostyni oraz 2 gospodarstwa agroturystyczne Marty Deniszewskiej i Ewy Rudo z Prostyni. Dwa z nich – Gospodarstwo Agroedukacyjne w Glinie i Muzeum w Prostyni otrzymały Certyfikat

Ekoturystyczny. Nadbużański Park Krajobrazowy to obszar, który ze względu na szczególne walory przyrodnicze i kulturowe został objęty jedną z możliwie najważniejszych krajowych form ochrony przyrody. Ich celem jest tyleż samo zachowanie stanu naturalnego, co i zapewnienie optymalnego wykorzystania zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju. Park zwany Krajobrazowym jest bardziej otwarty na wędrowca i przyjazny jego pragnieniu odpoczynku pośród przyrody i poznawania okolicy. Nadbużański Park Krajobrazowy powołano do życia 30 IX 1993 r.

Obszar parku charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem krajobrazu. Największym jego walorem jest zachowana dolina Bugu, z płynącą meandrami rzeką, licznymi starorzeczami i wyspami w nurcie oraz piaszczystymi łachami i skarpami. Oprócz doliny rzecznej do parku wchodzi również kompleksy leśne – pozostałości dawnych puszczy, które zajmują około 36% powierzchni parku.

Cześć obszaru Nadbużańskiego Parku Krajobrazowego została wytypowana do sieci NATURA 2000 wytyczonej przez Unię Europejską, co nadało mu europejską rangę wśród obszarów chronionych. Natura 2000 jest to europejski system obszarów objętych ochroną przyrody, połączonych korytarzami ekologicznymi, tworzących razem spójną funkcjonalnie sieć ekologiczną. Program ten obejmuje ochronę dziedzictwa przyrodniczego Europy oraz realizację idei zrównoważonego rozwoju.

Główną atrakcją przyrodniczą gminy jest rzeka Bug, na której można uprawiać turystykę wodną, np. kajakarstwo, bardzo popularne jest również wędkarstwo. Dużym atutem naszych terenów jest czyste środowisko i harmonijny krajobraz wiejski, który sprzyja pieszym wędrowkom po okolicznych rozległych lasach, zbieraniu grzybów, czy też łowiectwu.

Zdjęcie nr 11. Rzeka Bug.

Teren gminy otoczony jest rozległymi lasami, w których żyją liczne zwierzęta takie jak łosie, jelenie, sarny, dziki, lisy, jenoty, zające i bażanty

W obrębie gminy występuje 6 obiektów noclegowych.

1.15 Budżet gminy

Budżet Gminy Malkinia Górna	Jedn. miary	2012	2013	2014
DOCHODY I WYDATKI				
Dochody budżetu gminy				
dochody ogółem	zł	34807181,26	32814356,44	34336843,45
dochody własne	zł	13640534,99	14301503,21	15035245,82
dotacje ogółem (celowe + dotacje paragrafy 200, 620)	zł	9096881,27	5974541,23	6655571,63
subwencje ogólne	zł	12069765,00	12538312,00	12646026,00
subwencje na zadania oświatowe	zł	9779073,00	10003162,00	10081052,00
środki pozyskane z budżetu Unii Europejskiej	zł	-	-	-
środki z Unii Europejskiej na finansowanie programów i projektów unijnych	zł	0	0	0
dochody ogółem na 1 mieszkańca	zł	2861,02	2710,81	2857,36
dochody własne na 1 mieszkańca	zł	1121,20	1181,45	1251,16
Dochody gminy ogółem wg działów				
rolnictwo i łowiectwo	zł	3281464,15	579044,36	479900,20
leśnictwo	zł	0	0	0
rybołówstwo i rybactwo	zł	0	0	0
górnictwo i kopalnictwo	zł	0	0	0
przetwórstwo przemysłowe	zł	0	0	0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	zł	0	0	0
handel	zł	0	0	0
hotele i restauracje	zł	0	0	0
transport i łączność	zł	811986,31	33073,92	70500,00
turystyka	zł	0	0	0
gospodarka mieszkaniowa	zł	270392,77	815615,31	663572,55
działalność usługowa	zł	0	0	0
informatyka	zł	0	0	70837,67
nauka	zł	0	0	0
administracja publiczna	zł	136197,72	238191,52	146834,92
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	zł	2112,00	2112,00	134027,80
obrona narodowa	zł	0	0	0
obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	zł	0	0	0
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	6850,02	6930,99	62410,00
wymiar sprawiedliwości	zł	0	0	0

dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	zł	11711045,13	12603166,06	12785247,27
obsługa długu publicznego	zł	0	0	0
różne rozliczenia	zł	13055012,81	12849551,18	12732342,32
oświata i wychowanie	zł	482292,86	589314,46	749189,96
szkolnictwo wyższe	zł	0	0	0
ochrona zdrowia	zł	0	0	0
pomoc społeczna	zł	4536914,09	4702035,64	4909982,50
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	0	0	0
edukacyjna opieka wychowawcza	zł	104172,00	135384,03	159574,59
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	397713,40	239463,63	1110650,67
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	zł	0	0	261773,00
ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	zł	0	0	0
kultura fizyczna i sport	zł	-	-	-
kultura fizyczna	zł	11028,00	20473,34	0
Wydatki z budżetu gminy				
wydatki ogółem	zł	34908661,07	30815527,32	33312925,56
wydatki majątkowe ogółem	zł	6137392,29	1459737,04	1819445,50
wydatki majątkowe inwestycyjne	zł	6137392,29	1459737,04	1819445,50
wydatki bieżące ogółem	zł	28771268,78	29355790,28	31493480,06
wydatki bieżące na wynagrodzenia	zł	12409423,59	12983076,27	13270497,74
wydatki ogółem na 1 mieszkańca	zł	2869,36	2545,69	2772,15
Wydatki gminy ogółem wg działów				
rolnictwo i łowiectwo	zł	5579701,98	708723,54	837899,00
leśnictwo	zł	0	0	0
rybołówstwo i rybactwo	zł	0	0	0
górnictwo i kopalnictwo	zł	0	0	0
przetwórstwo przemysłowe	zł	5782,10	0	3970,88
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	zł	0	0	0
handel	zł	0	0	0
hotele i restauracje	zł	0	0	0
transport i łączność	zł	1358768,04	510745,16	1211859,44
turystyka	zł	0	0	0
gospodarka mieszkaniowa	zł	221080,69	1149679,73	824649,26
działalność usługowa	zł	0	0	30000,00
informatyka	zł	0	0	70837,67
nauka	zł	0	0	0
administracja publiczna	zł	3274738,92	3451499,27	3454692,81
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	zł	2112,00	2112,00	134027,80
obrona narodowa	zł	0	0	0
obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	zł	0	0	0

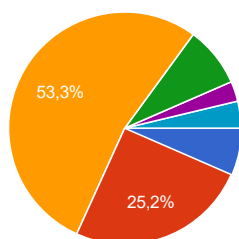
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	zł	476981,86	399120,93	496855,37
wymiar sprawiedliwości	zł	0	0	0
dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	zł	0	0	0
obsługa długu publicznego	zł	987456,46	719213,73	581448,41
różne rozliczenia	zł	0	0	0
oświata i wychowanie	zł	14311765,45	14833548,10	15003438,54
szkolnictwo wyższe	zł	0	0	0
ochrona zdrowia	zł	214151,31	206387,28	235693,24
pomoc społeczna	zł	5331105,29	5525954,23	5757756,02
pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	zł	0	0	0
edukacyjna opieka wychowawcza	zł	543702,48	624320,94	803141,25
gospodarka komunalna i ochrona środowiska	zł	1379318,56	1247578,35	2208419,93
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	zł	1210967,93	1416170,72	1658235,94
ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	zł	0	0	0
kultura fizyczna i sport	zł	-	-	-
kultura fizyczna	zł	11028,00	20473,34	0

I.16 Wyniki ankiety sondażowej

Analiza ilościowa

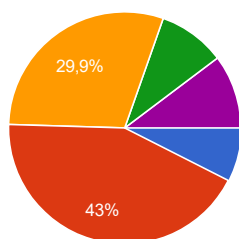
Podsumowanie

Jak ogólnie ocenia Pani/Pan poziom życia w Gminie ?

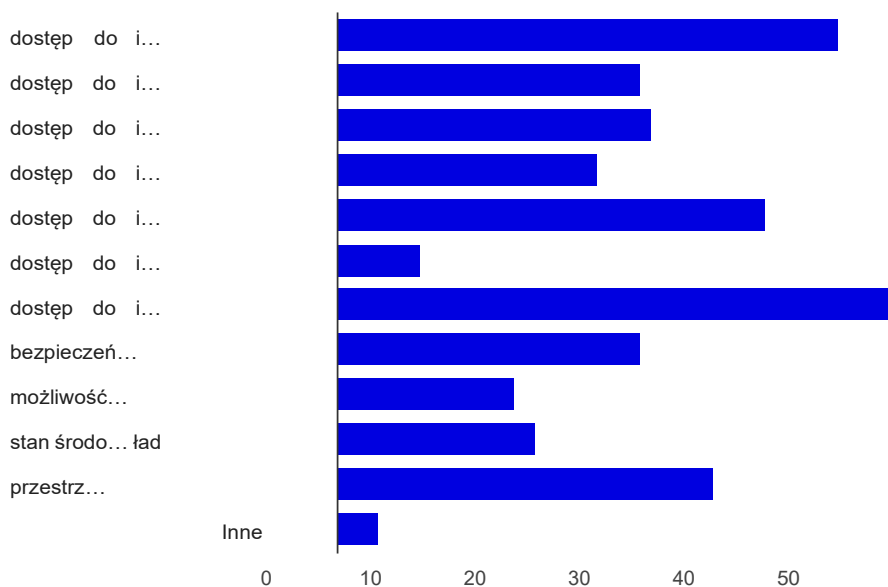
bardzo dobrze	7	6.5%
raczej dobrze	27	25.2%
przeciętnie	57	53.3%
raczej źle	9	8.4%
zdecydowanie źle	3	2.8%
nie mam zdania	4	3.7%

Czy według Pani/Pana poziom życia w Gminie poprawił się na przestrzeni ostatnich 8-9 lat?

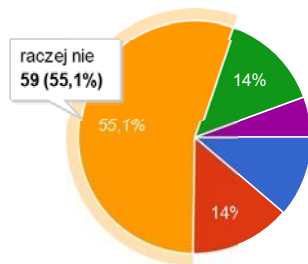
zdecydowanie tak	8	7.5%
raczej tak	46	43%
raczej nie	32	29.9%
zdecydowanie nie	10	9.3%
nie mam zdania	11	10.3%

W jakich aspektach poziom życia w Gminie poprawił się najbardziej?

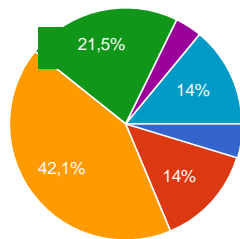
dostęp do infrastruktury i usług oświatowych (przedszkola, szkoły podstawowe oraz gimnazja)	48	44.9%
dostęp do infrastruktury i usług społecznych (pomoc społeczna, opieka zdrowotna)	29	27.1%
dostęp do infrastruktury i usług kulturalnych	30	28%
dostęp do infrastruktury i usług sportowych oraz rekreacyjnych	25	23.4%
dostęp do infrastruktury technicznej (drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej)	41	38.3%
dostęp do infrastruktury mieszkaniowej	8	7.5%
dostęp do infrastruktury handlowej i usługowej	53	49.5%
bezpieczeństwo publiczne	29	27.1%
możliwość zatrudnienia na terenie gminy	17	15.9%
stan środowiska naturalnego	19	17.8%
ład przestrzenny i estetyka otoczenia	36	33.6%
Inne	4	3.7%

Czy chciałaby Pani/chciałby Pan wyprowadzić się z Gminy i zamieszkać poza jej granicami, np. w sąsiedniej gminie lub mieście?

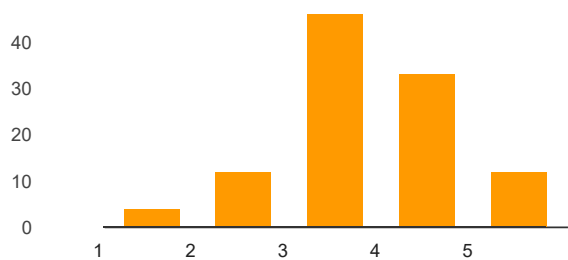
zdecydowanie tak	12	11.2%
raczej tak	15	14%
raczej nie	59	55.1%
zdecydowanie nie	15	14%
nie mam zdania	6	5.6%

Jaka jest Pani/Pana zdaniem sytuacja finansowa Gminy ? Gmina jest:

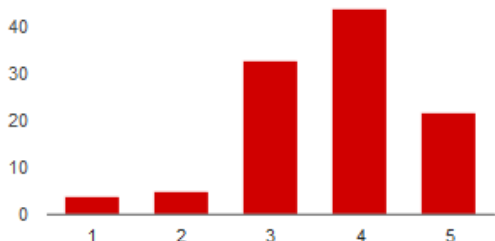
bardzo bogata	5	4.7%
raczej bogata	15	14%
średnio zamożna	45	42.1%
raczej biedna	23	21.5%
bardzo biedna	4	3.7%
nie mam zdania	15	14%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność i jakość edukacji przedszkolnej?

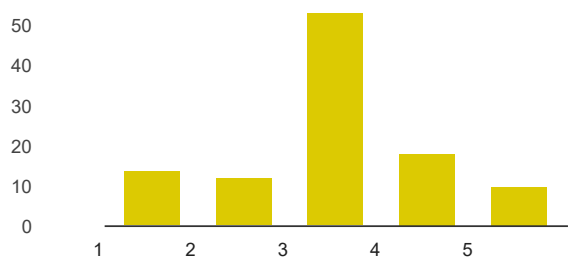
zdecydowanie źle: 1	4	3.7%
2	12	11.2%
3	46	43%
4	33	30.8%
bardzo dobrze: 5	12	11.2%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność i jakość edukacji szkolnej (podstawowej i gimnazjalnej)?

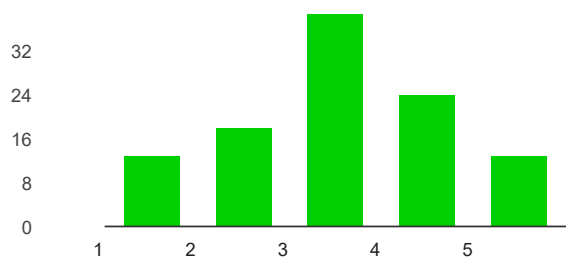
zdecydowanie źle: 1	4	3.7%
2	5	4.7%
3	32	29.9%
4	44	41.1%
bardzo dobrze: 5	22	20.6%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność i jakość zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży?

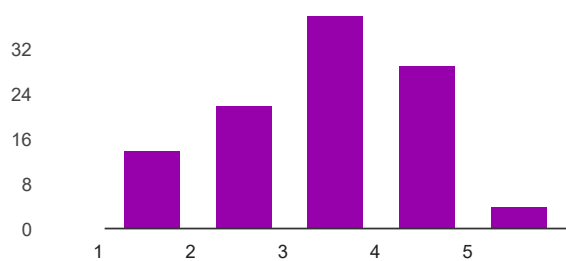
zdecydowanie źle: 1	14	13.1%
2	12	11.2%
3	53	49.5%
4	18	16.8%
bardzo dobrze: 5	10	9.3%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność do rekreacji i aktywnego wypoczynku (obiekty sportowe, boiska, place zabaw)?

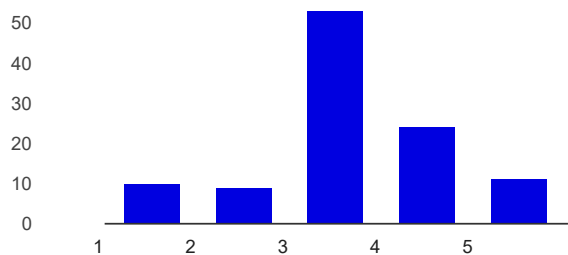
zdecydowanie źle: 1	13	12.1%
2	18	16.8%
3	39	36.4%
4	24	22.4%
bardzo dobrze: 5	13	12.1%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność i atrakcyjność oferty kulturalnej?

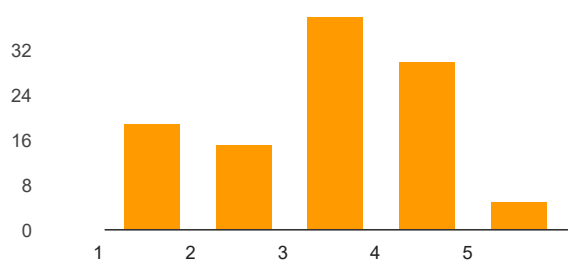
zdecydowanie źle: 1	14	13.1%
2	22	20.6%
3	38	35.5%
4	29	27.1%
bardzo dobrze: 5	4	3.7%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, bezpieczeństwo publiczne?

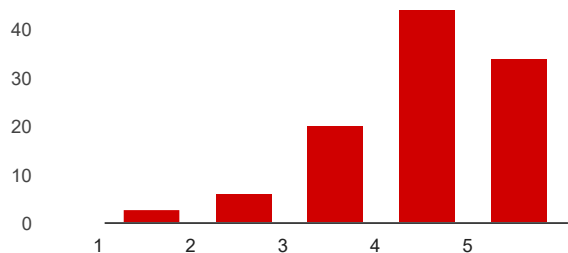
zdecydowanie źle: 1	10	9.3%
2	9	8.4%
3	53	49.5%
4	24	22.4%
bardzo dobrze: 5	11	10.3%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność komunikacyjna?

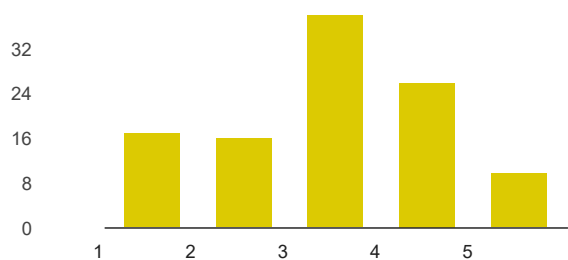
zdecydowanie źle: 1	19	17.8%
2	15	14%
3	38	35.5%
4	30	28%
bardzo dobrze: 5	5	4.7%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność (liczba) obiektów handlowych i usługowych?

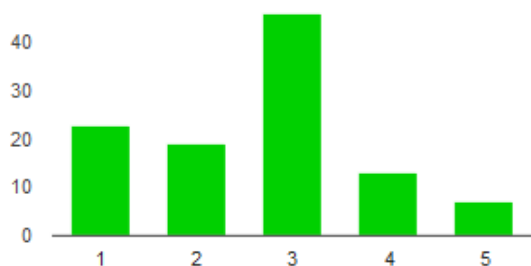
zdecydowanie źle: 1	3	2.8%
2	6	5.6%
3	20	18.7%
4	44	41.1%
bardzo dobrze: 5	34	31.8%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, opieka zdrowotna (opieka medyczna, apteki)?

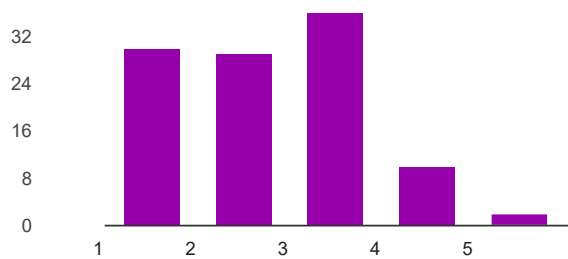
zdecydowanie źle: 1	17	15.9%
2	16	15%
3	38	35.5%
4	26	24.3%
bardzo dobrze: 5	10	9.3%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci (świetlice)?

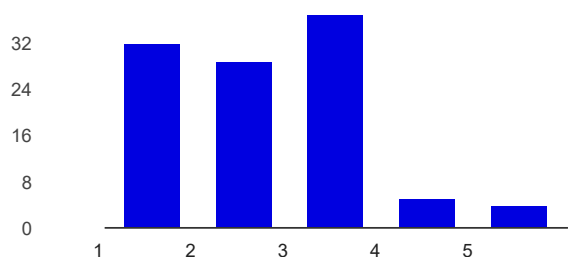
zdecydowanie źle: 1	23	21.5%
2	19	17.8%
3	45	42.1%
4	13	12.1%
bardzo dobrze: 5	7	6.5%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, oferta spędzania wolnego czasu dla młodzieży?

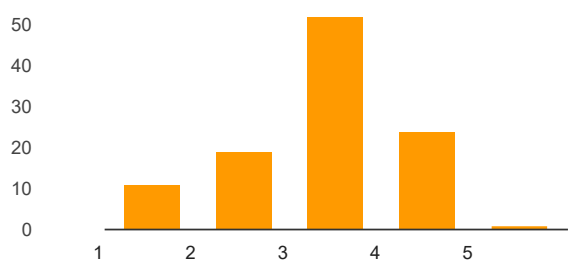
zdecydowanie źle: 1	30	28%
2	29	27.1%
3	36	33.6%
4	10	9.3%
bardzo dobrze: 5	2	1.9%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, oferta spędzania wolnego czasu dla dorosłych?

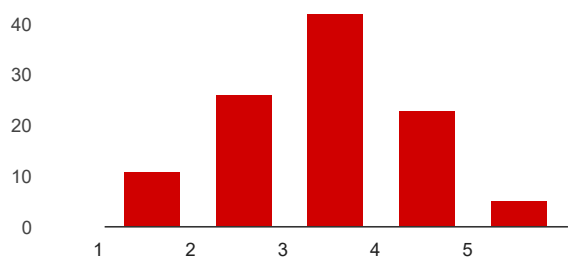
zdecydowanie źle: 1	32	29.9%
2	29	27.1%
3	37	34.6%
4	5	4.7%
bardzo dobrze: 5	4	3.7%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, możliwość czynnego uczestniczenia w działaniach społecznych (w organizacjach społecznych)?

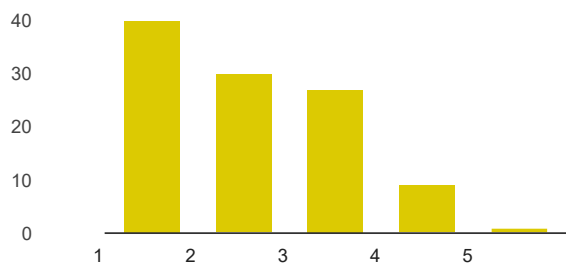
zdecydowanie źle: 1	11	10.3%
2	19	17.8%
3	52	48.6%
4	24	22.4%
bardzo dobrze: 5	1	0.9%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, stan zabytków i obiektów kultury ?

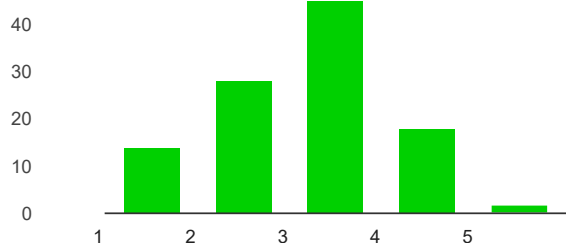
zdecydowanie źle: 1	11	10.3%
2	26	24.3%
3	42	39.3%
4	23	21.5%
bardzo dobrze: 5	5	4.7%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, możliwość zatrudnienia i rozwoju zawodowego na terenie gminy?

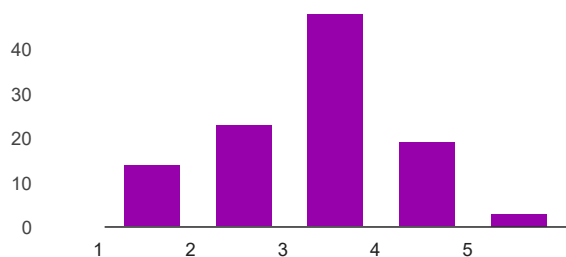
zdecydowanie źle: 1	40	37.4%
2	30	28%
3	27	25.2%
4	9	8.4%
bardzo dobrze: 5	1	0.9%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, możliwość założenia własnej działalności gospodarczej?

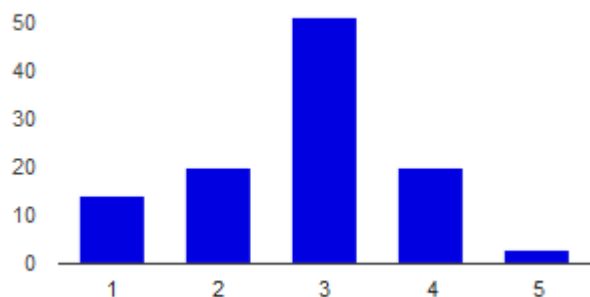
zdecydowanie źle: 1	14	13.1%
2	28	26.2%
3	45	42.1%
4	18	16.8%
bardzo dobrze: 5	2	1.9%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, atrakcyjność inwestycyjna gminy?

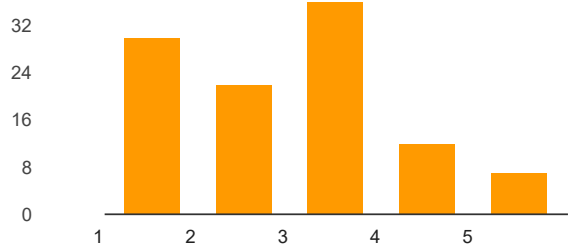
zdecydowanie źle: 1	14	13.1%
2	23	21.5%
3	48	44.9%
4	19	17.8%
bardzo dobrze: 5	3	2.8%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, infrastruktura drogowa?

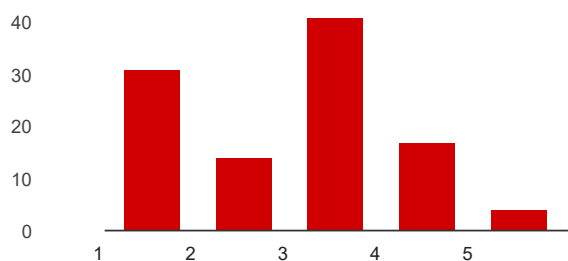
zdecydowanie źle: 1	14	13.1%
2	19	17.8%
3	51	47.7%
4	20	18.7%
bardzo dobrze: 5	3	2.8%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna?

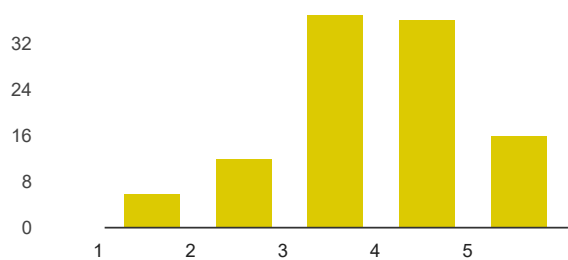
zdecydowanie źle: 1	30	28%
2	22	20.6%
3	36	33.6%
4	12	11.2%
bardzo dobrze: 5	7	6.5%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, infrastruktura energetyczna: gazowa?

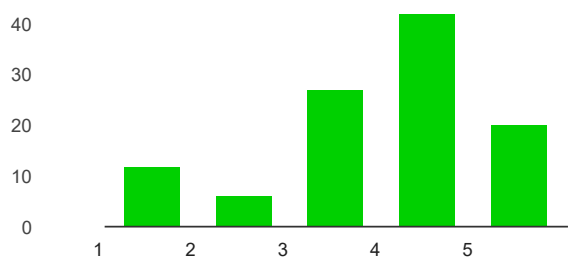
zdecydowanie źle: 1	31	29%
2	14	13.1%
3	41	38.3%
4	17	15.9%
bardzo dobrze: 5	4	3.7%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, system gospodarowania odpadami (segregacja i odbiór śmieci)?

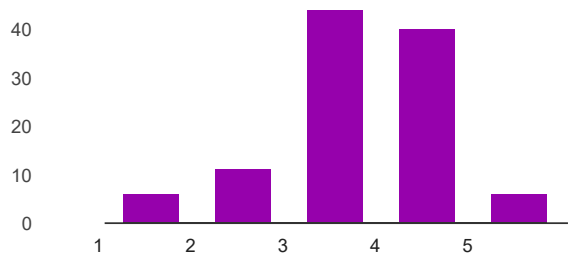
zdecydowanie źle: 1	6	5.6%
2	12	11.2%
3	37	34.6%
4	36	33.6%
bardzo dobrze: 5	16	15%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, dostępność Internetu?

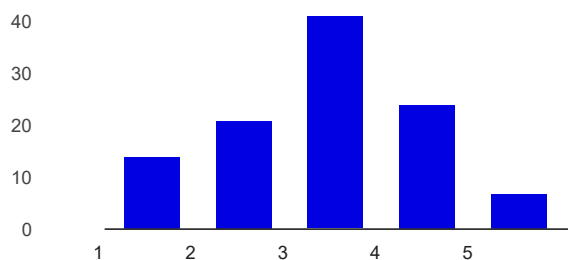
zdecydowanie źle: 1	12	11.2%
2	6	5.6%
3	27	25.2%
4	42	39.3%
bardzo dobrze: 5	20	18.7%

Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, stan środowiska naturalnego?

zdecydowanie źle: 1	5	4.7%
2	11	10.3%
3	44	41.1%
4	40	37.4%
bardzo dobrze: 5	7	6.5%

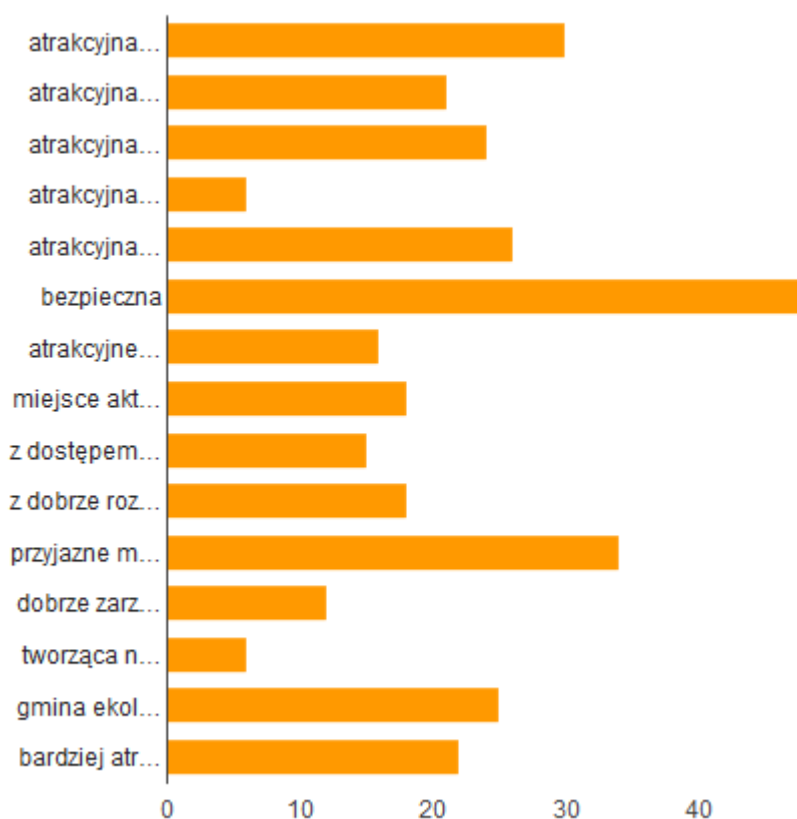
Jak Pani/Pan ocenia warunki życia w Gminie w aspektach, zagospodarowanie przestrzeni publicznej (place, miejsca spotkań, chodniki, ławki, czystość i estetyka)?

zdecydowanie źle: 1	14	13.1%
2	21	19.6%
3	41	38.3%
4	24	22.4%
bardzo dobrze: 5	7	6.5%

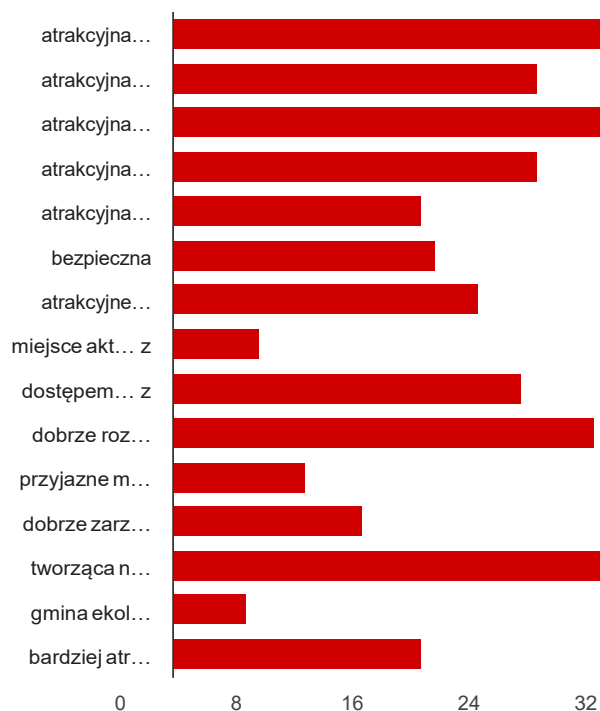
Analiza jakościowa
Cytaty wypowiedzi osób ankietowanych

Które z poniższych stwierdzeń charakteryzują Gminę obecnie?

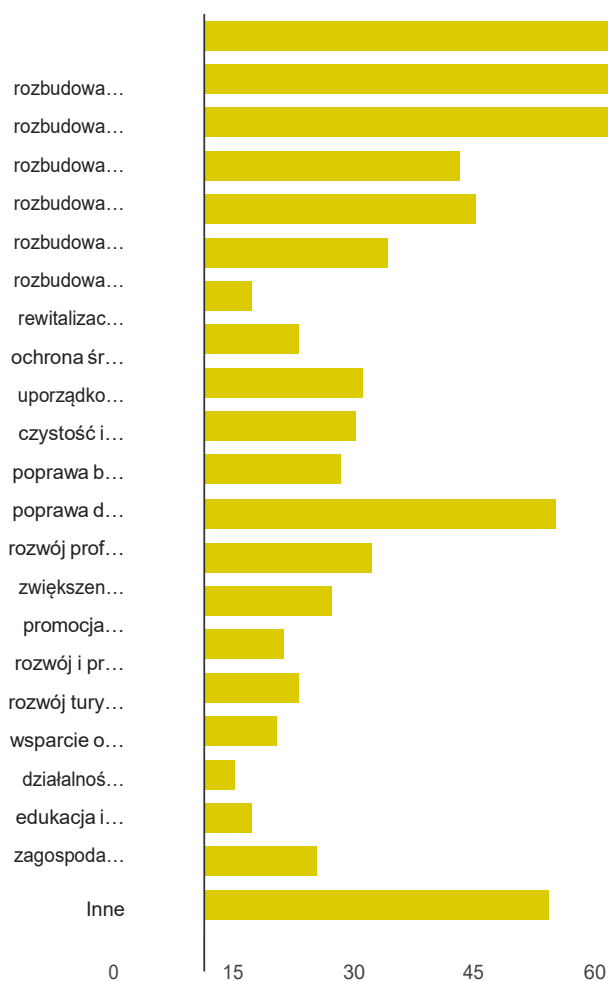
atrakcyjna dla mieszkańców	30	28%
atrakcyjna dla turystów	20	18.7%
atrakcyjna dla przedsiębiorców/inwestorów	24	22.4%
atrakcyjna dla młodych ludzi	6	5.6%
atrakcyjna dla rodzin z dziećmi	26	24.3%
bezpieczna	48	44.9%
atrakcyjne miejsca do mieszkania, pracy i wypoczynku	16	15%
miejsce aktywnego wypoczynku	17	15.9%
z dostępem do wysokiej jakości usług społecznych (oświata, kultura i sport, opieka zdrowotna)	15	14%
z dobrze rozbudowaną infrastrukturą techniczną (sieć drogową, wodociągowa, kanalizacyjna)	18	16.8%
przyjazne mieszkańcom gminne instytucje (Urząd Gminy, OPS, ZGKiM)	34	31.8%
dobrze zarządzana gmina obywatelska	12	11.2%
tworząca nowe miejsca pracy	6	5.6%
gmina ekologiczna dbająca o środowisko naturalne i estetykę otoczenia	25	23.4%
bardziej atrakcyjna niż sąsiednie gminy	21	19.6%

Które z poniższych stwierdzeń charakteryzują Gminę przyszłości?

atrakcyjna dla mieszkańców	36	33.6%
atrakcyjna dla turystów	25	23.4%
atrakcyjna dla przedsiębiorców/inwestorów	36	33.6%
atrakcyjna dla młodych ludzi	25	23.4%
atrakcyjna dla rodzin z dziećmi	17	15.9%
bezpieczna	18	16.8%
atrakcyjne miejsce do mieszkania, pracy i wypoczynku	21	19.6%
miejsce aktywnego wypoczynku	6	5.6%
z dostępem do wysokiej jakości usług społecznych (oświata, kultura i sport, opieka zdrowotna)	24	22.4%
z dobrze rozbudowaną infrastrukturą techniczną (sieć drogowa, wodociągowa, kanalizacyjna)	29	27.1%
przyjazne mieszkańcom gminne instytucje (Urząd Gminy, OPS, ZGKiM)	9	8.4%
dobrze zarządzana gmina obywatelska	13	12.1%
tworząca nowe miejsca pracy	38	35.5%
gmina ekologiczna dbająca o środowisko naturalne i estetykę otoczenia	5	4.7%
bardziej atrakcyjna niż sąsiednie gminy	17	15.9%

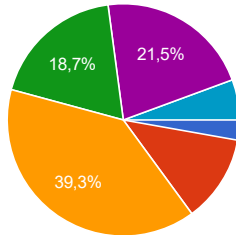
Jakie są według Pani/Pana najpilniejsze przedsięwzięcia/dziedziny do zrealizowania lub wspierania na terenie Gminy w perspektywie najbliższych kilku lat?

rozbudowa i modernizacja infrastruktury drogowej (w tym chodniki)	69	64.5%
rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodociągowej	63	58.9%
rozbudowa i modernizacja infrastruktury kanalizacyjnej	61	57%
rozbudowa i modernizacja infrastruktury gazowej	32	29.9%
rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	34	31.8%
rozbudowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej (np. amfiteatr, ośrodek kultury, świetlice)	23	21.5%
rewitalizacja i renowacja zabytków	6	5.6%
ochrona środowiska naturalnego	12	11.2%
uporządkowanie przestrzeni publicznej (w tym plany zagospodarowania przestrzennego)	20	18.7%
czystość i estetyka otoczenia	19	17.8%
poprawa bezpieczeństwa publicznego	17	15.9%
poprawa dostępności i jakości opieki zdrowotnej (w tym rozbudowa i modernizacja zakładów opieki zdrowotnej)	44	41.1%
rozwój profilaktyki zdrowotnej	21	19.6%
zwiększenie pomocy społecznej dla najuboższych	16	15%
promocja gminy	10	9.3%
rozwój i promocja przedsiębiorczości	12	11.2%

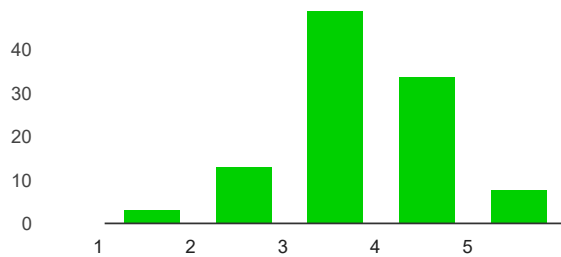
rozwój turystyki	9	8.4%
wsparcie organizacji pozarządowych	4	3.7%
działalność instytucji kultury	6	5.6%
edukacja i opieka przedszkolna	14	13.1%
zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży	43	40.2%
Inne	0	0%

Jak Pani/Pan ocenia realny wpływ mieszkańców Gminy na ważne decyzje podejmowane przez władze samorządowe, czyli Wójta oraz Radę Gminy?

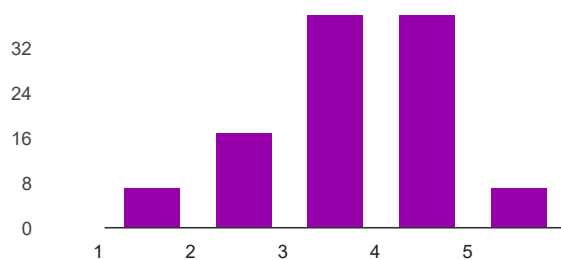
bardzo duży	3	2.8%
raczej duży	13	12.1%
umiarkowany	42	39.3%
raczej mały	20	18.7%
zdecydowanie mały	23	21.5%
nie mam zdania	6	5.6%

Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie Urzędu Gminy oraz podległych jednostek organizacyjnych (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej, Gminna Biblioteka Publiczna) w następujących dziedzinach - kompetencje pracowników (poziom wiedzy) ?

zdecydowanie źle: 1	3	2.8%
2	13	12.1%
3	49	45.8%
4	34	31.8%
bardzo dobrze: 5	8	7.5%

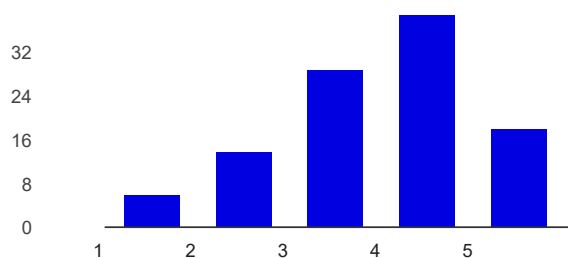
Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie Urzędu Gminy oraz podległych jednostek organizacyjnych (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej, Gminna Biblioteka Publiczna) w następujących dziedzinach - szybkość obsługi (czas załatwiania spraw)?

zdecydowanie źle: 1	7	6.5%
---------------------	----------	------

2	17	15.9%
3	38	35.5%
4	38	35.5%
bardzo dobrze: 5	7	6.5%

Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie Urzędu Gminy oraz podległych jednostek organizacyjnych (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej, Gminna Biblioteka Publiczna) w następujących dziedzinach - kultura osobista i zachowanie pracowników?

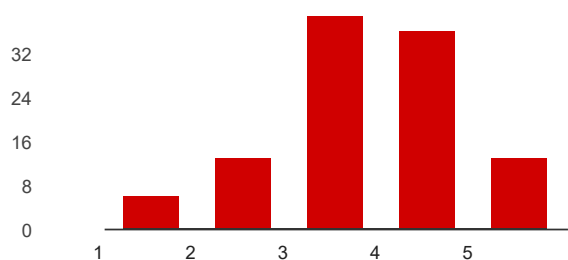
zdecydowanie źle: 1	6	5.7%
2	14	13.2%
3	29	27.4%
4	39	36.8%
bardzo dobrze: 5	18	17%

Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie Urzędu Gminy oraz podległych jednostek organizacyjnych (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszaniowej, Gminna Biblioteka Publiczna) w następujących dziedzinach - łatwość w dotarciu do właściwego pracownika?

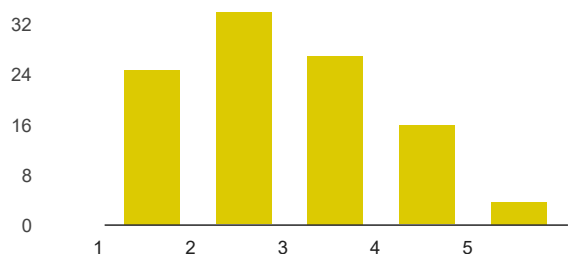
zdecydowanie źle: 1	3	2.8%
2	13	12.1%
3	31	29%
4	47	43.9%
bardzo dobrze: 5	13	12.1%

Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie Urzędu Gminy oraz podległych jednostek organizacyjnych (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Gminna Biblioteka Publiczna) w następujących dziedzinach - estetyka oraz wyposażenie urzędu/jednostek?

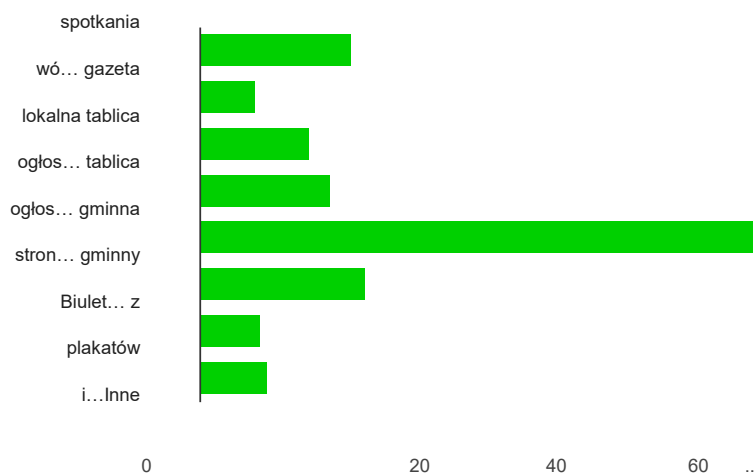
zdecydowanie źle: 1	6	5.6%
2	14	13.1%
3	39	36.4%
4	36	33.6%
bardzo dobrze: 5	12	11.2%

Jak ocenia Pani/Pan funkcjonowanie Urzędu Gminy oraz podległych jednostek organizacyjnych (Ośrodek Pomocy Społecznej, Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, Gminna Biblioteka Publiczna) w następujących dziedzinach - przystosowanie budynków do potrzeb osób niepełnosprawnych?

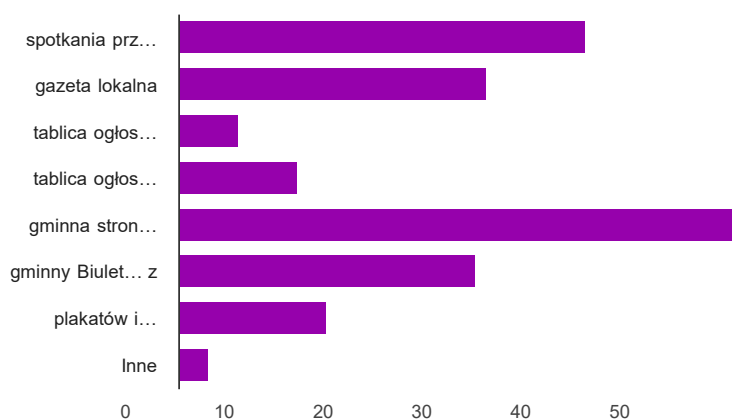
zdecydowanie źle: 1	25	23.6%
2	34	32.1%
3	27	25.5%
4	16	15.1%
bardzo dobrze: 5	4	3.8%

Z jakich źródeł czerpie Pani/Pan informacje o działaniach władz Gminy i wydarzeniach lokalnych?

spotkania wójta, radnych i przedstawicieli urzędu z mieszkańcami	22	20.6%
gazeta lokalna	8	7.5%
tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy	16	15%
tablica ogłoszeń poza Urzędem Gminy	19	17.8%
gminna strona internetowa	81	75.7%
gminny Biuletyn Informacji Publicznych	24	22.4%
z plakatów i ulotek	9	8.4%
Inne	10	9.3%

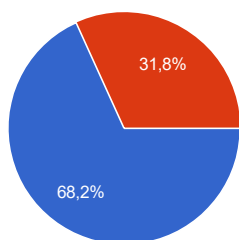
Z jakich źródeł chciałaby Pani/chciałby Pan otrzymywać informacje o działaniach władz Gminy i wydarzeniach lokalnych?

spotkania przedstawicieli urzędu, wójta i radnych z mieszkańcami	41	38.3%
gazeta lokalna	31	29%
tablica ogłoszeń w Urzędzie Gminy	6	5.6%
tablica ogłoszeń poza Urzędem Gminy	12	11.2%

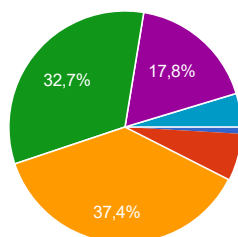
gminna strona internetowa	56	52.3%
gminny Biuletyn Informacji Publicznych	30	28%
z plakatów i ulotek	15	14%
Inne	3	2.8%

Płeć:

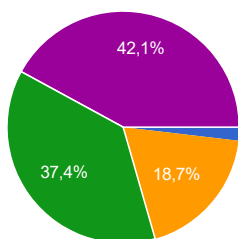
kobieta	73	68.2%
mężczyzna	34	31.8%

Wiek:

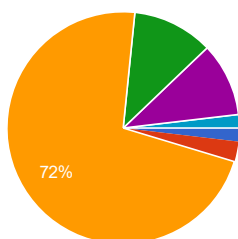
do 17 lat	1	0.9%
18-24 lata	7	6.5%
25-44 lata	40	37.4%
45-54 lata	35	32.7%
55-64 lata	19	17.8%
65 lat i więcej	5	4.7%

Wykształcenie:

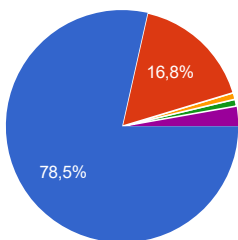
podstawowe	2	1.9%
gimnazjalne	0	0%
zasadnicze zawodowe	20	18.7%
średnie	40	37.4%
wyższe	45	42.1%

Zajęcie/zatrudnienie:

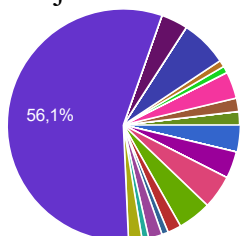
uczeń/student	2	1.9%
przedsiębiorca	3	2.8%
osoba pracująca	77	72%
osoba bezrobotna	12	11.2%
emeryt/rencista	11	10.3%
Inne	2	1.9%

Związek z terenem Gminy:

miejsce zamieszkania	84	78.5%
miejsce pracy	18	16.8%
miejsce prowadzenia działalności gospodarczej	1	0.9%
miejsce rekreacji, wypoczynku	1	0.9%
Inne	3	2.8%

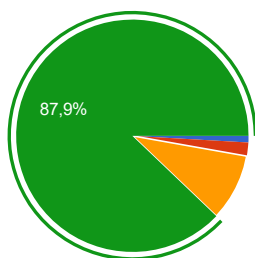
Miejsce zamieszkania – miejscowość:

Błędnica	4	3.7%
Boreczek	0	0%
Borowe	0	0%
Daniłowo	0	0%
Daniłowo-Parcele	4	3.7%
Daniłówka Druga	0	0%
Daniłówka Pierwsza	5	4.7%
Glina	5	4.7%
Grądy	2	1.9%
Kańkowo	1	0.9%
Kielczew	2	1.9%
Klukowo	1	0.9%

Małkinia Dolna	2	1.9%
Małkinia Górna	60	56.1%
Małkinia Mała-Przewóz	0	0%
Niegowiec	0	0%
Orło	4	3.7%
Podgórze-Gazdy	0	0%
Poniatowo	0	0%
Prostyń	7	6.5%
Rostki Wielkie	1	0.9%
Rostki-Piotrowice	1	0.9%
Sumiężne	0	0%
Treblinka	4	3.7%
Zawisty Nadbużne	2	1.9%
Zawisty Podleśne	0	0%
Żachy-Pawły	0	0%
Inna	2	1.9%

Czas zamieszkiwania w Gminie:

nie dotyczy	1	0.9%
do 5 lat	2	1.9%
6-10 lat	10	9.3%
11 lat i więcej	94	87.9%

GMINA WIEJSKA MAŁKINIA GÓRNA NA TLE GMIN POWIATU I WOJEWÓDZTWA W 2013 R.

Lokata gminy w powiecie 7 257 Lokata gminy w województwie

WYSZCZEGÓLNIENIE GMINY	Ludność na 1 km ²		Kobiety na 100 mężczyzn ^a		Saldo migracji na 1000 ludności		Dochody własne budżetu gminy na 1 mieszkańca				Wydatki w dziale "Obsługa długu publicznego" w % wydatków ogółem budżetu gminy ^a		Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a		Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności		Turystyczne obiekty noclegowe		Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych			Odsetek ludności korzystającej z instalacji			Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności							
	obiekty	udzielone nocelegi	wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej																											
ANDRZEJEWO	7	257	5	63	6	223	11	255	3	60	5	124	10	272	-	-	7	214	-	-	-	-	1	15	2	51	8	242	-	-	11	273
BOGUTY-PIANKI	9	291	1	7	10	283	10	245	2	49	4	113	9	236	-	-	10	256	-	-	-	-	2	18	4	80	5	174	-	-	7	220
BROK	11	300	9	148	3	148	5	159	8	179	6	137	3	70	1	142	6	148	1	16	1	13	9	230	10	266	6	180	5	180	2	91
MAŁKINIA GÓRNA	2	94	10	203	11	296	2	129	10	227	11	296	11	287	3	199	5	108	-	-	-	-	10	284	7	220	2	97	4	155	3	119
NUR	9	291	2	12	4	194	6	167	5	81	8	217	4	79	-	-	2	34	2	82	3	145	5	148	3	55	-	-	-	-	6	167
OSTRÓW MAZOWIECKA (GM. MIEJSKA)	1	20	11	270	7	227	1	81	11	266	10	288	5	132	5	247	1	12	-	-	-	-	11	289	1	46	1	29	1	108	1	28
OSTRÓW MAZOWIECKA (GM. WIEJSKA)	3	202	7	103	1	89	8	216	9	210	9	229	8	174	1	142	8	245	2	82	2	84	8	216	5	142	7	194	3	146	5	138
STARY LUBOTYŃ	8	270	7	103	9	255	3	133	4	79	3	108	2	66	-	-	9	246	-	-	-	-	3	46	8	238	4	146	-	-	10	267
SZULBORZE WIELKIE	5	248	3	32	5	210	4	151	6	91	7	138	1	31	-	-	3	74	-	-	-	-	4	71	11	278	-	-	-	-	4	126
WASEWO	6	251	5	63	8	230	9	223	1	20	2	78	7	169	4	228	-	-	-	-	-	-	5	148	6	204	3	128	2	128	9	241
ZAREBY KOŚCIELNE	4	214	3	32	2	143	7	199	7	152	1	76	6	138	-	-	4	79	-	-	-	-	7	185	9	262	-	-	-	-	8	240

Ze względu na charakter publikacji pominięto wyjaśnienia, szczególne uwagi i notki dołączane melodyki, źródła informacji itp. zamieszczone w innych publikacjach Urzędu Statystycznego. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy strumieniowe mogą się różnić od podanych wielkości, ogółem. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatycznych i mogą ulec zmianie w następnym publikacjach.

2. Strategiczny program rozwoju gminy

2.1 Analiza uwarunkowań rozwojowych gminy

Analiza SWOT

Poniższa część dokumentu zawiera analizę uwarunkowań rozwojowych gminy (określenie jej mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń dla jej rozwoju). Niniejsza analiza stanowi podsumowywanie sytuacji Gminy Małkinia Górna.. Analiza SWOT stanowi przełożenie części diagnostycznej niniejszej strategii na jej część projekcyjną.

Istotę analizy SWOT oddaje jej nazwa, która pochodzi od pierwszych liter analizowanych czynników: S (strengths) – silne strony, W (weaknesses) – słabe strony, O (opportunities) – szanse oraz T (threats) – zagrożenia.

Strategia rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022 koncentruje się na wzmacnianiu jej mocnych stron oraz wykorzystaniu szans rozwojowych, jednocześnie zawiera rozwiązania niwelujące słabe strony oraz przeciwdziałające zagrożeniom.

		Charakter oddziaływania czynnika	
		pozytywny	negatywny
Miejsce występowania czynnika	wewnętrzne	S silne strony	W słabe strony
	zewnętrzne	O szanse	T zagrożenia

Czynniki wewnętrzne pozytywne (S) – silne lub mocne strony, czyli atuty. Cechy wyróżniające gminę od innych jednostek i stanowiącą jej przewagę konkurencyjną.

Czynniki wewnętrznie negatywne (W) – słabe strony gminy będące konsekwencją ograniczeń różnego rodzaju zasobów.

Czynniki zewnętrzne pozytywne (O) – szanse, korzystne tendencje w otoczeniu, właściwie wykorzystane mogą stanowić impuls rozwojowy.

Czynniki zewnętrznie negatywne (T) – zagrożenia, niekorzystne zjawiska występujące w otoczeniu, które mogą być barierą dla rozwoju gminy, osłabiają silne strony oraz możliwość wykorzystania szans.

Analiza SWOT dla Gminy Małkinia Górna prezentowana jest w sposób zbiorczy, bez rozbijania jej na analizę poszczególnych obszarów problemowych, tym niemniej analizy robocze prowadzone były w obszarach tematycznych.

MOCNE STRONY (S)

-Atrakcyjne i malownicze położenie gminy, tereny nadbużańskie korzystne dla rozwoju turystyki, agroturystyki i turystyki ekologicznej
-Sąsiedztwo dużych ośrodków miejskich,
-Dobre połączenia drogowo - kolejowe z dużymi aglomeracjami miejskimi.
-Położenie w przestrzeni potencjalnego pasa zurbanizowanego S 8 i Via Baltica
-Zrównoważony budżet Gminy
-Dobry poziom oświaty oraz dobre warunki dla rozwoju sportu
-Poprawa infrastruktury technicznej (sieci kanalizacyjno-wodociągowej, dróg, sieci gazowej i internetowej)
-Sukcesywny rozwój infrastruktury społecznej (świetlice wiejskie, boiska, place zabaw),
-Wolne obszary przeznaczone pod inwestycje oraz pod budownictwo jednorodzinne,
-Obecność kapitału zagranicznego w lokalnej przedsiębiorczości
-Rozwiązana kwestia gospodarki odpadami oraz wydajna oczyszczalnia ścieków
-Wysoka aktywność mieszkańców pod względem przedsiębiorczości,
-Korzystne warunki naturalne do rozwoju rolnictwa, obecność kilku dużych gospodarstw rolnych wdrażających nowoczesne technologie w produkcji roślinnej
-Duża aktywność drużyny Ochotniczych Straży Pożarnych, zespołów artystycznych oraz organizacji trzeciego sektora,
-GOKiS oraz Biblioteka Publiczna jako ośrodki kreujące rozwój kultury i sportu
-Polityka społeczna wspierania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
-Bezpieczeństwo publiczne – siedziba Komisariatu Policji

SŁABE STRONY (W)

-Duże braki w infrastrukturze wodociągowej i kanalizacyjnej
-Słaby stan techniczny dróg gminnych oraz niewystarczająca infrastruktura towarzysząca (chodniki, parkingi)
-Słaby stan techniczny dróg powiatowych i wojewódzkich
-Niewystarczająca infrastruktura mieszkalnictwa socjalnego i komunalnego
-Niewykorzystane walory agroturystyczne
-Niski poziom infrastruktury turystycznej, brak bazy noclegowych i żywieniowych oraz dróg rowerowych
-Brak spójnej oferty turystycznej gminy,
-Brak współpracy partnerskiej z samorządami zagranicznymi,
-Brak dostępnych specjalistycznych usług medycznych
-Słaba oferta edukacji prozdrowotnej
-Niski poziom edukacji ekologicznej mieszkańców (zaśmiecanie lasów, spalanie śmieci),
-Niewystarczająca baza lokalowa Urzędu Gminy i Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu
-Brak uzbrojenia terenów pod budowę indywidualną i działalność gospodarczą
-Niewystarczająca infrastruktura zabezpieczenia przeciwpowodziowego
-Brak planu zagospodarowania przestrzennego gminy
-Brak rozwiązań dotyczących systemów melioracji wodnej
-Brak systemu aktywizacji osób starszych,
-Wysokie bezrobocie wśród osób młodych,
-Słaba oferta zajęć pozalekcyjnych dla uczniów

SZANSE (O)

- Modernizacja linii kolejowej PKP
- Tworzenie zintegrowanych programów terytorialnych z miastem Ostrów Mazowiecka i gminami ościennymi (realizacja polityki konkurencyjności i spójności terytorialnej),
- Położenie w niewielkiej odległości od drogi szybkiego ruchu S 8 i Via Baltica
- Członkostwo w trójsektorowym partnerstwie lokalnym (wielopoziomowy sektorowy model zarządzania)
- Racjonalna polityka przestrzenna, opracowanie miejscowych planów zagospodarowania
- Poprawa dostępności do terenów inwestycyjnych
- Możliwość pozyskania funduszy unijnych w nowej perspektywie finansowej,
- Lokalizacja gminy na terenach atrakcyjnych turystycznie,
- Rozwój rolnictwa ekologicznego,
- Wzrastające zapotrzebowanie na wypoczynek w gospodarstwach rolnych (produkty turystyczne typu: agroturystyka, turystyka ekologiczna, turystyka wiejska),
- Potencjał mieszkańców-wzrost wykształcenia, zamożności, ożywienie kulturalne i społeczne
- Promocja gminy- organizacja imprez, festiwali, prasa, oferta dla inwestorów
- Poprawa komunikacji-budowa i modernizacja dróg gminnych, osiedlowych, chodników, parkingów i ścieżek rowerowych

ZAGROŻENIA (T)

- Zagrożenie powodziowe,
- Zanieczyszczenia powietrza,
- Transport niebezpiecznych materiałów
- Bezrobocie, upadek małych firm, zachwianie rynku nieruchomości, nierentowne rolnictwo
- Migracja ludzi młodych do miast
- Konkurencyjność rynków i firm europejskich po wejściu Polski do UE
- Bieda, patologie społeczne, przestępczość
- Przewlekłość procedur legalizujących inwestycje oraz ograniczenia realizacji inwestycji ze względu na istniejące programy ochrony środowiska (np. Natura 2000) oraz problemy własności terenów
- Duże koszty opracowania planów zagospodarowania przestrzennego oraz długotrwałe ich procedury
- Małe wykorzystywanie alternatywnych źródeł energii,
- Niewystarczające zainteresowanie ofertą inwestycyjną gminy,
- Niestabilność warunków ekonomiczno-prawnych dla działalności gospodarczej,
- Niekorzystne ogólnopolskie zmiany demograficzne,
- Brak skutecznego programu przeciwdziałania i zwalczania bezrobocia,
- Zbyt mała różnica między najniższym wynagrodzeniem, a wysokością świadczeń socjalnych,
- Rosnące koszty pracy.
- Ograniczone możliwości w pozyskiwaniu środków unijnych w obecnej perspektywie budżetowej (budowa dróg, gospodarka wodno-ściekowa)

Tak przedstawione czynniki pozwalają określić obecną pozycję Gminy Małkinia Górna oraz potencjalną strategię rozwoju.

W ramach analizy SWOT, czyli w podejściu „od wewnątrz na zewnątrz” należy odpowiedzieć na następujące pytania:

- czy mocne strony pozwolą wykorzystać szanse?,
- czy słabe strony zablokują wykorzystanie szans?,
- czy mocne strony pozwolą na przewyższenie zagrożeń?,
- czy słabe strony wzmocnią negatywny skutek zagrożeń?

Komplementarnym podejściem do SWOT jest analiza TOWS, czyli ocena oddziaływania na siebie czynników „z zewnątrz do wewnątrz”. Kluczowymi pytaniami są:

- czy zagrożenia osłabiają siły?,
- czy szanse spotęgują siły?,
- czy zagrożenia spotęgują słabości?,
- czy szanse pozwolą przewyższyć słabości?

Macierz normatywnych strategii rozwoju

	Szanse(O)	Zagrożenia(T)
Mocne strony(S)	Strategia agresywna (maxi-maxi)	Strategia konserwatywna (maxi-mini)
Słabe strony(W)	Strategia konkurencyjna (mini-maxi)	Strategia defensywna (mini-mini)

Strategia agresywna (maxi-maxi) polega na maksymalnym wykorzystaniu synergii między mocnymi stronami oraz szansami występującymi w otoczeniu. Strategia konkurencyjna (mini-maxi) opiera się na eliminowaniu słabych stron oraz budowaniu przewagi dzięki wykorzystaniu istniejących szans rozwojowych. Strategia konserwatywna (maxi-mini) zakłada minimalizowanie negatywnego wpływu otoczenia, czyli zagrożeń poprzez wykorzystanie mocnych stron. Strategia defensywna (mini-mini) to minimalizowanie wpływu zarówno słabych stron gminy, jak i zagrożeń ze strony otoczenia.

Przeprowadzone analizy oraz ich wyniki pozwalają na określenie jaki charakter powinna przybrać strategia rozwoju dla Gminy Małkinia Górna oraz identyfikują zależności pomiędzy czynnikami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

2.2 Misja Strategii Rozwoju Gminy

Kreowanie zrównoważonego i spójnego rozwoju gminy atrakcyjnej turystycznie, ekonomicznie i inwestycyjnie, oferującą wysoką jakość życia oraz wypoczynku

Misja strategii warunkuje sformułowanie kierunków bezpośrednich i pośrednich działań – celów strategicznych i operacyjnych. Gmina Małkinia Górna za pomocą wyznaczonych celów będzie dążyć do podwyższenia jakości życia mieszkańców w taki sposób, aby poszczególne dziedziny życia i gospodarki wzajemnie się uzupełniały i przenikały tak, aby stworzyć kompleksową poprawę warunków. Położenie geograficzne oraz bogate walory przyrodniczo – kulturowe, powodują iż gmina jest atrakcyjnym miejscem zarówno pod względem turystycznym, jak i gospodarczym. Świadomość ekologiczna mieszkańców oraz czyste i zadbane środowisko będą sprzyjać naturalnej produkcji rolnej, a bogate walory krajobrazu zdeterminują możliwości rozwoju w kierunku turystyki, ekoturystyki i agroturystyki stanowiącej jeden ze składników rozwoju ekonomicznego.

Dotychczas przeprowadzone inwestycje w sposób znaczący podnoszą atrakcyjność inwestycyjną gminy. Przeprowadzona analiza SWOT wskazuje jednak obszary wymagające dalszej pracy i interwencji, koniecznych do utrzymania właściwej polityki prorozwojowej. Diagnoza społeczno – gospodarcza przeprowadzona pokazuje bardzo pozytywne zjawiska zachodzące na terenie gminy (trafnie prowadzone inwestycje dużą aktywność mieszkańców w sferze przedsiębiorczości i rolnictwa).

Analiza wewnętrznych czynników warunkujących zrównoważony rozwój gminy w wielu przypadkach pokazuje dynamiczne i prorozwojowe trendy. Jednak analiza czynników zewnętrznych wskazuje na pojawiające się zagrożenia oraz zahamowania procesów przyczyniających się do dalszej, zrównoważonej polityki prorozwojowej gminy.

2.3 Wizja Gminy

Wizja rozwoju Gminy Małkinia Górna jest stanem docelowym, który zostanie osiągnięty z wykorzystaniem możliwości i zasobów gminy w perspektywie do roku 2022. Zdefiniowana wizja stawia do realizacji cele i wyznacza kierunki działania, obszary interwencji, które wygenerują wzrost poziomu jakości życia obecnych mieszkańców, a także zachęci do osiedlania się nowych. Spowoduje tym samym wzrost atrakcyjności turystycznej, inwestycyjnej, a także atrakcyjności gminy jako inkubatora działalności rolniczej i przedsiębiorczości.

Wizja

Przyjazna inteligentna gmina – znaczący, nowoczesny ośrodek rolniczo - gospodarczy o wysokich walorach środowiskowych, oferujący wysoką jakość życia i świadomie kształtująca relacje pomiędzy sferą społeczną, gospodarczą i środowiskową.

Zrównoważony i sprawny rozwój będzie możliwy dzięki otwartej, konkurencyjnej społeczności, włączonej w życie społeczno - gospodarcze i zintegrowanej. Inteligentna gospodarka i rolnictwo będzie oparta na nowoczesnej społeczności i wiedzy ze szczególnym uwzględnieniem lokalnej demokracji i pielęgnowaniem tożsamości.

2.4 Cele Strategiczne

Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Małkinia Górna, wyniki przeprowadzonych konsultacji oraz przeprowadzona analiza SWOT pozwoliły na wyznaczenie czterech filarów - obszarów strategicznych (gospodarka, infrastruktura, środowisko, kapitał ludzki), które w znaczący sposób wpływają na jej przyszły rozwój gospodarczy, społeczny, ekologiczny i przestrzenny. Wokół wskazanych obszarów strategicznych (opisanych 4 celami strategicznymi) skoncentruje się działalność Gminy Małkinia Górna przy współpracy z partnerami sektora publicznego, prywatnego, trzeciego sektora oraz społeczeństwem.

Wyznaczone Cele Strategiczne dla Gminy Małkinia Górna do roku 2022 to:

Cel strategiczny I. Innowacyjna i efektywna wielosektorowa gospodarka

Cel strategiczny II. Poprawa stanu infrastruktury oraz ład przestrzenny gminy

Cel strategiczny III. Wysokiej jakości środowisko naturalne, ochrona wartości przyrodniczych i historycznych

Cel strategiczny IV. Poprawa jakości życia, otwarty, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki

Do osiągnięcia wyznaczonych celów określone zostały Programy Strategiczne, które zawierają bezpośrednie zadania realizacyjne.

Programy Strategiczne dla Celu I

- I.1 Wsparcie rozwoju i wzrostu konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.
- I.2 Wsparcie rozwoju sektora usług rolno – spożywczych, handlu i rzemiosła.
- I.3 Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej. agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie.
- I.4 Opracowanie i wdrożenie systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej.

Programy Strategiczne dla Celu II

- II.1 Rozbudowa infrastruktury drogowej.
- II.2 Rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych.
- II.3 Rozwój gospodarki przestrzennej.
- II.4 Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno – komunikacyjnych.

Programy Strategiczne dla Celu III

- III.1 Ochrona dziedzictwa przyrodniczego historycznego i obiektów zabytkowych
- III.2 Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi .
- III.3 Promocja ochrony środowiska, postaw proekologicznych i zdrowego trybu życia.
- III.4 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Programy Strategiczne dla Celu IV

- IV.1 Podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczności.
- IV.2 Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców
- IV.3 Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług medycznych .
- IV.4 Rozwój i obiektów dydaktycznych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych wraz rozbudową ich ofert programowych.
- IV.5 Budowanie i upowszechnianie społeczeństwa informacyjnego.
- IV.6 Rozwijanie tożsamości i integracji społeczności.
- IV.7 Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu.

2.5 Programy Strategiczne i zadania realizacyjne

Program Strategiczny I.1 Wsparcie rozwoju i wzrostu konkurencyjności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Zadania realizacyjne:

- a) wsparcie wykorzystania potencjału obszaru terytorialnego przyległego do trasy Via Baltica
- b) wsparcie zróżnicowania działalności gospodarczej w kierunku działalności nierolniczej,
- c) zapewnienie mikro, małym i średnim przedsiębiorcom wsparcia instytucjonalnego, pomoc i ułatwienie dostępu do informacji o możliwościach pozyskania środków na utworzenie lub rozwój firmy, w tym środków z Powiatowego Urzędu Pracy, środków przeznaczonych na rozwój obszarów wiejskich i innych funduszy Unii Europejskiej,
- d) wsparcie przepływu informacji dot. innowacji na rynku i najnowszych badań naukowych, ułatwienie transferu wiedzy pomiędzy sferą nauki a praktyki i zastosowanie jej w działalności gospodarczej,
- e) wsparcie i promocja postaw przedsiębiorczości w szczególności dla osób w wieku 25 – 34 lat,
- f) nawiązanie współpracy z instytucjami prowadzącymi fundusze pożyczkowe i poręczeniowe dla mikro, małych i średnich firm.

Program Strategiczny I.2 Wsparcie rozwoju sektora usług rolno – spożywczych, handlu i rzemiosła.

Zadania realizacyjne:

- a) stymulowanie działań mających na celu utworzenie na terenie gminy centrum usług handlu i rzemiosła poprzez aktywne poszukiwanie inwestorów,
- b) rezerwacja terenów pod działalność usługowo – handlową,
- c) pomoc w zakresie pozyskania zewnętrznych źródeł finansowania dla przedsiębiorców, stworzenie profesjonalnego doradztwa,
- d) wsparcie rozwoju usług rolno – spożywczych, handlu i rzemiosła wysokiej jakości poprzez promocję nowoczesnych technologii.
- e) wspieranie edukacji rolników na temat opłacalności produkcji rolniczej poprzez prowadzenie profesjonalnego doradztwa,
- f) wspieranie modernizacji infrastruktury rolniczej oraz utworzenie systemu szkoleń dla rolników z zakresu nowoczesnych technologii i potencjalnych źródeł ich finansowania,

Program Strategiczny I.3 Stworzenie atrakcyjnej oferty turystycznej, agroturystycznej i ekoturystycznej gminy w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz innowacyjne ich wykorzystanie.

Zadania realizacyjne:

- a) wspieranie rozwoju infrastruktury turystyczno - rekreacyjnej, bazy noclegowej oraz gastronomicznej,
- b) budowa ścieżek rowerowych , rozbudowa istniejących szlaków konnych i innych,
- c) budowa punktów widokowych, parkingów w pobliżu tras turystycznych w miejscach atrakcyjnych krajobrazowo,
- d) wspieranie utworzenia zintegrowanej informacji turystycznej i promocji gminy,
- e) poprawa oznakowania atrakcji turystycznych gminy oraz dróg dojazdowych,
- f) wypracowanie modelu markowych imprez cyklicznych jako atrakcji turystycznej,
- g) uczestnictwo w krajowych i regionalnych targach turystycznych, konkursach, przeglądach,
- h) rozwój produktów turystycznych, w tym wykreowanie jednego, głównego produktu turystycznego będącego „wizytówką” gminy,
- i) wykorzystanie potencjału lokalnych zespołów śpiewaczych, a także zdefiniowanych produktów turystycznych do promocji turystycznej gminy,
- j) stworzenie spójnej, kompleksowej oferty turystycznej z uwzględnieniem turystyki kulturowej, aktywnej, rekreacyjnej, specjalistycznej jak również konferencyjnej,
- k) organizacja rajdów pieszych, konnych, rowerowych i ich promocja,
- l) nawiązanie współpracy z podmiotami branży turystycznej, sąsiednimi, wojewódzkimi i centralnymi punktami informacji turystycznej w celu efektywnej dystrybucji oferty.
- m) nawiązanie kontaktów z gminami partnerskimi
- n) wdrożenie programu strategii promocji Gminy

Program Strategiczny I.4 Opracowanie i wdrożenie systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej.

Zadania realizacyjne:

- a) przyjazne dla inwestorów planowanie przestrzenne,
- b) analiza systemu zachęt inwestycyjnych dla przedsiębiorców i inwestorów,

- c) przygotowanie przyjaznej polityki podatkowej dla inwestorów chcących prowadzić działalność hotelarską, gastronomiczną, usługową i inną,
- d) stworzenie, promocja i upowszechnianie profesjonalnej i konkurencyjnej oferty inwestycyjnej gminy (strona internetowa gminy, broszury informacyjne i inne),
- e) dystrybucja papierowych i elektronicznych materiałów informacyjnych,
- f) reklama w mediach, publiczne wystąpienia władz gminy,
- g) stworzenie specjalnego działu „Oferta gospodarcza i inwestycyjna” na stronie internetowej gminy,
- h) oferta i reklama za pośrednictwem poczty elektronicznej,
- i) organizacja wydarzeń kulturalnych o tematyce gospodarczej (konferencje, gale, szkolenia i inne),
- j) organizacja konkursu na przedsiębiorcę roku,
- k) nawiązanie współpracy z ościennymi i zagranicznymi samorządami, partnerami sektora gospodarczego i pozarządowego.

Program Strategiczny II.1 Rozbudowa infrastruktury drogowej

Kierunki działań:

- a) uczestnictwo w przebudowie dróg powiatowych i wojewódzkich przy współpracy z zarządcami tych dróg,
- b) modernizacja i poprawa stanu technicznego istniejącej gminnej infrastruktury drogowej,
- c) budowa nowej infrastruktury drogowej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na obszarach inwestycyjnych,
- d) budowa i modernizacja infrastruktury towarzyszącej: chodników, oświetlenia ulicznego, parkingów.
- e) modernizacja i poprawa oznakowania istniejących i budowa nowych ścieżek rowerowych.

Cel operacyjny II.2 Dalsza rozbudowa systemów wodno-kanalizacyjnych.

Kierunki działań:

- a) kontynuacja budowy, rozbudowy i modernizacji systemów wodociągowych .
- b) modernizacja stacji uzdatniania wody w celu stworzenia optymalnych możliwości zaopatrzenia mieszkańców gminy w wodę
- c) wsparcie mieszkańców w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków, a także uzupełniających sieci wodociągowych i sanitarnych.

Cel operacyjny II.3 Rozwój gospodarki przestrzennej.

Kierunki działań:

- a) inwentaryzacja gruntów, bazy lokalowej, infrastruktury towarzyszącej mającej potencjał do wykorzystania i inwestycji w działalności gospodarczej w celu uwzględnienia jej w ofercie inwestycyjnej,
- b) tworzenie i aktualizacja miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie nowych terenów pod działalność gospodarczą,
- c) uzbrajanie terenów stref potencjalnej aktywności gospodarczej,
- d) rezerwacja przestrzeni na strefę przemysłowo – magazynową,
- e) rezerwacja przestrzeni pod budownictwo jednorodzinne, usług i gospodarstw agroturystycznych,
- f) rekultywacja terenów przyrodniczo zdegradowanych,
- g) rozwój terenów pod budownictwo mieszkaniowe oraz poprawa standardu istniejących zasobów mieszkaniowych,
- h) zabezpieczenie ładu przestrzennego w rozwoju potencjalnej strefy zurbanizowanej
- i) zabezpieczenie terenów pod pola campingowe, karawaningowe i namiotowe,
- j) rezerwacja terenów pod motele, hotele i budownictwo pensjonatowe z zachowaniem ładu ekologicznego,
- k) tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego pod kątem infrastruktury turystycznej, wskazujących funkcje kluczowe dla gminy obszarów, o wysokich walorach przyrodniczych w celu odpowiedniego zorganizowania ruchu turystycznego i okołoturystycznego,
- l) zagospodarowanie i kształtowanie przestrzeni publicznych w celu stworzenia miejsc rekreacji ,spotkań oraz prowadzenie działalności kulturalnej.

Program Strategiczny II.4 Rozwój infrastruktury i technologii informacyjno – komunikacyjnych.

Zadania realizacyjne:

- a) wdrożenie działań mających na celu zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu w niektórych miejscowościach gminy,
- b) zapewnienie powszechnego dostępu do e –usług i e-administracji,
- c) uruchomienie Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej e-PUAP,
- d) nawiązanie współpracy z parterami świadczącymi nowoczesne usługi telekomunikacyjne

Program Strategiczny III.1 Ochrona dziedzictwa przyrodniczego historycznego i obiektów zabytkowych

Zadania realizacyjne:

- a) zachowanie ciągłości terenów otwartych, ciągów ekologicznych, istniejących na terenie gminy cieków wodnych i użytków zielonych
- b) wspieranie działań mających na celu ochronę środowiska przyrodniczego i krajobrazu,
- c) edukacja mieszkańców z zakresu naturalnych zasobów środowiska oraz ich ochrony,
- d) odnowa i konserwacja obiektów zabytkowych i historycznych przy współudziale partnerów prywatnych, publicznych oraz trzeciego sektora z wykorzystaniem środków Unii Europejskiej i innych dotacji nadanie tym obiektom funkcji kulturalnych i muzealnych
- e) ochrona dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie roli zabytków w ofercie turystycznej gminy.

Program Strategiczny III.2 Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi

Zadania realizacyjne:

- a) uporządkowanie systemu odprowadzania wód opadowych,
- b) realizacja programu usuwania azbestu,
- c) wspieranie racjonalnej gospodarki zasobami wodnymi,
- d) promocja i wspieranie ekologicznych przedsięwzięć inwestycyjnych,
- e) rekultywacja terenów przyrodniczo zdegradowanych,
- f) prowadzenie i monitorowanie racjonalnej gospodarki odpadami,
- g) wsparcie rolnictwa ekologicznego oraz wdrażania programów rolno – środowiskowych,
- h) termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej,
- i) likwidacja dzikich wysypisk śmieci.
- j) wsparcie inwestycji z zakresu melioracji
- k) intensywne działania związane z poprawą zabezpieczenia przeciwpowodziowego

Program Strategiczny III.3 Promocja ochrony środowiska, postaw proekologicznych i zdrowego trybu życia.

Zadania realizacyjne:

- a) zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców, w szczególności edukacji ekologicznej w placówkach oświatowych,
- b) organizacja zajęć terenowych dla uczniów placówek oświatowych w ekologicznych gospodarstwach rolnych,
- c) wdrożenie w placówkach oświatowych zajęć z zasad prawidłowego odżywiania i upowszechniania kultury sportu,
- d) organizacja targów kulinarnych z wykorzystaniem lokalnych produktów gospodarstw rolnych z udziałem przedstawicieli mediów,
- e) promocja ochrony środowiska i zdrowego trybu życia,
- f) organizacja akcji sprzątania świata,
- g) organizacja akcji informacyjnych.

Program Strategiczny III.4 Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

Zadania realizacyjne:

- a) zwiększenie udziału innowacyjnych technologii z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii,
- b) promocja innowacyjnych technologii grzewczych jako naturalnego źródła energii cieplnej i jej pozytywnego wpływu na środowisko naturalne,
- c) wspieranie przedsięwzięć budowy odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,
- d) modernizacja infrastruktury oświetlenia ulicznego.

Program Strategiczny IV.1 Podniesienie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych społeczności.

Zadania realizacyjne:

- a) stymulowanie powstania współpracy placówek oświatowych oraz wymiany doświadczeń w zakresie efektywnego przygotowania młodzieży do życia zawodowego,
- b) opracowanie i wdrożenie systemu doradztwa zawodowego,
- c) nawiązanie współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami w celu promocji i przybliżenia charakteru zawodów oraz tworzenie miejsc staży w celu nabycia praktycznych umiejętności,

- d) organizacja zajęć pozalekcyjnych, szkoleniowych w obiektach placówek oświatowych i kulturalnych,
- e) wspieranie i promocja innowacyjnych form kształcenia (np. e-edukacja).

Program Strategiczny IV.2 Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców

Zadania realizacyjne:

- a) poprawa bezpieczeństwa przejść dla pieszych i skrzyżowań
- b) rozbudowa sieci monitoringu obiektów użyteczności publicznej, infrastruktury drogowej, osiedli mieszkaniowych, parkingów
- c) modernizacja zabezpieczeń technicznych obiektów m. Inn. poprzez instalację domo- i video - fonów
- d) utworzenie gminnego miasteczka ruchu drogowego
- e) wprowadzenie stałych programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży na zajęciach szkolnych świetlicowych, fakultatywnych w GOKiS
- f) organizacja zawodów, konkursów, programów z zakresu bezpieczeństwa dla dzieci, młodzieży i dorosłych
- g) pracowanie i realizacja programu profilaktycznego „Bezpieczna Gmina Małkinia Górna”

Program Strategiczny IV.3. Zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług medycznych.

Zadania realizacyjne:

- a) poszerzenie oferty usług zdrowotnych oferowanych na terenie gminy,
- b) poprawa dostępu do poradni specjalistycznych,
- c) poprawa jakości i dostępu do usług pielęgniarskich w szkołach,
- d) wspieranie podnoszenia standardu technicznego i wyposażania placówek medycznych w nowoczesny sprzęt na terenie gminy.
- e) realizacja programów profilaktyki zdrowotnej
- f) propagowanie zdrowego stylu życia

Program Strategiczny IV.4 Rozwój i obiektów dydaktycznych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych wraz rozbudową ich ofert programowych

Zadania realizacyjne:

- a) modernizacja i rozbudowa infrastruktury bazy oświatowej oraz doposażenie w sprzęt komputerowy, audiowizualny i pomoce dydaktyczne,

- b) utrzymanie wysokiego poziomu usług edukacyjnych oraz stworzenie oferty edukacji pozaszkolnej (zajęcia pozalekcyjne, sportowe, kursy, zajęcia taneczne, aktorskie i inne) na bazie gminnych instytucji oświatowych i kulturalnych skierowane do dzieci, dorosłych, osób starszych, niepełnosprawnych,
- c) wspieranie młodzieży najzdolniejszej (system nagród i stypendiów),
- d) budowa nowej i modernizacja istniejącej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej (sal sportowych, boisk szkolnych, placów zabaw, zagospodarowanie terenu wokół wymagających tego szkół),
- e) kontynuacja budowy świetlic wiejskich, modernizacja i doposażanie istniejących, oraz adaptacja na cele kulturalne remiz strażackich w celu zwiększenia dostępu mieszkańców wsi do obiektów kultury,
- f) budowa siłowni zewnętrznych,
- g) wzmocnienie współpracy i przedsięwzięć społecznych lokalnie działających podmiotów sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego,
- h) poszukiwanie nowych, atrakcyjnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci, młodzieży i dorosłych, osób starszych i niepełnosprawnych,
- i) likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych ruchowo,
- j) poszerzenie istniejącej oferty dla mieszkańców gminy (organizacja wystaw, koncertów, promocja czytelnictwa i uzupełnienie punktów bibliotecznych) z uwzględnieniem włączenia w przedsięwzięcia kulturalne osób niepełnosprawnych oraz starszych,
- k) promocja sportu i aktywnego wypoczynku, wspieranie działalności klubów sportowych, zwiększenie ilości animatorów sportowych, trenerów,
- l) rozwijanie funkcjonalności i oferty kulturalnej Biblioteki Publicznej jako głównego ośrodka kreującego rozwój kultury na terenie gminy,
- m) zwiększenie aktywności organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu zewnętrznych źródeł finansowania przedsięwzięć edukacyjnych, kulturalnych i sportowych.

Program Strategiczny IV.5 Budowanie i upowszechnianie społeczeństwa informacyjnego.

Zadania realizacyjne:

- a) zapewnienie dostępu do szerokopasmowego Internetu w miejscowościach, które go nie posiadają,
- b) współdziałanie w zakresie umożliwienia rozwoju e-administracji, e-edukacji, e-zdrowia, e-bezpieczeństwa,
- c) budowa stanowisk PIAP w miejscach strategicznych pod względem spędzania wolnego czasu przez mieszkańców, w placówkach kultury i oświaty, świetlicach, w Urzędzie Gminy itp.,

d) realizacja programu informatyzacji szkół.

Program Strategiczny IV.6 Rozwijanie tożsamości i integracji społeczności.

Zadania realizacyjne:

- a) współpraca w zakresie ochrony zabytków oraz miejsc pamięci,
- b) integracja mieszkańców wokół działalności organizacji trzeciego sektora,
- c) wspieranie inicjatyw oddolnych organizacji wydarzeń kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych,
- d) wdrożenie systemu działań aktywizujących osoby starsze oraz kultywowanie tradycji i tożsamości lokalnej społeczności,
- e) promocja postaw prospołecznych i obywatelskich,
- f) wdrożenie działań przeciwko dyskryminacji społeczeństwa, w tym kobiet, osób niepełnosprawnych, likwidowanie barier społecznych,
- g) wdrożenie działań mających na celu integrację mieszkańców gminy z nowo osiedlonymi,
- h) poprawa estetyki przestrzeni, tworzenie „serc miejscowości”, rabat kwiatowych, kwietników, wiat, placów zabaw, skwerów i innych jako miejsc spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży i dorosłych.
- i) wsparcie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków zewnętrznych
- j) utworzenie gminnego centrum integracji społecznej.

Program Strategiczny IV.7 Rozwiązywanie problemów społecznych i stymulowanie aktywności zawodowej sprzyjającej włączeniu społecznemu.

Zadania realizacyjne:

- a) tworzenie, udoskonalanie i realizacja programów pomocy rodzinie i pomocy społecznej przeciwdziałających wyłączeniu społecznemu,
- b) współpraca przy wdrażaniu programów przeciwdziałania bezrobociu,
- c) wprowadzenie działań mających na celu ograniczenie patologii społecznych poprzez profilaktykę, np. grupy wsparcia, profesjonalne doradztwo prawne, zawodowe, pomoc psychologiczną, poradnictwo, mediacje i inne,
- d) wsparcie opieki nad dziećmi (poprawa dostępu do usług przedszkolnych i opieki nad małym dzieckiem) oraz nad osobami starszymi (formy instytucjonalne, rodzinne, pomoc sąsiedzka i inne),

- e) wspieranie działań związanych z aktywizacją zawodową osób w wieku 25 –34 lat oraz działań mających na celu zwiększenie adaptacji do nowych zawodów i mobilności mieszkańców,
- f) podnoszenie kwalifikacji mieszkańców w szczególności w zakresie obsługi ruchu turystycznego, handlu i rzemiosła oraz zawodów nierolniczych, kształtowanie postaw rynkowych i innowacyjnych,
- g) budowanie przyjaznej polityki dla przedsiębiorców inwestujących w zawodowy rozwój zasobów ludzkich i system szkoleń,
- h) zwiększenie absorpcji środków z Unii Europejskiej na programy służące podnoszeniu kwalifikacji osób pozostających bez pracy.

2.6 Zadania priorytetowe

Inwestycje priorytetowe do realizacji w latach 2016 – 2022.

Lp.	Nazwa inwestycji	Okres realizacji
1.	<i>Budowa targowiska gminnego – poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2018-2019
2.	<i>Odnowa wsi Daniłowo – modernizacja budynku i zagospodarowanie terenu wokół byłej szkoły w Daniłowie - Zwiększenie dostępu mieszkańców wsi do obiektów kultury</i>	2018-2019
3.	<i>Odnowa wsi Sumiężne – Rozbudowa i przebudowa budynku świetlicy wiejskiej wraz z urządzeniem terenu w Sumiężn – Zwiększenie dostępu mieszkańców do obiektów kultury</i>	2018-2019
4.	<i>Poprawa efektywności energetycznej -modernizacja oświetlenia ulicznego - energooszczędność</i>	2018-2019
5.	<i>Rewitalizacja przestrzeni publicznej przy budynku Ośrodka Zdrowia w Małkini Górnej - poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2016-2017
6.	<i>Rewitalizacja terenu przyległego do GOKIS - Poprawa infrastruktury Małkini Górnej</i>	2018-2020
7.	<i>Rewitalizacja terenu wokół Bazyliki Mniejszej w Prostyni – Poprawa infrastruktury miejscowości Prostyni</i>	2018-2020
8.	<i>Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Małkini Górnej ulica Brokowska , Zawisty Nadbużne i Rostki Wielkie – poprawa jakości życia mieszkańców</i>	2018-2020
9.	<i>Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Małkini Górnej ulice :Nurska-,1-goMaja- Kościelna -Ostrowska - poprawa jakości życia mieszkańców</i>	2017-2020
10.	<i>Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej – Poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2017-2019
11.	<i>Wodociągowanie południowej części gminy - budowa wodociągu w Kielczewie - poprawa jakości życia mieszkańców</i>	2017-2018
12.	<i>Wodociągowanie południowej części gminy - budowa sieci w Prostyni - Poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2016-2017
13.	<i>Wodociągowanie południowej części gminy- budowa wodociągu w miejscowościach ; Poniatowo, Grądy - Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy</i>	2016-2018
14.	<i>Wodociągowanie południowej części gminy- budowa wodociągu w miejscowościach; Treblinka, Borowe, Boreczek - Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy</i>	2016-2018
15.	<i>Wodociągowanie północnej części gminy -budowa sieci - Orło, Niegowiec, Daniłowo Parcele, Daniłowka Druga – poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2018

16.	<i>Wodociągowanie północnej części gminy -budowa sieci - Daniłowo-Niegowiec - poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2016-2017
17.	<i>Przebudowy ulicy Kolejowej w Małkini Górnej - Poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2016-2017
18.	<i>Przebudowa drogi gminnej w Kielczewie (ulica Wiejska) - Poprawa infrastruktury wsi Kielczew</i>	2016
19.	<i>Przebudowa drogi transportu rolniczego w miejscowości Borowe - poprawa życia dla mieszkańców</i>	2016
20.	<i>Wodociągowanie południowej części gminy budowa SUW w Złotkach - poprawa jakości życia mieszkańców</i>	2016-2017
21.	<i>Przebudowa ulicy Biegańskiego wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej przy budynku Ośrodka Zdrowia w Małkini Górnej- Poprawa warunków życia mieszkańców</i>	2016-2017
22.	<i>Przebudowa i remont konserwatorski plebanii wraz ze zmianą sposobu użytkowania na Gminno Parafialne Centrum Kultury w Małkini Górnej</i>	2018-2019

2.7 Spójność strategii z dokumentami wyższego szczebla

Wizja, misja gminy oraz plan jej realizacji wyrażający się w sformułowanych celach strategicznych i operacyjnych wymaga zgodności z dokumentami wyższego szczebla o charakterze strategicznym dla całego województwa, kraju i Europy. Polityka rozwoju gminy musi uwzględniać i wpisywać się w globalną koncepcję rozwoju określoną w dokumentach nadrzędnych.

Wypracowany w Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022 „scenariusz” zmian jakie należy przeprowadzić w celu wdrażania polityki zrównoważonego, wieloaspektowego i spójnego rozwoju wpisuje się w założenia następujących dokumentów europejskich, krajowych i regionalnych:

- 1. Średniookresowa Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Europa 2020,**
- 2. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r.,**
- 3. Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r.,**
- 4. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR),**
- 5. Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020,**
- 6. Strategia Rozwoju Powiatu Ostrowskiego na lata 2013-2022.**

W niniejszej strategii szeroko uwzględniono trzy główne priorytety strategiczne Europy 2020 – **wsparcie rozwoju inteligentnego, zrównoważonego i sprzyjającego włączeniu społecznemu**. Inteligentny rozwój Gminy Małkinia Górna to w szczególności zwiększenie udziału innowacyjnych technologii przyjaznych środowisku, innowacji w kształceniu (podniesienie zastosowania e-edukacji w gminie), oraz wprowadzenie intensywnych działań w kierunku dalszej informatyzacji gminy i cyfrowej modernizacji. Strategia Europa 2020 zakłada również wzrost wskaźnika zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata do 75%, zwiększenie udziału odnawialnych źródeł energii o 20% w celu ochrony klimatu, podniesienie poziomu wykształcenia i zwiększenie odsetka osób uzyskujących wyższe wykształcenie oraz zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem.

Dokumenty strategiczne szczebla krajowego – Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030, Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020 kładą duży nacisk na rozwój w kierunku **sprawnego i efektywnego państwa, konkurencyjnej gospodarki oraz spójności społecznej i terytorialnej**.

Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR), jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. KSRR ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku:

- 1. wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,**
- 2. budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych,**
- 3. tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.**

Priorytetowe działania na szczeblu regionalnym określone w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do roku 2020 to:

- 1. wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania,**
- 2. wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej regionu,**
- 3. zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu,**
- 4. zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami,**
- 5. budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności,**
- 6. wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.**

Ponad powyżej wymienione dokumenty w kraju obowiązują również powiązane ze sobą z uwagi na jednolity system zarządzania strategicznego:

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 oraz osiem sektorowych strategii – Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki; Strategia rozwoju kapitału ludzkiego; Strategia rozwoju transportu; Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko; Sprawne państwo; Strategia rozwoju kapitału społecznego; Strategia Bezpieczeństwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej; Strategia zrównoważonego rozwoju wsi i rolnictwa.

W trakcie realizacji procesu powstawania Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016 – 2022 oraz w trakcie określania trendów rozwojowych i formułowania celów strategicznych,

operacyjnych i kierunków działań wszystkie w/w dokumenty zostały przeanalizowane pod kątem zgodności priorytetów. Szczegółowa analiza wykazała, iż działania planowane na szczeblu samorządu Gminy Małkinia Górna określone w celach strategicznych w pełni korespondują z przyjętym trendem na szczeblu europejskim, krajowym i regionalnym.

W nowej perspektywie finansowej na lata 2014 – 2020 polityka spójności w Polsce na podstawie Założeń Umowy Partnerstwa, będzie realizować cel:

„oparcie rozwoju na dalszym zwiększaniu konkurencyjności gospodarki, poprawie spójności społecznej i terytorialnej (przez likwidowanie istniejących barier rozwojowych) i podnoszeniu sprawności i efektywności państwa”.

2.8 Finansowanie

Gmina Małkinia Górna mimo, że jest gminą niewielką, prowadzi aktywną politykę inwestycji i wdrażania nowych rozwiązań i technologii. Przejawia się to w ilości zrealizowanych projektów i zadań inwestycyjnych. Bliskim gminie działaniem są również inwestycje w sferze społecznej – realizacja przedsięwzięć miękkich, skierowanych do lokalnej społeczności, dzieci i młodzieży szkolnej. Znajduje to odzwierciedlenie w ilości zrealizowanych zadań wymienionych szczegółowo w poprzednich rozdziałach. W dominującej większości są to działania zrealizowane z udziałem środków zewnętrznych, z budżetu Unii Europejskiej i innych dotacji.

Mimo dużej samodzielności gminy i zrównoważonej gospodarki finansowej niezbędne jest wsparcie planowanych procesów rozwojowych środkami zewnętrznymi. Środki zabezpieczające realizację zadań zapisanych w poszczególnych celach operacyjnych pochodzić będą z następujących źródeł:

- a) z programów pomocowych UE,
- b) z programów rządowych,
- c) budżetu państwa,
- d) budżetu Gminy Małkinia Górna,
- e) ze środków zaangażowanych przez krajowych i zagranicznych inwestorów prywatnych,
- f) krajowych i zagranicznych organizacji pozarządowych,
- g) instytucji finansowych i funduszy inwestycyjnych.

2.9 System wdrażania i monitoringu

Wdrażanie

Gmina Małkinia Górna – zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym – jest wyposażoną w osobowość prawną wspólnotą samorządową wszystkich jej mieszkańców. Swoje ustawowe zadania realizuje poprzez Radę Gminy oraz wybieranego w wyborach powszechnych - Wójta. Podstawowym celem Gminy jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców, realizowanie inwestycji komunalnych, oświatowych, i innych według właściwości oraz zapewnienie bezpieczeństwa i opieki społecznej. Gmina wykonuje także nałożone na nią przez ustawy zadania z zakresu administracji rządowej. Szczegółowy zakres celów i zadań Gminy precyzuje Statut Gminy.

Organem stanowiącym i kontrolnym Gminy jest Rada Gminy składająca się z 15 osób. Do jej właściwości należy rozstrzyganie we wszystkich sprawach publicznych mających na celu zaspokajanie lokalnych potrzeb mieszkańców. Do pomocy w wykonywaniu swoich zadań Rada powołuje komisje, wyposażone w uprawnienia kontrolne oraz inicjatywę uchwałodawczą.

Strategia Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022 jest programem wykonawczym. Zostanie zatwierdzony i przyjęty do realizacji uchwałą Rady Gminy przekazany do realizacji dla Wójta Gminy Małkinia Górna. Za koordynację wdrożenia niniejszego dokumentu odpowiedzialny jest wójt przy czynnym udziale Rady Gminy. Następnym krokiem będzie ujęcie planowanych inwestycji w budżecie gminy na dany rok budżetowy, w formie uchwały Rady Gminy i zabezpieczanie w kolejnych latach kwot na ich realizację.

Wdrażaniem Strategii Rozwoju Gminy zajmą się pracownicy Urzędu Gminy, którzy będą realizowali projekty inwestycyjne określone w planie.

Pracownicy Urzędu Gminy zgodnie z kompetencjami i zarządzeniem Wójta, zajmą się:

- przygotowaniem wniosków aplikacyjnych i wszystkich niezbędnych dokumentów, załączników i pozwoleń,
- kompletowaniem dokumentacji technicznej projektów,
- obsługą finansową projektów.
- monitorowaniem realizacji projektów,
- składaniem sprawozdań z realizacji Strategii.

Narzędziem pomocniczym w procesie realizowania inwestycji będzie opracowywanie i wdrażanie - jednorocznych – planów operacyjnych. Ich struktura zawierać będzie harmonogram poszczególnych zadań, kompetencje wykonawcze, koszty oraz strukturę ich finansowania, jak również skwantyfikowane wskaźniki monitorowania.

Monitoring

Monitorowanie realizacji Strategii prowadzone będzie przez pracowników Urzędu Gminy Małkinia Górna, którzy będą na bieżąco prowadzili nadzór nad realizacją projektów i kontrolowali jego wykonanie oraz na bieżąco oceniali prawidłowość realizacji Strategii.

Dane z wykonania projektów, oceny ich monitorowania oraz finansowania będą przekazywane Wójtowi. Na sesjach Rady Gminy Wójt składa Radnym, Sołtysom oraz przedstawicielom społeczności lokalnej informacje na temat wdrażania strategii i realizacji projektów inwestycyjnych.

Radni gminy oraz przedstawiciele różnych grup społeczności lokalnej będą mogli zgłaszać swoje wnioski i uwagi związane z realizacją programu, a także zgłaszać ewentualne zmiany w horyzontalnych, rzeczowych i finansowych planach strategii, do zatwierdzenia przez Radę Gminy.

Sposoby oceny Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022

Istotnym zadaniem Strategii jest prowadzenie stałych i systematycznych obserwacji i dokonywania ocen przebiegu procesów inwestycyjnych, szczególnie muszą być monitorowane procesy finansowe wynikające z uchwalanych i realizowanych corocznie budżetów gminy. W Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna możemy wyróżnić dwie sfery obserwacji: planowania i oceny. Jedną sferą jest obserwacja Strategii jako dokumentu planowania projektów i zadań wspomagających rozwój, drugą jest ocena wdrażania ich w życie.

Wzorcem dla oceny będą wskaźniki monitorowania realizowanych zadań. Wskaźniki te dzielimy na trzy podgrupy:

- **Wskaźniki produktu** - opisujące rozmiar podejmowanych przedsięwzięć w ramach danego projektu (np. długość wybudowanej drogi gminnej, kanalizacja deszczowa i inne),
- **Wskaźniki rezultatu** - związane z bezpośrednimi i natychmiastowymi efektami przedsięwzięcia (projektu). Informują one o zmianach, jakie nastąpiły tuż po wdrożeniu danego przedsięwzięcia. Efekty bezpośrednie mogą być mierzone wartościowo i ilościowo (np. czas skrócenia dojazdu do szkoły, pracy i inne),

- **Wskaźniki oddziaływania** - opisujące efekty odległe w czasie lub efekty pośrednie ograniczające się do korzyści zewnętrznych. Pomiar tego typu efektów pośrednich jest tylko częściowo możliwy na wybranych przykładach, dających się zidentyfikować i zmierzyć. Na osiągnięcie zamierzonego celu składają się czynniki zewnętrzne na które realizacja projektu może nie mieć bezpośredniego wpływu (np. liczba powstałych podmiotów gospodarczych lub liczba nowych miejsc pracy, wielkość migracji /saldo/).

Całość efektów pośrednich może być szacowana.

Dla monitoringu **Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016-2022** i jej oceny przyjęte zostały mierzalne wskaźniki opisane w następnym rozdziale.

2.10 Rekomendowane mierniki realizacji Strategii Rozwoju Gminy Małkinia Górna na lata 2016 – 2022.

Cel strategiczny I. Innowacyjna i efektywna wielosektorowa gospodarka

1. liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON,
2. liczba gospodarstw rolnych zrzeszonych w grupach producenckich i kooperacyjnych,
3. liczba utworzonych miejsc pracy poza rolnictwem,
4. liczba zakładów przetwórstwa rolno - spożywczego i rzemiosła,
5. powierzchnia terenów zarezerwowana pod działalność usługowo- handlową,
6. liczba wydanych publikacji informacyjnych,
7. liczba zorganizowanych wydarzeń kulturalnych o tematyce gospodarczej,
8. ilość przeprowadzonych przedsięwzięć o charakterze edukacyjnym – szkoleń, warsztatów, konferencji,
9. ilość obiektów prowadzących obsługę ruchu turystycznego, w tym gospodarstw agroturystycznych,
10. wartość inwestycji przeznaczonych na poprawę infrastruktury turystycznej,

Cel strategiczny II. Poprawa stanu infrastruktury oraz ład przestrzenny gminy

1. liczba km wyremontowanych dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich,
2. liczba km nowo wybudowanych dróg gminnych,
3. liczba km nowo wybudowanych chodników,
4. liczba km nowo wybudowanych ścieżek rowerowych,
5. długość nowo wybudowanej lub zmodernizowanej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
6. ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej w % ludności ogółem
7. liczba zmodernizowanych gminnych ujęć wody,
8. liczba mieszkańców, którzy skorzystali ze wsparcia gminy w budowie przydomowych oczyszczalni ścieków,
9. powierzchnia terenów inwestycyjnych,
10. powierzchnia terenów pod budownictwo mieszkaniowe,
11. powierzchnia terenów przeznaczonych na rozwój funkcji turystycznej,

Cel strategiczny III. Wysokiej jakości środowisko naturalne, ochrona wartości przyrodniczych i historycznych

1. liczba obiektów użyteczności publicznej, w których przeprowadzono termomodernizację,
2. liczba odnowionych obiektów zabytkowych i historycznych,
3. liczba gospodarstw domowych korzystających z innowacyjnych technologii grzewczych,
4. liczba powstałych na terenie gminy źródeł energii odnawialnych,
5. powierzchnia zrekultywowanych terenów przyrodniczo zdegradowanych.

Cel strategiczny IV. Poprawa jakości życia, otwarty, kreatywny i konkurencyjny kapitał ludzki

1. liczba zarejestrowanych w PUP osób bezrobotnych,
2. liczba osób (rodzin) korzystających z pomocy społecznej,
3. średnia punktacja z testów szóstoklasistów,
4. średnia punktacja z testów gimnazjalnych,
5. liczba dzieci w przedszkolach,
6. liczba członków klubów/sekcji sportowych,
7. liczba udzielonych porad medycznych,
8. wartość inwestycji infrastrukturalnych w zakresie wyposażania placówek edukacyjnych (w tym sprzętu technologii teleinformatycznych),
9. ilość organizacji pozarządowych zarejestrowanych w rejestrze REGON.

Bibliografia

1. Dziemianowicz W., Szmigiel-Rawska K., Nowicka P., Dąbrowska A., *Planowanie strategiczne. Poradnik dla pracowników administracji publicznej*, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012.
3. Rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999 nr 43 poz. 430).
4. Sztando A., *Wdrażanie strategii rozwoju jednostki samorządu terytorialnego, [w] Dylematy rozwoju lokalnego i regionalnego na początku XXI wieku*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 101, 2010.
5. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. 2015 poz. 2156)
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 z późn. zm.).

Źródła internetowe:

1. Bank Danych Lokalnych GUS, www.stat.gov.pl/bdl
2. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej, www.ceidg.gov.pl
3. Główny Urząd Statystyczny, www.stat.gov.pl
4. Urząd Gminy w Małkini Górnej, www.malkiniagorna.pl
5. Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowi Mazowieckiej, www.pupom.pl
6. Wikipedia Wolna Encyklopedia, www.wikipedia.pl